

YEAR - 2012

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਹਾਜ਼

Work Hard

Help the Disadvantaged

Fearless

Humble

Gender Equality

Uncut Hair

ੴ

Disciplined

Protector

Race Equality Student of Life
Compassionate

Selfless Service

See God in All

No Discrimination

One God

I am a Sikh

Gurudwara Nanak Naam Jahaj

www.NNJGurudwara.com

Tel: 201-432-1122

LIVE KEERTAN @ NNJ Gurudwara

The Live Radio program of Gurudwara Sahib is broadcasted through SikhNet Radio at CHANNEL 26.

HOW TO LISTEN TO LIVE KEERTAN

FOR INTERNET USERS:

Go to NNJ Gurudwara home page at <http://www.nnjgurudwara.com>

Click on Play () button on the right, as shown here.

For additional player options, click the “CLICK HERE” link,
which will take to the following page :

<http://www.nnjgurudwara.com/livekeertan.html>

Click the below buttons for the following players:

Windows Media Player

Winamp

Real Player

Quick Player

Daily Programs :

Morning Program :

Prakash : 5:30 AM

Asa-ki-Var Keertan : 6:00 - 6:40 AM

Ardas and Samapti : 7:00 AM

Sunday Only -

Sukhmani Sahib Path : 9:00 - 11:00 AM

Keertan : 11:00 - 12:00 Noon

Katha : 12:00 - 12:40 PM

Keertan : 12:40 - 1:00 PM

Samapti : 1:00 PM onwards

Evening Program :

Monday to Thursday, Saturday -

Rehras Sahib : 6:40 PM

Keertan : 7:00 - 7:40 PM

Katha : 7:40 - 8:00 PM

Samapti : 8:00 PM onwards

Friday -

Rehras Sahib : 6:40 PM

Keertan : 7:00 - 8:00 PM

Katha : 8:00 - 8:40 PM

Keertan : 8:40 - 9:00 PM

Samapti : 9:00 PM onwards

FOR MOBILE USERS:

You can also listen to Gurudwara Sahib programs with your mobile phone or other portable device.

iPhone/iPod/iPad: Currently SikhNet radio is available as an installed application on iPhone, iPod and iPad. Go to Appstore, install “SikhNet Radio” and listen to Channel 26.

Android: Go to Play Store, Search “SikhNet Radio” and install “Sikhnet Radio (New)” and listen to Channel 26.

Please continue to check <http://www.nnjgurudwara.com/livekeertan.html> for updates,

Special Thanks to our Advertisers:

- Aapka Big Bazar
- Advertisement Solutions.org
- All Over Trucking, INC
- D.Saabi, LLC
- East West Hauling, INC
- Highland Transport, INC
- Kaushik & Associates PLLC
- K Developers, INC
- MetLife
- NYC Bhangra Group
- Quality Dental Health, P.C.
- Singh Taxi Service
- Sukhbir Singh (Realter)
- Subji Mandi

EDITORIAL

Guru Pyari Sadh Sangat ji

**Waheguru ji ka Khalsa, Waheguru ji ki Fateh.
Vaisakhi Diyan Vadhaiyan ji!**

With immense pleasure I want to thank Akal Purakh Waheguru & you all, Sadh Sangat, for the support and encouragement to bring together the 3rd edition of the Gurdwara magazine. Also, we want to humbly thank Waheguru and congratulate the Sangat & Gurdwara Committee on Gurdwara Building deal closing. In this edition, we have interviewed the Chairman of the Gurdwara to provide an insight on the Building Development Plan. And, we requested the Gurdwara Management Committee to share their vision on religious - social welfare with the Sangat in the 'Interview of the Gurdwara Committee'.

When we started with this edition, the team showed enthusiasm to present different aspect of our rich Sikh Value System that we all take pride in and willfully like to follow; some interesting and less known facts for Sikhism. So, theme for this edition is 'Sikh Value System'. We have also raised issues related to mistaken identity and Sikh diaspora in America. Also, realizing the importance of imparting the values, principles and History of Sikhism to our future generation, our children and youth, in a better way; we have put in efforts to help the parents make them understand and follow the path of Gurmat. When a parent will read or make a child read and discuss at least one article of this magazine a day, we hope that many unasked, often unanswered and challenging questions will be resolved.

I will like to share, I have grown up in India where I saw elders' love and passion for Sikhi when they talk to children about Sikhism, conduct of life and importance of Gurmat. They had adopted Sikhism as a way of life and passed it on to my generation with Chardi Kala. I believe that, irrespective of place and being a minority community in America, if we follow & feel the same love for Sikhi (which is a way of life) and help each other, it is not hard to impart Sikh Value System to our youth and children. It seems all the more easy, when Sangat of this Gurdwara celebrates joys, shares sorrows, and stand for some good cause.

To advocate the principles of Sikhism like Naam Japna, Kirat Karna and Vand Chhakna, staying away from five vices - our writers have given an interesting and important insight to them. We have received good contributions of articles, features and poems, including : *Rab ji Kyon, Gurbani da Shudh Ucharan Kyon, Give Me Five,*

Let's Start Our Day With Hukamnama, Sikhi Saroop, and many more. Also, our designing team has worked hard to give a fresh look to the magazine while maintaining the original flavor of it.

In this edition, we have introduced four sections- Articles, Sikh Value System, Youth and Kids.

Sikhism asks us to focus our lives around building a relationship with Akal Purakh, and being a part of this world and Sikh community. The Sikh ideal combines action and belief. To live a good life a person should do good deeds as well as meditate on Him. In this edition, we have covered some thought provoking articles in Punjabi, including *Pragateo Khalsa Parmatam Ki Mauj, Manas Ki Jaat Sabe Eke Pehchanbo* etc. They give a nice insight into Sikhi. There are also rich Sikh history related articles like Banda Bahadar, Guru Sahibs and The Lion Of Punjab- Maharaja Ranjit Singh. We have introduced an interesting series of 'Photo Essay' beginning with the Sikhs in World War I.

Then, there are features and interviews of exemplary figures who have adopted Sikhism culture of Seva in life, like 'Bhagat Puran Singh' and 'Bibi Inderjeet Kaur'. We have also laid emphasis in this magazine to document the history of our Gurdwara Sahib for years to come.

While working on the magazine, it became evident that our Gurdwara committee emphasizes on imparting good values and Gurmat to our kids. Thus, we have a 'Kids Section' specially for our little champs. They can enjoy activities, have a sneak-peek at Bal Singh Sabha and Khalsa school coverage, besides, getting inspired by interesting write-ups and sketches related to Sikhism.

We hope that while compiling this edition, we have given due respect and importance to the philosophies and principles of Sikhism. We also want to thank our advertisers for supporting the magazine. Last but not the least, based on your feedback, we have tried to incorporate more written content than photographs in this edition. While we have limited the photographs to be event based and on stage, please refer to the photo gallery at the website www.NNJJGurdwara.com for the 2011-2012 photographs.

Bhupinder Kaur (Simar)

Interview of Gurudwara's Management Committee

The Management Committee of Gurudwara Nanak Naam Jahaj works towards the Chardi Kala of the Sadh Sangat and the Sikh Panth. Besides religious activities, It has been showing keen interest in the community welfare, development of the Sikh diaspora and social activities. In an interview with Bhupinder Kaur, the members of committee mentioned:

Waheguru ji ka Khalsa, Waheguru ki Fateh! Our primary role is to facilitate religious activities in the Gurudwara Sahib. We had invited five renowned Raagi Jathas to the Gurudwara Sahib so that the Sangat can enjoy the bliss of Shabad-Kirtan:

1. Bhai Anoop Singh
2. Bhai Mukhtiar Singh
3. Bibi Baljeet Kaur Khalsa
4. Hazoori Ragi Darbar Sahib - Bhai Davinder Singh Sodhi

5. Hazoori Ragi Darbar Sahib - Bhai Sarabjit Singh. In addition to this, other renowned Raagi Jathas and Kathavachaks have been performing Kirtan and Gurbani Vichar here so that Sangat can take 'Anand' of Shabad Kirtan and Gurbani Vichar. We held Amrit Sanchar in the Gurudwara Sahib last year on Vaisakhi, in which **19 members** from the Sangat were baptized.

We actively participated in socio-religious activities, including the Annual Sikh Day Vaisakhi Parade in Manhattan. This year, we Gurudwara hosted, actively participated and sponsored the NJ Sikh Games.

Sikh Research Institute (SikhRI) conducted a three-day seminar in the Gurudwara. Other highlights include Anniversary Celebrations in Sep'11, tri-state Kirtan Darbar, and other inter-Gurudwara activities.

We have laid emphasis on conducting activities for the overall development of kids. We want to raise our kids as responsible citizens and to make them learn the value system of Sikhism and Punjabiya. To facilitate this Khalsa School and Kirtan classes are conducted. In Jun'11, many children from our Gurudwara participated in the Centre level and Zonal level Speech Competition, conducted by The Hemkunt Foundations, UK. 'Bal Singh Sabha', organized events under the guidance of Nirmal Singh Ji and Gulshan Kaur. Parents take pride in preparing the kids for participating in the event. We also organized a leisure-trip to the aquarium for the Khalsa School teachers and kids this year. Overall it has been an eventful year for NNJ Gurudwara!

Gurudwara is not just a place of worship, but also cen-

ter of social service. And, as Seva has been part of the Guru Ghar and Sikh religion, we are proud to receive a Certificate of Appreciation for supporting the soldiers of US Army deployed in to Afghanistan.

On the social welfare front, we have been conducting drives including Food for homeless, shelterless, Blood Drive, and community school -- "Khalsa School". We are thankful to the Sangat for their active participation in all the events with enthusiasm.

Thus our efforts have been to make this Gurudwara in real sense a 'School for a Student', 'Hospital for a Patient', 'Free kitchen ('Langar Hall') for the Hungry', 'Shelter for the Traveler' and of course, a place to discover the 'inner-self' for all of us.

Other routine activities held at NNJ Gurudwara are:

- Langar ('Free Kitchen'), two times a day
- Weekly Punjabi language classes
- Weekly Computer classes
- Weekly English as Second Language (ESL) classes
- Weekly Gurmat Sangeet ('Devotional Music') classes
- Bal Singh Sabha ('assembly') by children.

In our message to the Sangat we will like to share that we want to imbibe the virtues of Sikhism – Seva, Simran and Sadachar – in our children living in US. Also, children being future of any community and nation, we want them to understand the importance of truthful living, universal brotherhood and positive thinking. We request the Sadh Sangat to keep helping us in this noble mission by extending full co-operation in our future social and religious endeavors. Our vision for the new year is to facilitate inter-community interactions for the Sikh community. This will enhance the knowledge and awareness of Sangat.

Table of Contents

Articles

ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਹੈ ਖਾਸ [ਭਾਈ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ]	1
ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਖਾਲਸਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੀ ਮੌਜ [ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ]	2
ਬੀਬੀ ਡਾ: ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ, ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗੁੜ੍ਹਤੀ। [ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਸਿਮਰ)]	4
Bhagat Puran Singh [Ashok Pasla]	5
ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਉਚਾਰਣ ਕਿਉਂ? [ਧੰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ]	7
Musical Instruments [Sarab Singh]	7
Raagas in Sri Guru Granth Sahib ji [Mahendra Singh]	8
ਝੂਲਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰਹੇ, ਪੰਥ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ [ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ]	8
ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸਾ! [ਪ੍ਰੇਮ ਮਾਨ]	11
Noble & Brave Sikh Women [Daljeet Kaur]	13
Mai Bhago [Gurveen Kaur]	14
ਨਿਰੰਕਾਰਿ ਆਕਾਰੁ ਜੋਤਿ॥ [ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ]	16
Shabad Hazare [Rupinder Kaur]	18
The Lion of Punjab [Sumeet Singh]	19
ਆਓ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ [ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ]	20
ਖਾਲਸਾ [ਬਿਬੇਕ ਸਿੰਘ]	21
ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਗੋਚਰੁ ਪਕੜਿਆ ਗੁਰ ਸਬਦੀ: Catch God If You Can!	22
Anand Sahib (The Songs of Sublime Bliss) [Daljeet Kaur]	24

Sikh Value System

ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ [ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ]	25
Sikh Value System [KD Singh]	26
ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤਿ ਸਬੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਬੋ [ਅਸ਼ੋਕ ਪਸਾਲਾ]	28
Kirpan [Gurpreet Singh]	29
ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਦਰਦਨਾਕ ਸੁਨੇਹਾ [ਧੰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ]	29
Let 's Start Our Day With Hukumnama [Bhupinder Kaur (Simar)]	30
Hidden Treasure of Sikhs [KD Singh]	32
The Responsibilities Of Mother [Rashmeet Kaur]	34
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ? [ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ]	35
ਸਰਬੰਸ ਦਾਨੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ [ਗੁਲਸ਼ਨ ਕੌਰ]	35
Guru Gobind Singh ji [Darshan Kaur]	36
Give Me Five [Nirmal Singh]	38
ਨਿਤਨੇਮ ਦਾ ਮਹੱਤਵ [ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ]	39
Turban of the Sikhs [Mahendra Singh]	40
Truth Is High But Higher Still Is Truthful Living [Mandeep Singh]	42
Sikhism The 4D Approach [Sumeet Kaur]	43
SEVA In Gurudwara Sahib - A Request [Kanwarjit Singh]	44
ਰੱਬ ਜੀ [ਸ਼ਨੀਨ ਸਿੰਘ]	44
ਮਾਇਆ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ [ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ]	45
Sikhi Saroop: The Sikh Identity [Mahendra Singh]	46

Our Youth

ਵਧੀ ਚਲੇ ਬਣੀ ਵਧੀ ਚਲੇ [ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ]	47
Sikh Youth Icon: First Turbaned Woman Pilot In US [Bhupinder Kaur (Simar)]	48
Just Because I Look Different Doesn't Mean I Can't [Inderjit Singh]	49
ਸਾਕਾ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ [ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ]	50
I'm a ... Sikh! [Bibek Singh]	52
Sikh Institutions: Let's Contribute... [Jasvinder Singh]	53

Simplicity [Avinash Kaur]	55
ਨੰਨੀਆਂ ਨੰਨੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ [ਦਿਵਾਂਸ਼ੀ ਕੌਰ]	55
The First Step [Harraj Kaur]	56
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ [ਗੁਲਸ਼ਨ ਕੌਰ]	56

Events

Anniversary Program	58
Homeless Center Visit	59
Mothers Day	60
Vaisakhi	61
Keertan Darbar	62
New Year Program	63
Sikh Day Parade NY City	64
The Roaring Cubs [Bibek Singh]	64
SikhRI	66
Our Grandfather [Simar, Seerat, Nanki & Veeran Nagpal]	66
Sikh Games [Baljeet Singh]	67
ਰਕਤ ਦਾਨ ਕੈਂਪ	70

Kids Section

Guru Nanak Dev [Darshan Kaur]	73
Nankana Sahib [Tanish Wadhwa]	73
Sri Harmandir Sahib [Jaskiran Kaur]	74
Scramble	74
WordSearch Puzzle	74
ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ [ਤਮੰਨਾ ਕੌਰ]	75
Guru Nanak Dev ji & Wali Kandhari [Ajitpal Singh]	76
Photo Essay - Sikhs In World War I [Prabhujee Singh]	77
Do You Know Our History?	78
ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ । ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ॥	79
ਸਿਮਰਨ [ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ]	79
ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ - ਜੀਵਨ ਸੋਧ [ਗੁਲਸ਼ਨ ਕੌਰ]	80
Khalsa School – Student's Knowledge	81
Importance of Nitnem Baanis in our life	86
Our Gurudwara Sahib on Live Radio [Jasvinder Singh]	87
Mai Bhago [Amolak Kaur]	87
Project Review - Bal Singh Sabha [Nirmal Singh]	88
Bal Singh Sabha - The Audience's Perspective [Kumar Wadhwa]	89
Bal Singh Sabha - The Participant's Perspective [Taranjeet Singh]	89
Book on "Introduction to Sikhism"	95
ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ [ਜਗਮੀਤ ਕੌਰ]	95

Miscellaneous

Straight Talk with the NNJ Gurdwara Chairman [Bhupinder Kaur (Simar)]	96
Gurdwara Trustee	97
Gurdwara Management Committee	97
The Magazine Team Says...	99
Obituary to Balbir Singh	100
Feedback	100
Phulwari	101

ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਹੈ ਖਾਸ

ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸਨ। ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦਾ ਰਾਹ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਗੁਰੂ-ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਤ ਕੀਤਾ। ਬਾਣੀ, ਬਾਣਾ ਪਰਪਕ ਕੀਤਾ, ਵਹਿਮਾ ਭਰਮਾ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰਤ ਕੀਤਾ, ਗੁਰਬਾਣੀ ੴ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਕਰਕੇ ਅਠਾਰਹ ਦਸ ਬੀਸ ਤੱਕ 1430 ਅੰਗ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਜਗਦੀ ਜੋਤ ਜੁਗੋ-ਜੁਗ ਅਟੱਲ, ਬਾਣੀ ਦੇ ਲੜ ਲਾਕੇ 244 ਸਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਸਜਾਇਆ ਤੇ ਆਖਿਆ:

**“ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਹੈ ਖਾਸ,
ਖਾਲਸੇ ਮਹਿ ਹਉ ਕਰਉ ਨਿਵਾਸ,
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਹੈ ਅੰਗਾ,
ਖਾਲਸੇ ਕੇ ਹਉ ਸਦ ਸਦ ਸੰਗਾ”**

ਇਹ ਬਚਨ ਕਹਿ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਲੜ ਲਗਣ ਵਾਸਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਬਾਣੀ ਅੰਕਤ ਹੈ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ ਦਾ, ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨਾਂ ਦਾ, ਇਹ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਦਵੀ ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਪਦਵੀ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਗੁਰਮਤਿ ਵੀਚਾਰ ਧਾਰਾ ਦਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਥਮ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲਏ ਗਏ ਵਾਕ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਕਹਿ ਕੇ ਅੱਜ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਸ਼ੰਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰੂ ਨੇ ਹੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੰਨਣ ਦਾ ਅਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਮ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਕੇ ਉਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ:

1. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ ਸੀ:

**“ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ
ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨ ਵੇ ਲਾਲੇ”**
(ਅੰਗ 722)

2. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਰਬ ਗਿਆਨ ਦਾ ਤੱਤ ਸਾਰ ਮੰਨਿਆ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਬੁਧੀ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਜਪਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

**“ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਤਤੁ ਵਖਾਣੀ,
ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਵਿਚਿ ਆਈ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤੀ,
ਸੁਰਤੀ ਕਰਮਿ ਧਿਆਈ॥”**

(ਅੰਗ 1243)

3. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਬਾਣੀ ਦੀ ਸਿਰਮੋਰਤਾ ਉਪਰ ਬਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

**“ਆਵਹੁ ਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰਿਹੇ,
ਗਾਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ॥**

**ਬਾਣੀ ਤ ਗਾਵਹੁ ਗੁਰੂ ਕੇਰੀ,
ਬਾਣੀਆ ਸਿਰਿ ਬਾਣੀ॥”** (ਅੰਗ 920)

4. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੰਨਣ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ।

**“ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ
ਹੈ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਬਾਣੀ ਅਮ੍ਰਿਤ ਸਾਰੇ,
ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਹੈ ਸੇਵਕ ਜਨ ਮਾਨੈ,
ਪਰਤਖਿ ਗੁਰੂ ਨਿਸਤਾਰੇ।”**

5. ਪੰਜਵੇਂ ਨਾਨਕ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ, ਬਾਣੀ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਮਨ ਇੱਛਤ ਵਸਤੂ ਹੈ:

**“ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਬਾਣੀ,
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮਨਿ ਭਾਣੀ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸਿ ਵਖਾਣੀ,
ਨਿਰਮਲ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ॥”** (ਅੰਗ 629)

ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਕੇ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਭ ਨੂੰ ਨਾਮ ਜਪਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਪੈਗਾਮ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਂ ਤੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਸਚਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਚਾਹਿਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਪੈਗਾਮ ਹੈ ਉਸ ਤੇ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਪੂਰਾ ਉਤਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਖਾਲਸਾ ਖਾਸ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਆਪਾ ਵਾਰ ਦੇਣਾ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਇਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੁਲਮ ਤੇ ਜ਼ਾਲਮਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਿੱਤ ਹੁੰਦੀ ਆਈ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਹਸਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਪੂਰਨ ਭਰੋਸਾ ਸੀ। ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਸਿਰਜਨਾ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਦ੍ਰਿੜ ਰਹਿਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਬਲਿ-ਹਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਸੂਫੀ ਕਵੀ ਅੱਲਾਯਾਰ ਖਾਂ ਜੋਗੀ

ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ:

**“ਕਰਤਾਰ ਕੀ ਸੋਗੰਧ ਹੈ ਨਾਨਕ ਕੀ ਕਸਮ
ਹੈ, ਜਿਤਨੀ ਭੀ ਹੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਤਾਰੀਫ
ਵੋਹ ਕਮ ਹੈ।”**

ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਸਨ, ਉਹ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ, ਮਹਾਂ ਕਵੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਨੇਤਾ, ਚੋਟੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰਕ, ਵਿਦਵਾਨ, ਬਲਵਾਨ ਯੋਧੇ ਤੇ ਜਰਨੈਲ, ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ, ਸੱਚੇ ਕੌਮ ਪ੍ਰਸਤ ਸਨ। ਸਰਬੰਸ ਦੀ ਅਹੂਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹਰ ਜੀਵ ਦੇ ਮੰਨ ਨੂੰ ਟੁੰਬਦਾ ਹੈ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ।

**“ਚਿੜਿਓ ਸੇ ਮੈ ਬਾਜ ਤੁੜਾਉ, ਸਵਾ ਲਾਖ
ਸੇ ਏਕ ਲੜਾਉ, ਤਬੈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਾਮ
ਕਹਾਉ।”**

“I will make sparrows tear hawks.
I will make a man fight against 1
1/4 lakh. Then only I will consider
myself laudable Guru Gobind
Singh.”

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਹਰ ਕੋਤੱਕ ਦੁਨੀਆ ਤੇ ਨਿਰਾਲਾ ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਸਾਈ ਭੀਖਮ ਸ਼ਾਹ ਫਕੀਰ ਦਾ ਭਰਮ ਤੋੜਨ ਵਾਸਤੇ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਕੁੱਜੀਆਂ ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ। ਪੁਰੰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਫਕੀਰ ਸਾਈ ਭੀਖਮ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਗੌਰਵਮਈ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ‘ਮਾਲਕੋ’ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਰਸਾ ਸੰਭਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ, ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ, ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਘਨੂਈਆ ਜੀ, ਚਾਲੀ ਮੁਕਤੇ, ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅਤੇ ਅਨੇਕ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੰਘਾਂ-ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਹੋਈਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਰਭੈਤਾ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦੇ ਤੇ ਅਡੋਲ ਅਵਸਥਾ ਵਾਲੇ, ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ‘ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਹੈ ਖਾਸ’ ਸਨ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਤੋਂ, ਗੁਰੂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਭੇਖ ਜਿਆਦਾ ਬਣ ਗਿਆ, ਕੋਈ

ਆਦਮੀ ਸੰਤਾ ਵਾਲਾ ਬਾਣਾ ਪਾ ਕੇ ਕਹੇ ‘ਮੈਂ ਸੰਤ ਹਾਂ!!!’ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਸਾਖੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਜੀਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਵਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਿਛਲੇ ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹੇ, ਸੰਤ-ਜਨ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਭੇਖੀ ਸੰਤ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਪੂਜਾ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਭ ਕੁੱਝ ਹਾਂ। ਸੱਚ ਕੌੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੁਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਨ ਹੀ ਕੋਈ ਸੁਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ, ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ ਤੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚ ਸੁਣਾਇਆ, ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਕਰਕੇ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ। ਜਿਤਨੇ ਵੀ ਗੁਰੂ-ਪੀਰ ਜਾਂ ਮਹਾਪੁਰਖ ਹੋਏ ਹਨ, ਖਾਲਸਾ ਬਨਣ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

“ਕਹਾ ਭਯੋ ਜੋ ਦੇਉ ਲੋਚਨ ਮੁੰਦ ਕੇ, ਬੈਠਿ ਰਹਿਉ ਬਕ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇਉ।

ਨਾਤ ਫਿਰਿਉ ਲੀਏ ਸਾਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰਨਿ ਲੋਕ ਗਇਉ ਪ੍ਰਲੋਕ ਗਵਾਇਉ॥

ਬਾਸ ਕੀਉ ਬਿਖਿਆਨ ਸੋ ਬੈਠ ਕੈ ਐਸੇ ਹੀ ਐਸੇ ਸੁ ਬੈਸ ਬਿਤਾਇਉ।

ਸਾਚ ਕਹੋ ਸੁਨ ਲੇਹੁ ਸਭੈ ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਉ ਤਿਨ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਉ”

What is the use of sitting with closed eyes and pretending to meditate like a crane. They, who bathe in even seven oceans tend to be a loser in this world (Without God's Worship) as well as after death. Those who have spent their lives in sinful activities also lose in the same way. I speak truly and all should listen. Whoever loves God, get to know Him and His presence. ਸਰਬੰਸ ਦਾਨੀ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਪ ਜੀ ਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ। ਆਉ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀਏ ਸਾਡਾ ਜੀਵਨ ਉੱਚਾ ਤੇ ਸੁੱਚਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਗੁਰੂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈਏ। ਆਪਣਾ ਮੰਨ ਬਣਾਈਏ ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਹਰਿ ਮਿਹਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਅੰਦਰ ਢਾਲ ਲਈਏ।

ਭਾਈ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ
(ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ)

ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਖਾਲਸਾ ਪਰਮਾਤਮ ਕੀ ਮੌਜ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੇਲੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਕਰਮ-ਕਾਂਡਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅਲੱਗ ਅਤੇ ਨਿਰਾਲਾ ਪੰਥ ਚਲਾਇਆ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸੀ --- “ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ” ਅਤੇ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪੰਥੀ (ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ) ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਮੜ੍ਹੀ-ਮਸਾਣ ਨੂੰ ਪੂਜਦੇ ਸਨ। ਕੇਵਲ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਹੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਦੱਸੇ ਰਾਹ (ਨਾਮ ਜਪੋ, ਕਿਰਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵੰਡ ਛਕੋ) ਤੇ ਚੱਲਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਧੰਨ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਇਸਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਤੱਕ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਦੱਸੇ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੇ ਚੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਘੋਰ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦੇਣ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਰਾ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨਾਲ ਚਾਰ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜਨੀਆਂ ਅਤੇ ਚੰਦੂ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਜੀ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਰਾਇ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੇ ਕਾਬਲ ਸਮਝਦੇ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅੰਤਮ ਸਮਾਂ ਨੇੜੇ ਜਾਣਕੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਸੀ “ਬਾਬਾ ਬਕਾਲੇ”। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਕਈ ਪਖੰਡੀ ਬਕਾਮੇ ਮੰਝਾ ਡਾਹ ਕੇ ਬਹਿ ਗਏ। ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਮਖੱਣਸ਼ਾਹ ਨੇ ਭੀੜ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਬੇੜਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤੇ 500 ਮੋਹਰਾਂ ਭੇਟਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਤੀ। ਪਰ ਬਕਾਲੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਭ ਦੇ ਅੱਗੇ ਭੇਟਾ ਸਿਰਫ 5 ਮੋਹਰਾਂ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਖੱਣਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਭਾਈ ਤੇਗ

ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਅੱਗੇ 5 ਮੋਹਰਾਂ ਰਖਣ ਤੇ ਉਹਨਾਂ 500 ਮੋਹਰਾਂ ਯਾਦ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਤੇ ਮਖੱਣਸ਼ਾਹ ਨੇ ਉੱਚਾ ਉੱਚਾ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ “ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ” ਕਹਿਕੇ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਵੈਰਾਗ-ਮਈ ਬਾਣੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਜਨੇਊ (ਧਰਮ) ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਖਾਤਰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੇ, “ਕਿ ਹੈ ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਜੋ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰ ਸਕੇ,” ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਪਈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਲਈ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇ। ਉਦੋਂ ਲੱਖੀਸ਼ਾਹ ਵਣਜਾਰੇ ਨੇ (ਜਿਸਦਾ ਘਰ ਰਕਾਬਗੰਜ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸੀ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ “ਹੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੇਰੇ ਗ਼ਰੀਬ ਉੱਤੇ ਜੋ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਨਿਮਾਣਾ ਦਾਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਦੇਹ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰ ਸਕਾਂ।” “ਬਿਰਥੀ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵਈ ਜਨੁ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ” ਸੱਚੇ ਮਨੁ ਨਾਲ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬੈਲ-ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਕਾਫ਼ਲਾ ਲੈਕੇ ਨਿਕਲ ਪਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਂਕ ਟਾਉਨ ਹਾਊਸ (ਨਵੀਂ ਸੜਕ) ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਚੱਲੂ ਪਈ। ਸਭ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਭੱਜ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਤੇ ਮੈਦਾਨ ਖਾਲੀ ਵੇਖਕੇ ਲੱਖੀਸ਼ਾਹ ਨੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਦੇਹ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵਾਹੋਦਾਹੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਚੰਦਨ ਦੀ ਚਿਤਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਦੇਹ ਰੱਖਕੇ ਘਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੇਰ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਘਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਬੁਝਾਣ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸਾਧਨ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਫਿਰ ਪਰਵਾਰ ਸਮੇਤ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ (ਗੋਬਿੰਦਰਾਏ) ਜੀ ਪਾਸ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚਕੇ ਸਾਰੀ ਵਿਥਿਆ ਸੁਣਾਈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਲੱਖੀਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਛਾਤੀ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਨੇ (ਰੰਗਰੇਟਾ) ਜੋ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸੀਸ ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਹਾਲ ਵੀ ਦੱਸਿਆ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਨੇ ਇੱਕ ਐਸਾ ਕਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੜਾ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪੁਰਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦੇ-ਪੱਤਰ ਭੇਜਕੇ 80,000 (ਅੰਦਾਜਨ) ਦਾ ਇਕੱਠ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ‘ਚੋਂ “ਨਿ-ਰਮਲ ਪੰਥ” ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਲੇਵਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਇਹ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰੀ --- ਇੱਕ ਵਿਸਾਖੀ ਤੇ ਦੂਜਾ ਦਿਵਾਲੀ --- ਵਿਹਲੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। 30 ਮਾਰਚ 1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਜੀ ਨੇ ਹੁੰਘਾਰਾ ਭਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜ ਸੀਸ ਮੰਗੇ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, “ਜਿਸਨੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਗੁਰੂ ਲਈ ਅਰਪਣ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਗੇ ਆਵੇ”। ‘ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ, ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ’। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਸਚਾ ਪਿਆਰ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੀਸ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਭੇਟਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਯਾਰਾਮ ਖੱਤਰੀ ਲਾਹੌਰ ਨਿਵਾਸੀ (ਦਯਾ ਸਿੰਘ), ਧਰਮ ਚੰਦ ਜੱਟ ਹਸਤਨਾਪੁਰ ਨਿਵਾਸੀ, (ਧਰਮ ਸਿੰਘ) ਹਿਮੰਤਰਾਏ ਜਗਨਨਾਥ ਪੁਰੀ ਨਿਵਾਸੀ, (ਹਿਮੰਤ ਸਿੰਘ) ਮੁਹਕਮ ਚੰਦ ਛੀਬਾ ਦਵਾਰਕਾ ਵਾਸੀ, (ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ) ਅਤੇ ਸਾਹਿਬ ਚੰਦ ਨਾਈ ਬਿਦਰ ਨਿਵਾਸੀ (ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ) ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਸੱਚਾ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ:- ‘ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੇ ਮਿਲੇ ਤਿਸ ਨੇ ਸਿਰੁ ਸਉਪਿਐ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਜਾਇ, ਜਿਸ ਦਾ ਜੀਉ ਤਿਸੁ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ’ ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੈ ਸੀਸ ਭੇਟ ਦਿਓ। ਫਿਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਆਪ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦਰਾਏ ਜੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਪਾਨ ਕਰਵਾਕੇ ‘ਸਿੰਘ’ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਅਤੇ ਗਿੱਦੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੇਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਤੇ ਕਿਹਾ “ਸਵਾ ਲਾਖ ਸੇ ਏਕ ਲੜਾਉਂ ਤਬੈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਕਹਾਉ”। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ (ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਵਾਲਾ) ਬਾਣਾ ਪਵਾਕੇ, ਪੰਜ ਕਕਾਰਾਂ --ਕੜਾ, ਕੰਘਾ, ਕੇਸ, ਕਛਹਿਰਾ, ਕਿਰਪਾਨ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਬਣਾਇਆ। “ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ” ਦਾ ਖ਼ਿਤਾਬ ਦੇਅ ਕੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਮੰਗੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ

ਮਹਿੰਗੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੇ ਆਪਣਾ-ਆਪ ਦੇਅਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਲੈਣੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੇ ਸੀਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਰਬੰਸ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ (ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ) ਨੇ ਗੋਬਿੰਦਰਾਏ ਜੀ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਪਾਨ ਕਰਵਾਕੇ ਗੋਬਿੰਦਰਾਏ ਜੀ ਤੋਂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ “ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ਹੈ ਆਪੇ” ਦੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ। ਕਿਹਾ ‘ਖ਼ਾਲਸਾ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਹੈ ਖ਼ਾਸ, ਖ਼ਾਲਸੇ ਮਹਿ ਹਉ ਕਰਉ ਨਿਵਾਸਿ, ਜਬ ਲਗ

ਖ਼ਾਲਸਾ ਰਹੈ ਨਿਆਰਾ ਤਬ ਲਗ ਤੇਜ ਦਿਉ ਮੈਂ ਸਾਰਾ, ਜਬਿ ਇਹ ਗਹੈਂ ਬਿਪਰਨ ਕੀ ਰੀਤ ਮੈਂ ਨ ਕਰੋਂ ਇਨਕੀ ਪਰਤੀਤ’। “ਰਹਿਤਵੰਤ ਖ਼ਾਲਸ ਹੈ ਸੋਇ ਸ਼ਸਤਰ ਹੀਨ ਏਹ ਕਬਹੂੰ ਨ ਹੋਈ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ‘ਰਹਿਤ ਪਿਆਰੀ ਮੁਝਕੇ ਸਿਖ ਪਿਆਰਾ ਨਾਂਹਿ’, ‘ਪ੍ਰਥਮ ਰਹਿਤ ਯਹਿ ਜਾਨੁ ਖੰਡੇ ਕੀ ਪਾਹੁਲ ਛਕੈ’, ‘ਰੈਹਣੀ ਰਹੇ ਸੋਈ ਸਿਖ ਮੇਰਾ ਓਹ ਸਾਹਿਬ ਮੈਂ ਉਸਕਾ ਚੇਰਾ’।

ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਹਾਲ ਲਖੀਸ਼ਾਹ ਵਣਜਾਰੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸ਼ਰੇਆਮ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੈ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿੱਖ ਜੋ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰ ਸਕੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹਿਮੰਤ ਨ ਪਈ ਕਿ ਕੋਈ ਛਾਤੀ ਠੋਕ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਉਸਦਾ ਸਾਰਾ ਖ਼ਾਨਦਾਨ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ “ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ” ਸਾਜਨਾ ਪਿਆ। ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ

ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਹੈ? ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸਰਦਾਰੀ {ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ} ਨੂੰ ਭੁੱਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ? ਹਰ ਇੱਕ ਜੋ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਮਥਾ ਟੇਕਦਾ ਹੈ। ਰੋਜ਼ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ “ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀਦਾਨ, ਕੇਸਦਾਨ, ਰਹਿਤਦਾਨ, ਨਾਮਦਾਨ, ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਕੇਸਾਂ ਸਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਾ”। ਸਿੱਖੀ ਦਾਨ, ਕੇਸ ਦਾਨ, ਰਹਿਤ ਦਾਨ ਮੰਗਦਾ ਹੈ।

ਸੋ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਿਓ, ਵਿਸਾਖੀ ਤਾਂ ਹੀ ਸੱਚੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਾ ਸਕਾਂਗੇ ਜੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਂਗੇ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ “ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਪਾਨ” ਕਰਾਂਗੇ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅੱਜ ਦੇ ‘ਕਲੀਨ ਸ਼ੇਵਨ’ ਸਿੱਖ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਹਾ, “ਖ਼ਾਲਸਾ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਹੈ ਖ਼ਾਸ” ਜਾਂ “ਸਵਾ ਲਾਖ ਸੇ ਏਕ ਲੜਾਉਂ ਤਬੈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਕਹਾਉ”, “ਰੈਹਣੀ ਰਹੇ ਸੋਈ ਸਿੱਖ ਮੇਰਾ”, “ਰਹਿਤ ਪਿਆਰੀ ਮੁਝਕੇ ਸਿੱਖ ਪਿਆਰਾ ਨਾਂਹਿ।” ਸੋ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਮਨਣ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਹੀ ਅਖਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੰਨਾਂਗੇ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਭੁੱਲ ਚੁੱਕ ਲਈ ਖਿਮਾਂ ਦਾ ਜਾਚਕ ਹਾਂ ਜੀ।

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ

Quote - Unquote..

--- “Sikh religion is a religion and path which is related to the whole world..”

Edward A.D Bittencourt,
Writer

ਬੀਬੀ ਡਾ: ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗੁੜਤੀ

ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ, ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਾਂ ਬੀਬੀ ਡਾ: ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਮੱਠਖੀ ਸੇਵਾ ਬਾਰੇ ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਆਉ ਜਾਣੂ ਹੋਈਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੀ

ਬਣਦੀ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਡਾ: ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ, ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ, “ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ। ਜਦਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਹਉਮੈ ਤਿਆਗ ਕੇ, ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰੇਰਦੀ ਹੈ।” ਗੱਲ ਵੀ ਸਹੀ ਹੈ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸੁੱਖ-ਦੁੱਖ ‘ਚ ਹੀ ਉਲਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਦਸ਼ਨੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਫੁਰਸਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਵੱਧ-ਤੋਂ-ਵੱਧ ਸਾਲ ‘ਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੋਈ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਸਿੱਖੀ ਤਾਂ ਸੇਵਾ, ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਸਾਧਨਾ ਨੂੰ ਹੀ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।”

ਅੱਗੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ‘ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਪਰਉਪਕਾਰ ਉਮਾਹਾ॥’ ਭਗਤ ਜੀ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਸੇਵਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇ ਕਿ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀ ਸੁਧ ਨਾ ਰਹੇ। ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸਿਰਫ ਮੁਰਦੇ ਵਾਂਗ ਜਾਣੇ, ਨਾ ਸੁਧ ਰਵੇ, ਨਾ ਬੁਧ। ਬਸ ਸੇਵਾ ਭਾਵ ਹੋਵੇ, ਨਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਨੀਵਾਂ ਸਮਝੋ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ - ‘ਜਿਥੇ ਨੀਚ ਸਮਾਲਿਅਨ, ਤਿਥੈ ਨਦਰਿ ਤੇਰੀ ਬਖਸਿਸ॥’”

ਬੀਬੀ ਜੀ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰ ਹਨ, ਸੋ ਮੱਠਖੀ ਸੇਵਾ-ਭਾਵ ਤੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਹੀ, ਪਰ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਡਾ: ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਕਰਕੇ ਜੁੜੇ। “ਮੈਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗੁੜਤੀ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹੀ ਮੈਨੂੰ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ‘ਚ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ‘ਚ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। “ਭਗਤ ਜੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, Salvation Army, Florence Nightingale ਵਰਗੇ ਉਧਾਰਣ ਦਿੱਤਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।” “ਜਦੋਂ 1975 ‘ਚ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਗਏ ਤਾਂ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆਏ। ਮੇਰੇ ਦਿਲ ‘ਚ ਖਿਆਲ ਆਇਆ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੁਣ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋਵੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੋਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਬੁਜ਼ੁਰਗ ਹਨ।”

ਭਗਤ ਜੀ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ

ਜੁੜੇ, ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਲਾ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਭਗਤ ਜੀ ਬਿਮਾਰ ਪੈ ਗਏ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਫੁਰਨਾ ਆਇਆ ਕਿ, ‘ਖਉਰੇ ਮੈਨੂੰ ਕੌਣ ਵੇਖਣ ਆਵੇਗਾ’। ਜੱਦ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ 15-20 ਦਿਨ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਰਿਸ਼ਤਾ cosmic ਧੀ-ਪਿਉ ਵਾਲਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।” ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਭਗਤ ਜੀ ਨਾਲ ਜੁੜਕੇ ਡਾ: ਇੰਦਰਜੀਤ ਦਾ ਸੇਵਾ ‘ਚ ਰੁਝਾਨ ਤੇ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਵਧ ਗਿਆ। ਭਗਤ ਜੀ ਨੇ 1986 ਵਿੱਚ ਡਾ: ਇੰਦਰਜੀਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਅਦ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਜੱਦ 1992 ‘ਚ ਭਗਤ ਜੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਗਏ ਤਾਂ ਡਾ: ਇੰਦਰਜੀਤ ਨੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਾਂਭ ਲਈ।

ਅੱਜ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਵਿੱਚ 1561 ਬੀਮਾਰ ਤੇ ਲਜ਼ਾਰ ਬੰਦੇ ਭਰਤੀ ਹਨ। ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਸਕੂਲ ਯੋਜਨਾ ਹੇਠ 800 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਗੁੰਗੇ ਤੇ ਬੋਲੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਤੇ ਮੰਦ-ਬੁੱਧੀ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਵੀ ਖਾਸ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਸਕੂਲ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਖਾਸ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਰਸਰੀ ਵਿੱਚ 60000 ਪੌਧੇ ਉਗਾ ਕੇ ਵੰਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। Organic ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਕੇ ਇਥੇ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ Prosthetic Centre, Physiotherapy Centre, Dental Centre, ENT Centre, Operation Theatre, Ultrasound Centre ਤੇ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ ਵੀ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

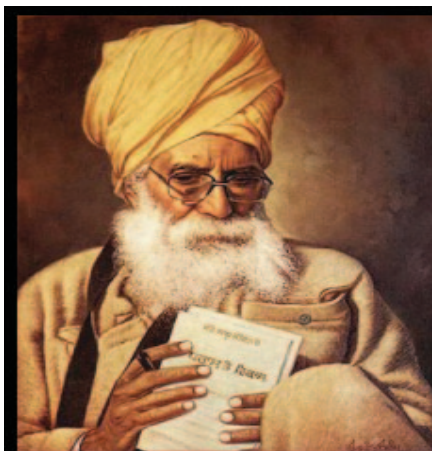
ਬੀਬੀ ਜੀ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਜ਼ਬੇ ਨਾਲ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਤੇ, 2008 ‘ਚ, ਪਦਮ ਭੂਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

HONORS & AWARDS TO DR INDERJIT KAUR:

1. Awarded Padma Bhushan by Govt. of India in Jan. 2008
2. Awarded National Minorities Rights Award by National Commission for Minorities. 2008
3. “Excellence Among Sikhs Trophy” by Sikh Council on Religion and Education (SCORE) USA. 2008
4. Mai Bhago Award (Punjab State Award). 1998
5. Panj Pani Award (Doordarshan Jalandhar Award). 2005
6. Bal Sahyog Award (Govt. of Delhi Award). 2001
7. Vibrant Indian Award (Developers India, Chennai). 2006
8. Bhagat Puran Singh Award (Punjabi Heritage Organization, Palatine, Chicago USA). 2007

ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਸਿਮਰ)

BHAGAT PURAN SINGH
(1904 - 1992)

Freedom is not an achievement but an opportunity.

Those who die for their country are martyrs and those who live for their country are greater martyrs.

Dignity in death is a birthright of each living thing.

Stop these mockeries and do not talk, but live. Do not be anxious to save Sikhism. Rest assured that Sikhism can take care of itself. Your only anxiety should be to save yourself.

Bhai Puran Singh ji is undoubtedly the Sikh Hero of this century who worked totally selflessly all his life to provide the last hope to the mentally and terminally ill patients. Whenever he used to see a deserted dead body (human or animal) immediately he would prepare (by his own hand) a grave and give him a deserving respect of death. He was to Sikhism, what Mother Teresa is to Catholicism. He established a premier institute which takes care of sick, disabled and forlorn people. Whatever money and financial resources he could gather he used it to establish this institute. It is also believed that he was almost nominated to receive Nobel Peace Prize in 1990. His life story is a saga of grit, determination, faith in the almighty and unending love for the suffering humanity. A very brief sketch of Bhagat Ji's life is given below

Bhagat Puran Singh, born at Rajewal, Distt. Ludhiana on June 4 1904, at the house of Chaudhari Chibu Mal and Mehtab Kaur. In his early life he used to travel a lot from village to village and would stay at a Hindu Temple. One day when he was staying at a Temple Brahmins told him to clean the temple

and then when he was done they sat in front of him and ate the food without offering him. Incidentally, next time he had to stay at a Gurdwara and Bhai ji of Gurdwara not only gave him good food but also a cot and a glass of milk afterwards, without asking for any sewa for Gurdwara. After this Bhagat Puran Singh didn't even thought twice and became a Khalsa.

He set out in life for the service of the suffering humanity- the greatest religion. He founded Pingalwara in 1947 with a few discarded patients. He was also a writer as well as publisher and an environmentalist. Pingalwara is a very big home of human service. Bhagat Ji's contributions in spreading awareness about the global dangers of environment pollution, increasing soil erosion etc. are also commendable. His dedication was awarded with heaps of honors by many quarters. Prestigious among these was the Padamshri award in 1979, which he surrendered in the wake of the army attack on the Golden Temple in 1984. He left for his heavenly abode on August 5, 1992.

Ashok Pasla

Pingalwara at present has over 1560 patients who are destitutes and most of them are going to spend their entire life there. Pingalwara has total of 7 branches. Pingalwara also runs various schools for poor and needy, normal children, mentally retarded children and deaf children. Pingalwara has Prosthetic Centre, Physiotherapy Centre, Dental Centre, ENT Centre, Operation Theatre, Ultrasound Centre and fully equipped Dispensary.

The initiatives include:

- 1) Welfare of the poor and Disabled by providing free medicines & material aid (wheel chair, Artificial Limbs)
- 2) Bhagat Puran Singh School of Special Education caters for the mentally and physically challenged educable inmates of the Pingalwara. Free education (including uniform and books) is provided to the wards of under privileged sections of the society.
- 3) Printing & Distribution of free literature on medical, social, ethical and environmental issues.

Immigration | Political Asylum
| Family Green Card |
Employment Visa & Green Card
| Real Estate | Litigation

KAUSHIK & ASSOCIATES, PLLC

--Gurudwara Sangat receive 20%
Discount on Legal Fees.
--Hindi & Punjabi Language Available
--All Phone Calls Attended by Attorney

Attorney At Law: Nitin Kaushik

Suite 1511, 38 West 32nd Street

New York, NY 10001

Tel: 212 380 1029 | Fax: 212 656 1013

Email id: nkaushik@kaushiklex.com

For NJ Jersey Appointment Call :732 650 1414

Free Legal Advice - Every Sunday afternoon at Gurudwara Sahib

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਉਚਾਰਣ ਕਿਉਂ?

ਅੱਜ ਮੈਂ ਸਵੇਰੇ ਆਪਣੇ ਘਰੋਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਬਾਹਰ ਗਿਆ, ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾ ਵੀ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਥੋੜ੍ਹਾ ਯਾਦ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਕਿੱਥੇ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਂ ਪਤਾ (Address) ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੈਂ Direction ਨੂੰ ਪੜਿਆ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸੋਚਿਆ ਕਿ “ਮੈਂ ਪਹੁੰਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ?” ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਕਿਹਾ Direction ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ। ਜਦ ਮੈਂ Direction ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਲੱਗੇ। ਬਿਲਕੁਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ਫਿਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਭਾਵ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਨ ਤੇ ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਨ ਹੀ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਸਿਰਫ਼ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ Direction ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਤੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਾ ਤੇ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ Follow ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਂਗੇ, ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਮਝ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਡਾ

ਮਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਮੰਨ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਉਸ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਦੀਵੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਭ ਕੁੱਝ ਦੁਨਿਆਵੀ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਏ ਜਾਂ ਸੁਣੀਏ ਤਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਖੁਸ਼ੀ ਵਾਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜੀਅ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸੋ ਆਉ ਸਾਰੇ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਯਤਨ ਕਰੀਏ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ, ਸਾਇਦ ਅਸੀਂ ਉਸ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮਾਣ ਸਕੀਏ ਜਿਸ ਤੇ ਅਸੀਂ ਵਾਂਝੇ ਹਾਂ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁੱਲਚੁਕ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ।

ਧੰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ

MUSICAL INSTRUMENTS

Dhol - A Dhol is a Punjabi drum that is shaped like a barrel. It is double sided and is used in Punjabi music. It is very popular for modern Punjabi music and bhangra.

Harmonium - The Harmonium is an instrument you can compare with a reed organ or pipe organ. It is reed tree and sounds like it is created by air being blown through reeds ensuing sound that is similar to the accordions.

Tabla - A Tabla is an Indian percussion instrument that is very popular in India and it is used in Classic, Pop and Religious Music for the Indian Sub-continent. The Tabla is comprised of different sizes and timbres and is played with both hands.

Rabaab - The Rabaab is a plucked instrument that is made of wood. It has a double belly, the first being with parchment and wood. The Rabaab has a special significance for all Sikhs since Guru Nanak's friend and companion Mardana played it when the Guru sung his divine shabads.

Sarab Singh

Ragas in Sri Guru Granth Sahib ji

Raga is a complex structure of musical melody used in India. The main part of the Guru Granth Sahib, the Sikh holy Book and the perpetual Guru of the Sikhs consists of 31 distinct section called Ragas. The holy Granth Sahib starts with the a non-raga section which begins with Japji as the first entry. This is followed by Rehras and ending with Kirtan Sohila. This is followed by the main section consisting of 31 Ragas or chapters. A raga is a musical structure or set of rules of how to build a melody. It specifies a scale, as well as rules for movements up and down the scale; which notes should figure more and which notes should be used sparingly; etc. The result is a framework that can be used to compose or improvise melodies in, so that melodies in a certain raga will always be recognizable yet allowing endless variation.

A raga is basically a set of rules of how to build a melody. It specifies a scale, as well as rules for movements up and down the scale, which notes should figure more and which notes should be used more sparingly, which notes take which ornamentation, which notes must be bent, which notes may be bent, phrases to be used, phrases to be avoided, and so on.

The underlying scale is a five, six or seven tone-scale. In the seven tone-scale the second, third, fourth, sixth, and seventh notes can be sharp or flat, making up the twelve notes in the Western scale. However, ragas can specify microtonal changes to this scale: a flatter second, a sharper seventh, and so forth. Furthermore, such variations can occur between styles, performers or sim-

Table of Ragas (in alphabetical order)				
No.	Name of Raga	Order in SGG S	Page Range	Page Count
1	Asa	4	347 to 489	142
2	Bairari	13	719 to 721	2
3	Basant	25	1168 to 1197	29
4	Bhairon	24	1125 to 1168	43
5	Biha gara	7	537 to 557	20
6	Bilaval	16	795 to 859	64
7	Devagandhari	6	527 to 537	10
8	Dhanasari	10	660 to 696	36
9	Gauri	3	151 to 347	196
10	Gond	17	859 to 876	17
11	Gujari	5	489 to 527	38
12	Jajavanti	31	1352 to 1353	1
13	Jaitsri	11	696 to 711	15
14	Kalian	29	1319 to 1327	8
15	Kanara	28	1294 to 1319	25
16	Kedara	23	1118 to 1125	7
17	Maajh	2	94 to 151	57
18	Mallar	27	1254 to 1294	40
19	Mali Gaura	20	984 to 989	5
20	Maru	21	989 to 1107	118
21	Nat Narain	19	975 to 984	9
22	Prabhati	30	1327 to 1352	25
23	Ramkali	18	876 to 975	99
24	Sarang	26	1197 to 1254	57
25	Sri	1	14 to 94	80
26	Sorath	9	595 to 660	65
27	Suhi	15	728 to 795	67
28	Tilang	14	721 to 728	7
29	Todi	12	711 to 719	8
30	Tukhari	22	1107 to 1118	11
31	Vadahans	8	557 to 595	38

ply follow the mood of the performer. There is no absolute pitch; instead, each performance simply picks a ground note, and the other scale degrees follow relative to the ground note.

Every time of the day, morning, afternoon, evening and night, has its specific ragas.

Mahendra Singh

ਝੂਲਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰਹੇ, ਪੰਥ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ।

ਮੈਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੀ ਸਾਂ, ਪਰ ਗੁਰੂਘਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਇੰਨਾ ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਬਣ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੰਗਤ 'ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਸੰਕੇਤ (ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਹੀ) ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੌਂਪ ਕੇ ਗੁਰੂ ਆਸ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਝੂਲ-ਝੂਲ ਕੇ ਇਹ ਹੋਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਿਮਾਣੇ, ਨਿਤਾਣੇ, ਨਿਥਾਵੇ, ਨਿਆਸਰੇ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀਆ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਲਾਚਾਰ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੇ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਿਉ, ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੈਨੂੰ ਉਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਖਸ਼ੀ, ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਮਰਪਿਤ ਸੇਵਾਵਾ ਮੁੱਹਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੋਣ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਮੇਰਾ ਝੂਲਣਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਦਾ ਹੀ ਕਾਰਨ ਬਣਾਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੀ ਹੋਂਦ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਜ਼ਾਮਨ ਹੈ।

ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ

Raagi Jathas

Kathavachak

ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸਾ!

ਵਿਰਸਾ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਲੋਂ ਪੀੜ੍ਹੀ-ਦਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਠੋਸ ਅਤੇ ਛੋਹੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ (ਟਾਅਨਗਬਿਲਟ) ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾ ਛੋਹੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ (ਨਿਟਾਅਨਗਬਿਲਟ) ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਠੋਸ ਅਤੇ ਛੋਹੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਾ ਛੋਹੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸੁਭਾਅ ਵਗ਼ੈਰਾ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿਰਸਾ ਨਿੱਜੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਵੀ, ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵੀ। ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਠੋਸ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਡਾ. ਘਣਗਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਠੋਸ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਡੇਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਘਰ, ਕਪੜੇ, ਪਸ਼ੂ, ਗਹਿਣੇ, ਆਦਿ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਦਾਰਥ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਦੁਕਾਨ, ਬਿਜ਼ਨਸ, ਸਾਈਕਲ, ਕਾਰ, ਰੇਡੀਓ, ਟੀ.ਵੀ., ਕੈਮਰਾ ਆਦਿ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਠੋਸ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਵਡੇਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਵਿਰਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਜਾਂ ਛੋਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਕੁਝ ਨੂੰ ਦੇਖ ਜਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਛੋਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਸੁਭਾਅ, ਆਦਤਾਂ, ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜੀਨ (ਗਣਨਾ), ਮਾਣ-ਇੱਜ਼ਤ, ਆਦਿ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਡਾ. ਘਣਗਸ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ੁਕਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਤਾਂ ਕਰ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੀ ਵਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਬਿਲਕੁਲ ਓਹੋ ਜਿਹੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਮਾਂ-ਪਿਓ ਜਾਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਰ ਵੱਡਿਆਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਾਂ ਪਿਓ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੋਣ, ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ, ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ, ਨਿਮਰਤਾ ਵਾਲੇ ਹੋਣ, ਹਸਮੁਖ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਗੁਣ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਗੁੱਸੇ, ਕਰੋਧ, ਹੰਕਾਰ, ਅਤੇ ਈਰਖਾ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਔਗੁਣ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਜੇ ਪਿਓ ਅਮਲੀ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹੋਵੇ

ਤਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਔਗੁਣ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਜੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਔਗੁਣ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰੀ ਉਹ ਔਗੁਣ ਬੱਚੇ ਵੀ ਅਪਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਾਂ ਪਿਓ ਦੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮ ਦੇਖ ਕੇ ਬੱਚੇ ਮਾੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਖੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਮਾਂ ਪਿਓ ਵਲ ਵੇਖ ਕੇ ਇਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਵੇਸੇ ਕੁੱਝ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਆਦਤਾਂ ਸਮਾਜ ਵਲ ਦੇਖ ਕੇ ਵੀ ਅਪਣਾ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਆਦਤਾਂ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਲੱਗ ਭਗ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮੰਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਈ ਵਾਰੀ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕਲ੍ਹਾ ਜਾਂ ਕਿੱਤਾ ਵੀ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ - ਦਾਦਾ, ਦਾਦੀ, ਮਾਂ, ਪਿਓ, ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਜਾਂ ਭੈਣ ਆਦਿ - ਚਿਤਰਕਾਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਅਸਰ ਸਾਡੇ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਚਿਤਰਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਤੇ ਇਸਦਾ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਕਿੱਤੇ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵੀ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਵਲੋਂ ਹੀ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀਆਂ ਸਨ। ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਤਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮਿਲਣੀ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਾਇੰਸ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ। ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਤਾਂ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਕਹਿ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹੋਈਏ ਪਰ ਇੰਨਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਇਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਬੋਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਾਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੂਸਰੀ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਈ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮੁਲਕ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਈ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਦੀਆਂ ਲਈ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਇੰਨੇ ਪਿਆਰ

ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਵਸਦੇ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਬਹੁਤੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਕੋ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕ ਵਸਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਪਿਛਲੇ ਬੋਝੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਵਧਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਈ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵਸਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗਿਆਨ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ, ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਈਸਾਈ, ਬੁੱਧ, ਜੈਨ ਆਦਿ ਧਰਮ ਕੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਕੌਣ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਅਗਲੀ ਵਡਮੁੱਲੀ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ। ਮੈਂ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿੱਖ ਹਾਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਗਰੰਥਾਂ ਵਾਂਗ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਅਮੁੱਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਨਸੀਹਤਾਂ, ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ “ਹਕੁ ਪਰਾਇਆ ਨਾਨਕਾ ਉਸੁ ਸੂਅਰ ਉਸੁ ਗਾਇ।” ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ “ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ।” ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ “ਪਾਪਾ ਵਾਝਹੁ ਹੋਵੇ ਨਾਹੀ ਮੁਇਆ ਸਾਬਿ ਨ ਜਾਈ।” ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ “ਨੀਚਾ ਅੰਦਰਿ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਨੀਚੀ ਹੂ ਅਤਿ ਨੀਚੁ।” ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ “ਕੂਤ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ ਓਤਕਿ ਸਚਿ ਰਹੀ।” ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ “ਸਚੁ ਸਭਨਾ ਹੋਇ ਦਾਰੂ ਪਾਪ ਕਢੈ ਧੋਇ।” ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ “ਵੰਡ ਛਕਣਾ” ਅਤੇ “ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ” ਮੰਗਣਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹਨ ਉਹ ਗੁਰੂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੱਖ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਦੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਥੀ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪੀਰ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਤੋਂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰਖਾਈ। ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹਨ ਉਹ ਗੁਰੂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦ ਭਾਵ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਦਰਵੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ। ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹਨ ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ। ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ। ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ ਭਾਈ ਘਨਈਆ ਜੀ। ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ ਜਲੀਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ। ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ

ਹੈ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ। ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹਨ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ। ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਸੰਦ ਰਾਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹਨ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲੂਏ ਵਰਗੇ ਜਰਨੈਲ। ਕਾਸ਼ ਅਸੀਂ ਗੁਰ-ਪੁਰਬ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਸੂਲਾਂ ਤੇ ਵੀ ਚਲ ਸਕੀਏ।

ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਅਤੇ ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ ਦਾ ਸੂਫ਼ੀ ਕਲਾਮ। ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਦੇ ਕਲਾਮ ਵਰਗਾ ਸੂਫ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਇਦ ਮੁੜ ਕੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਰਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੀ ਕਹਿਣੇ ਹਨ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕਲਾਮ ਦੇ - ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਕੀ ਜਾਣਾ ਮੈਂ ਕੌਣ; ਜਾਂ ਬਹੁਤੀ ਵੇ ਤਬੀਬਾ ਮੈਂਡੀ ਖਬਰ ਗਈਆ, ਤੇਰੇ ਇਸ਼ਕ ਨਚਾਇਆ ਕਰ ਬਈਆ ਬਈਆ; ਜਾਂ ਬਸ ਕਰ ਜੀ ਹੁਣ ਬਸ ਕਰ ਜੀ, ਇਕ ਬਾਤ ਅਸਾਂ ਨਾਲ ਹੱਸ ਕਰ ਜੀ। ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਦਾ ਕਲਾਮ ਤਾਂ ਮਸਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ - ਰੱਬਾ ਮੇਰੇ ਹਾਲ ਦਾ ਮਹਿਰਮੁ ਤੂੰ; ਜਾਂ ਚਰਖਾ ਮੇਰਾ ਰੰਗਲੜਾ ਰੰਗ ਲਾਲੁ; ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਹੋ ਮੁਕੀਆਂ; ਜਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਤੈਨੂੰ ਸੁਪਨਾ ਥੀਸਨਿ; ਜਾਂ ਸਜਣ ਦੇ ਹਥ ਬਾਹਿ ਅਸਾਡੀ; ਜਾਂ ਨੀ ਸਈਓ ਅਸੀਂ ਨੈਣਾਂ ਦੇ

ਆਖੇ ਲੱਗੇ; ਜਾਂ ਘੁੰਮ ਚਰਖੜਿਆ ਵੇ ਤੇਰੀ ਕੱਤਣ ਵਾਲੀ ਜੀਵੇ; ਜਾਂ ਮੈਂ ਭੀ ਝੋਕ ਰਾਂਝਣ ਦੀ ਜਾਣਾ ਨਾਲਿ ਮੇਰੇ ਕੋਈ ਚੱਲੇ; ਜਾਂ ਪਿਆਰੇ ਬਿਨ ਰਾਤੀਂ ਹੋਈਆਂ ਵੱਡੀਆਂ। ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਇੰਨਾ ਪੁਰਾਣਾ ਕਲਾਮ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੁ ਜੁਬਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇਗਾ?

ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ ਹਾਸ਼ਮ ਦੀ ਸੱਸੀ, ਪੀਲੂ ਦਾ ਮਿਰਜ਼ਾ-ਸਾਹਿਬਾਂ, ਕਾਦਰਯਾਰ ਦੀ ਸੋਹਣੀ, ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ। “ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਇਕ ਸਰਕਾਰ ਬਾਝੋਂ, ਫੌਜਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਹਾਰੀਆਂ ਨੇ।” ਕਿੰਨੀਆਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹਨ ਇਹ ਸਤਰਾਂ! ਜੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਲ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹਨ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾੜ੍ਹਕ, ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਨਾਮਵਰ ਲੇਖਕ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਾਲਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ-ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ, ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਮਸਤਾਨਾ, ਯਮੂਲਾ, ਨੁਸਰਤ, ਸ਼ਮਸ਼ਾਦ ਬੇਗਮ, ਅਬੀਦਾ ਪ੍ਰਵੀਨ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗਾਇਕ। ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹਨ ਬੋਲੀਆਂ, ਸਿੱਠਣ-

ੀਆਂ, ਭੰਗੜਾ, ਗਿੱਧਾ, ਠੁਮਰੀ। ਸਾਨੂੰ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹਨ ਪੰਜਾਬੀ ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਜਣ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਕੀ ਸਿੱਖਣਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ ਕਿੱਥੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਭ ਸਾਨੂੰ ਹੀ ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਸੀ ਸਚਾਈ, ਈਮਾ-ਨਦਾਰੀ, ਦਸਾਂ ਨੌਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰ ਕੇ ਖਾਣਾ, ਨਿਮਰਤਾ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ, ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾਉਣਾ। ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਨਵਾਂ ਵਿਰਸਾ ਕੀ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਪੀੜੀਆਂ ਲਈ ਅੱਜ ਕੱਲ ਅਸੀਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਰਸਾ ਛੱਡ ਰਹੇ ਹਨ? ਅੱਜ ਕੱਲ ਪੈਸਾ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਵਿਰਸਾ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਵਿੱਖ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ।

ਪ੍ਰੇਮ ਮਾਨ

K . SINGH

D.SAABI LLC

**SIDING - BATHROOMS - KITCHEN
REMOLDING - WATERPROOFING
RESIDENTIAL - COMMERCIAL**

OFFICE : (732) - 283 - 4911

CELL : (732) - 910 - 4334

Fax : (732) - 710 - 3689

EMAIL : GURDIPKAUR@YAHOOO.COM

NOBLE

BRAVE

SIKH WOMEN

A unique aspect of the social status of women in Sikhi is that women did not have to fight for it. As suggested in the Gurbani, without women, there would be no one at all; they are the source of the physical existence of humanity. Thus, Gurbani explicitly acknowledges their empowerment, dignity, and strength. A woman's manifestation as a spiritual being, as seen by the Guru, goes beyond motherhood.

Guru Nanak - "In a woman man is conceived; from a woman he is born. With a woman he is betrothed and married; a woman he befriends. Why say she is inferior, the one from who even kings are born? Without woman, there would be no one at all."

GREAT SIKH WOMEN

1) **Bibi Nanaki** - Guru Nanak's view of the equality of women was shaped by his own mother, Mata Tripta, and his sister, Bibi Nanaki. Bibi Nanaki was the first person to recognize Guru Nanak as a prophet and missionary early in his life. Bibi Nanaki and Mata Tripta played very important roles in encouraging young Nanak to pursue his lifelong mission. Legend has it that he discussed with the Brahmin at his Janeau Ceremony that if his sister was not good enough for the Janeau, the Janeau was not for him. It was a very public declaration on the equality of women. There is no doubt that Bibi Nanaki was Guru Nanak's first follower. All through her life,

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਹਾਜ਼ ਗੁਰਦੁਆਰਾ

she did not think of Guru Nanak as her brother, instead she thought of him as her Guru. From an early age it became apparent that the brother and sister had a close relationship.

2) **Mata Khivi** - Mata Khivi, the wife of Guru Angad Dev, took charge of the langar and created a new social consciousness for women. She took upon herself the onerous task of managing every detail of the langar. Only the best possible ingredients were used, and everyone was treated with utmost courtesy. Her hospitality has been emulated over the centuries and has become the first cultural identity of the Sikhs. She helped the Guru in establishing the infant Sikh community on a stronger footing. She has been described as good natured, efficient, beautiful and all round perfect Khivi. She has the distinction of being the only one of the Guru's wives to be mentioned by name in Guru Granth Sahib. There she is described as a "good person", "an affectionate mother" and as "one who provides shelter and protection to others." Mata Khivi had the distinction of meeting five Gurus. She lived to the age of 75 and died in 1582. Guru Arjun Sahib attended her funeral. Her contributions to the Sikh cause can easily be divided into three parts. The first period was the twenty years of marriage before Guru Angad succeeded Guru Nanak. This period was a test not only for Angad,

but for her as well. Any decisions he made affected her very much. Her response would also have affected his actions. She never complained, nor did anything to deter him from his objectives. The second period of her life as wife of the Guru was extraordinary in its devotion and dedication to the cause. The third and last period would be after her husband died. She continued to nourish the Sikh community and to work tirelessly for that which she now believed in with all her heart.

3) **Mata Amro** - Bibi Amro, daughter of Guru Angad Dev, the second Master and Mata Khivi, was the noble woman who deserves the credit of attracting Amar Das, an idol worshiper, to Sikhism and showing him the way to become Guru Amar Das, the 3rd Master. Thus she was an indirect instrument in the development of Sikhism. Guru Amar Das had made Bib Amro in-charge of one of his 22 teaching districts called Manjis (cots). It means that such a person would sit on Manji while the other Sikhs sat on the ground and listened to his/her preachings. He/she guided the Sikhs of his/her area in religious matters and accepted their offerings for the Guru. This appointment can be compared to the position of Bishop in the Christians Church. Bibi Amro's district included Basarke, her husband's village, and surrounding few villages. It is due to the efforts of Sikh preachers like Bibi Amro that Sikhism spread so rapidly in that area. There is a tank (man made pond) near the village Basarke and it is called Bibi Amro Da Talab (Tank of Bibi Amro). It reminds everybody that a noble soul, Bibi Amro who occupies a special place in the Sikh History once lived there.

4) **Bibi Bhani** - Bibi Bhani has a unique position in Sikh history as the daughter of a Guru (Guru Amar Das), wife of a Guru (Guru Ram Das), mother of a Guru (Guru Arjan Dev), grandmother of a guru (Guru Hargobind), great grandmother of a guru (Guru Tegh Bahadar) and great, great grandmother of a guru (Guru Gobind Singh). Thus she belongs to a family whose seven members were martyred. Our head bows in her memory. Out of love, a young girl is called Bibi, but out of respect and love, Bhani is mentioned in the Sikh history, as Bibi, whether she is daughter or mother. She was a symbol of service. She was born in 1533 at village Basarke near Amritsar. She was the youngest daughter of Guru Amar Das so her parents loved her a lot and also called her Mohni (attractive). From her very childhood, she spent a lot of time in meditation and in the service of her father. She served her father like a disciple. In the Sikh history, she is known as an embodiment of service.

5) **Mata Gujri** - Mata Gujri was an illuminating force behind her husband Guru Tegh Bahadur and her son Guru Gobind Singh. After the martyrdom of Guru Tegh Bahadur, Mata Gujri guided and inspired her son Guru Gobind Singh. She was responsible for the training of the Sahibzadas (the four sons of Guru Gobind Singh) who gave up their lives for Sikhism at a young age. Mata Gujri was an inspiring force during one of the most difficult times in Sikh history. Mata Gujri was the first Sikh Martyr lady in the Sikh history. The life story of this unforgettable lady, Mata Gujri, is a lighthouse for the generations. Her name is uttered with respect

as she preferred faith to a comfortable life. Due to her teaching and upbringing, her young grandsons had set an example for others. We Sikhs owe our existence to her.

6) **Mata Sahib Kaur** - The father of Sahib Devi publicly promised her marriage to Guru Gobind Singh without the Guru's prior consent. To protect her honor, the Guru accepted the girl as his spiritual consort and gave her a place in his household. When she begged him for a child of her own to love, the Guru initiated her into the Khalsa order and promised to make her the mother of an entire spiritual nation. Sahib Devi drank the immortal nectar of Amrit and became known as Mata Sahib Kaur Khalsa. She stayed at the Guru's side throughout his remaining life. Mata Sahib Kaur is forever revered as the mother of the Khalsa. Upon drinking Amrit, all who are initiated and reborn as Khalsa are considered to be the children of Mata Sahib Kaur and Guru Gobind Singh. Because of her purity, Guru Gobind Singh declared that Sikhs should consider Mata Sahib Kaur as the spiritual mother of the Khalsa.

7) **Mata Sundri** - She was married to Guru Gobind Singh at Anandpur on 4 April 1684. On 26 January 1687, at Paonta Sahib. The worthy consort of Guru Gobind Singh, Mata Sundri, was a distinguished guide of the Sikhs for 40 years after the death of the tenth Master, her husband. As her life story will reveal, she was the champion of truth and high values. She courageously faced a life full to the brim with misery and stood fast in leading the followers of her husband at a critical time. She has the foremost rank in the Indian women leaders. Her original name

was Jito. She was named Sundri after marriage. During the baptism ceremony of the Khalsa in 1699, Guru Gobind Singh asked Mata Jitaji to participate in the first baptism by adding sugar cakes (patashas) to water which was stirred with the khanda (double edged sword) and administered to the Khalsa as amrit (sweet water). She helped maintain the sanctity of the Guru Granth Sahib as the only successor of Guru Gobind Singh and dealt strictly with pretenders and aspires of Guruship. Edicts (Hukumnamas) written by her to the Sikhs in different parts of India provide us with good evidence concerning her life. In those edicts, she often addresses the Sikhs as her beloved sons. Her language is overflowing with love. She undertook another important task started by Guru Gobind Singh. She encouraged Bhai Mani Singh to teach the Sikhs critical appreciation and the meaning of Gurbani. Bhai Mani Singh started the Gurmat Institute at Delhi and later at Amritsar. She was a champion of truth and high values. She will always shine like a star and guide the people to the right path. She was an ideal woman. We bow our heads as a mark of respect before the greatness of her soul.

There are a lot more sikh women who have played a glorious part in history. Their moral dignity, service, sense of duty, self-sacrifice, and persistence will remain a source of inspiration forever.

Daljeet Kaur

Reference <http://sikhism.about.com>

In the Sikh history Mai Bhago Kaur is known as Mai Bhago. She was born in a well known village, Jhabaal, near Amritsar. She was the daughter of Malo Shah, son of Bhai Pare Shah. As a young girl she had heard about the martyrdom of Guru Arjan Dev, the wars of Guru Hargobind, injustice done to the sikhs and their harassment by the Mughal army. These left a deep impression on her tender mind. Sad news of the martyrdom of Guru Teg Bahadur and his companions – Bhai Dayala, Bhai Mati Das and Bhai Sati Das-touched her heart. She made up her mind to stop such injustice and violence against the sikhs.

Faith, truth, and fearlessness were her ornaments. She wanted to stay in Anandpur in 1699 to learn martial arts and become a saint soldier, but her father brought her back because she was a woman and women did not take part in the Sikh army in those days. However, she longed to join the Sikh army and started learning the art of warfare and horse riding from her father. Soon she became a staunch saint soldier.

She came to know that some sikhs of her area had deserted Guru Gobind Singh at Anandpur Sahib and renounced his guruship in writing. The Mughals had betrayed Guru Gobind Singh and the governor of Sirhind was planning a big attack on Guru Gobind Singh at village Dina where he was staying after the Battle of Chamkaur. She, the great heroine, said to her husband, “Gird up your lions and let us lay down our lives for the Guru who has sacrificed his father, mother and four sons for the Sikh faith. We must not sit idle when innocent lives are being bricked alive”. She said to the

MAI BHAGO

deserters, “Guruji has sacrificed his family and comforts for our freedom. We must stand up and protect our rights and faith. We should not hide ourselves like cowards. If you won’t, then I shall take a party of women and die for the Guru”. She displayed manly spirit and courage. They, along with their leader, Mahan Singh, marched to help the Guru and seek their forgiveness.

On their way, they came to know that the Guru was camping at the lake of Khirdana, near Mukatsar. They were also informed that the Mughal forces, under the command of the governor of Sirhind, were proceeding toward the Guru. They realized that the Mughal army was huge and they were only forty. She thought of a plan and asked the sikhs to spread their white shirts on the bushes so that they look like tents of the Sikh forces. Gurudwara Tambu Sahib stands on that spot even to this day. A bloody battle with the Mughal forces took place and Mai Bhag Kaur fought in the front lines. After the battle, the Guru came down from the mound and found that every member of Bhag Kaur’s party was either dead or wounded. She was treated and soon she recov-

ered fully. Guruji put some water in Bhai Mahan Singh’s mouth and said to him “I am proud of you all. What is your last wish? Mahan Singh requested the Guru to forgive all the deserters and restore the snapped relationship so that they might die in peace and obtain salvation. The Guru agreed before Mahan Singh could breathe his last. The city of Mukatsar was built at that place. These forty Muktas are remembered daily in Ardas.

She told the Guru how the forty deserters had fought bravely and laid down their lives. She expressed her desire to become an active saint soldier and stay in the service of the Guru. She accompanied the Guru to Damdama Sahib, Agra and Nanded, and lived there until the Guru left this world. She died at Bidar. There is Gurudwara built in her memory near the main Gurudwara Sachkhand at Nanded. Her spear is still preserved at the Gurudwara along with the arms of Guru Gobind Singh. Her example inspired many brave Sikh ladies to face death with honor.

Gurveen Kaur

ਨਿਰੰਕਾਰਿ ਆਕਾਰੁ ਜੋਤਿ॥

ਅਪਿ ਨਰਾਇਣੁ ਕਲਾ ਧਾਰਿ ਜਗ ਮਹਿ
ਪਰਵਰਿਯਉ ॥
ਨਿਰੰਕਾਰਿ ਆਕਾਰੁ ਜੋਤਿ ਜਗ ਮੰਡਲਿ
ਕਰਿਯਉ ॥ (1395)

ਜਦੋਂ ਤਪ, ਭਗਤੀ, ਘਾਲਣਾ ਨਾਲ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਾਲਣਾ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਜੀਬ ਮੰਜ਼ਰ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦਰ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਘਾਲਣਾ ਫਿਰ ਘਾਲੀ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ: ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬੇ ਪਾਯਾ ਬਖਸ਼ ਦਰ ਪਿਛੋਂ ਦੇ ਫਿਰ ਘਾਲ ਕਮਾਈ ॥
ਰੇਤ ਅੱਕ ਆਹਾਰ ਕਰ ਰੋੜਾਂ ਕੀ ਗੁਰ ਕਰੀ ਵਿਛਾਈ ॥

ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਤਾਂ ਅਗੰਮੀ ਲੋਕ ਤੋਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਲੈ ਕੇ ਜਗਤ ਜਲੰਦੇ ਨੂੰ ਤਾਰਨ ਲਈ ਆਏ। ਪਸ਼ੂ ਪਰੇਤ ਮੁਗਧ ਕਉ ਤਾਰੇ ਪਾਹਨ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੈ ॥ (803) ਉਹ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਲਕ ਰਹੀਆਂ, ਕੁਰਲਾ ਰਹੀਆਂ, ਤੜਪ ਰਹੀਆਂ ਨਰਕ ਦੀਆਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੰਮੀ ਜੋਤ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਗੁਰੂ ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਚਨ ਕੀਤੇ,
ਤਿਨ ਬੇਦੀਯਨ ਕੀ ਕੁਲ ਬਿਖੇ ਪ੍ਰਗਟੇ ਨਾਨਕ ਰਾਇ ॥
ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਏ ਜਹ ਤਹ ਭਏ ਸਹਾਇ ॥

ਸੋ ਹਜ਼ੂਰ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਤਾਂ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਸਨ। ਸਤਿਗੁਰ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ,
ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਹਰੂ ਮਹਿ ਨਾਹੀ ਜਨ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਆਏ ॥
ਜੀਅ ਦਾਨੁ ਦੇ ਭਗਤੀ ਲਾਇਨਿ ਹਰਿ ਸਿਉ ਲੈਨਿ ਮਿਲਾਏ ॥ 2 ॥ (749)

ਫਿਰ ਜਗਤ ਜਲੰਦੇ ਨੂੰ ਤਾਰਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਭ੍ਰਮਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਤ ਮਤਾਂਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਿਆ। ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਇਕ ਸੀ, ਇਕ

ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ।
ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਦਿਉਹਾੜੀ ਸਦ ਵਾਰ ॥
ਜਿਨਿ ਮਾਣਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਕੀਏ ਕਰਤ ਨ ਲਾਗੀ ਵਾਰ ॥ 1 ॥ (462)

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਇਸ ਰਹਿਮਤ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਬਨਾਣ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰਖੀ।

ਮਾਰਿਆ ਸਿੱਕਾ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਚਲਾਯਾ ॥ (ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ)

ਇਸ ਸਫਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਹੋਰ ਅਜਬ ਵਰਤਾਰਾ ਹੋਇਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੋਤ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਜੋਤਿ ਓਹਾ ਜੁਗਤਿ ਸਾਇ ਸਹਿ ਕਾਇਆ ਫੇਰਿ ਪਲਟੀਐ ॥ (867)
ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਾਰਿਸ ਤਾਂ ਥਾਪ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਤਾਂ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੀ ਜੋਤ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਨ ਕਰਨਾ ਇਹ ਸੰਸਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਰਕ ਕੁਤਰਕ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹੈ।

ਥਾਪਿਆ ਲਹਿਣਾ ਜੀਵਦੇ ਗੁਰਿਆਈ ਸਿਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਯਾ ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਮਿਲਾਇਕੈ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਰੂਪ ਵਟਾਯਾ ॥

ਲਖ ਨ ਕੋਈ ਸਕਈ ਆਚਰਜੇ ਆਚਰਜ ਦਿਖਾਯਾ ॥

ਕਾਯਾਂ ਪਲਟ ਸਰੂਪ ਬਣਾਯਾ ॥ 45 ॥
(ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ)

ਇਹ ਉਹੋ ਇੱਕ ਜੋਤ ਸੀ ਜਿਸੇ ਦਸ ਜਾਮਿਆਂ ਦਾ ਸਫਰ ਕੀਤਾ। ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਦੇ ਬਚਨ ਹਨ।

ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸਭਹੂ ਕਰਿਜਾਨਾ ॥ ਏਕ ਰੂਪ ਕਿਨਹੂੰ ਪਹਿਚਾਨਾ ॥

ਜਿਨ ਜਾਨਾ ਤਿਨਹੀਂ ਸਿਧ ਪਾਈ ॥ ਬਿਨ ਸਮਝੇ ਸਿਧ ਹਾਥ ਨ ਆਈ ॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ

ਗਿਆਨੁ ਵੇ ਲਾਲੇ ॥ (722) ਤਾਂ ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਫਰਮਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਨਿਜ ਪ੍ਰਭ ਮੇ ਸੋ ਕਹਾ ਸੋ ਕਹਿਓ ਜਗ ਮਾਹਿ ॥

ਪਰਵਾਹ ਨਾਹੀ ਕਿਸੈ ਕੇਰੀ ਬਾਝੁ ਸਚੇ ਨਾਹ ॥ (473) ਦਾ ਹੋਕਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਾਬਾਰ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਰਾਜੇ ਸੀਹ ਮੁਕਦਮ ਕੁਤੇ ॥ ਜਾਇ ਜਗਾਇਨਿ ਬੈਠੇ ਸੁਤੇ ॥ (1289) ਤਾਂ ਇਸੇ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਆਲਮਗੀਰ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ

ਹਨ, ਨ ਜੇਬਤ ਤੁਰਾ ਨਾਮੇ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ। ਕਿ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬਾਂ ਆਇਦ ਫਰੋਬ।

ਇਸ ਲਈ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਹਿਦਾਇਤ ਹੈ, ਓ) ਆਪਣੀ, ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਤਾ ਤੇ ਇਸ਼ਟ ਕੇਵਲ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ। ਅਤੇ ਅ) ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜੋਤ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਮੰਨਣਾ। ਇਸ ਇੱਕ ਨੁਕਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਰੀ ਸਿੱਖ ਫਲਸਫੇ ਦੀ ਜੀਵਨ ਜੁਗਤ ਸਥਾਪਤ ਹੈ। ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਰੂਪ ਇਕ ਜੋਤ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਸ਼ਟ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪੰਥ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣਨਾ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਹਿਮਤ ਕਰਨ, ਸਕਲ ਵਿਘਨ ਅਘ ਹਰਨ ਕੇ ਤਿਮਰ ਤਪਤ ਅਗਯਾਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬਿਨ ਜਗ ਮਹਿ ਨਹਿ ਆਨ ॥ (ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਕਵੀ ਭਾਈ ਸੁਖਾ ਸਿੰਘ।)

ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ

East West Hauling, Inc

Coast to Coast Carrier Truck load and LTL Specialist

*Wishes for a Blessed,
Prosperous and Joyful
Baisakhi 2012*

- **HOTSHOT SERVICE**
- **FORKLIFT SERVICE**
- **CONTRACT HAULING**
- **24Hrs WAREHOUSING**

Head Office:

**700 1st st, Harrison,
NJ-07029**

Ph - 973-497-7206

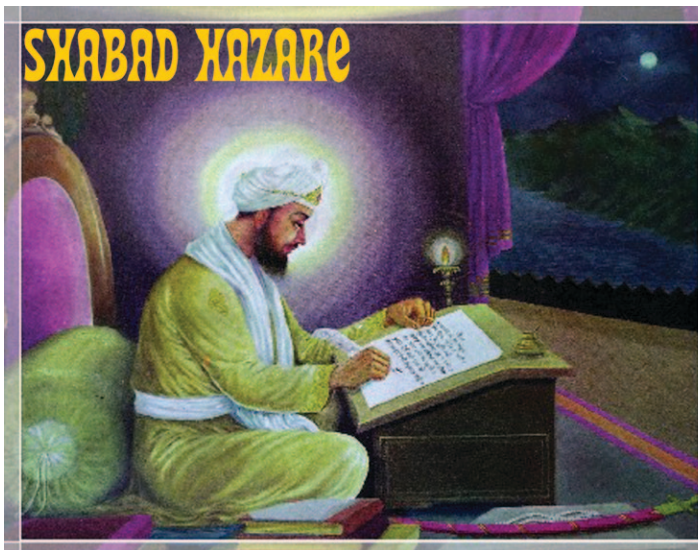
Fax - 973-497-7117

Branch:

**1024 S. Maple Ave,
Montebello, CA- 90640**

Ph- 323-722-5510

Fax 323-722-5524

A cousin of Guru Ram Das came to Amritsar from Lahore especially to ask the Guru to attend his son's wedding. The Guru said, "I will not be able to go because I can't leave my duties as Guru. Perhaps I can send one of my Sons instead." Guru Ram Das had three sons: Prithi Chand, called Prithia, Mahadev, and Arjan Dev. Prithia was in charge of collecting donations, of which he secretly took a portion for himself. When the Guru asked him to attend the wedding, Prithia said, "I have to take care of the collections. And I hate going to weddings." Actually, he was afraid if he were away from the Guru for too long, he might not be appointed the Guru's successor. Having no luck with Prithia, the Guru then turned to Mahadev. Mahadev lived his life in meditation and said, "I have no desire to involve myself in worldly affairs." Finally, the Guru asked Arjan if he would go. Arjan said, "I only desire to do what you wish." The Guru was very pleased. He asked Arjan to spend some time in Lahore to share the Guru's teachings with the Sikhs there. Any donations he received were to be given to the free kitchen to feed the poor. The last words He said to Arjan were, "You should stay in Lahore until I send for you

friends, they suggested he write a letter asking that he be able to return. Arjan wrote a beautiful poem saying, "My soul longs for the Guru like the pied-cuckoo longs for the rain of the monsoon. I am always a sacrifice unto the True Guru." He sent this letter with one of the Sikhs who had come with him to Lahore. When the messenger reached Amritsar, Prithia saw him and suspected that he had a letter for the Guru from Arjan. He said, "I will take the letter to the Guru myself." When he read the letter he knew that it was so beautiful that it would move the Guru's heart in Arjan's favor. So he hid the letter in his coat and sent the Sikh back to Arjan telling him that the Guru said he should stay in Lahore until sent for. When Arjan received this mes-

by letter."

Arjan stayed in Lahore after the wedding and grew to be much loved by his relations and the Sikhs there. Still, all the time he was there, his heart was with his father, Guru Ram Das. When he expressed his longing to his new

sage, he knew that Prithia, and not his father, had sent it. He then wrote a second letter with strict orders that it be given only to the Guru. In it, he wrote, "I love the sight of the Guru's face and the sound of his words, and it has been long since I have seen him. I am ever a sacrifice unto the True Guru." This time, Prithia grabbed the letter out of the messenger's hands, and grew more angry than before. Again, he hid the letter in his coat. He sent another message that Arjan was to remain in Lahore until sent for. When Arjan heard this from the messenger, he wrote a third letter, this time putting a number "3" on it. He told the messenger to be on his guard against Prithia and to give the letter to Guru Ram Das himself. The messenger waited until Prithia had to go home, and then quickly reached the Guru and gave him the letter. In it, Arjan said, "Each second away from the Guru is like an

age. I cannot sleep without a sight of the Guru. I am ever a sacrifice unto him." On this letter, the Guru saw the number "3", and knew instantly that he had not received the other two letters. The messenger related the story to him, and the Guru grew very angry. He called for Prithia and asked him three times if he knew anything about the other letters. Prithia denied it. The Guru could read his

My soul longs for the Guru like the pied-cuckoo longs for the rain of the monsoon. I am always a sacrifice unto the True Guru.

I love the sight of the Guru's face and the sound of his words, and it has been long since I have seen him. I am ever a sacrifice unto the True Guru.

Each second away from the Guru is like an age. I cannot sleep without a sight of the Guru. I am ever a sacrifice unto him.

It is my good fortune to have met the True Guru, and I have found the Immortal God in my own home. My greatest desire is to never be separated from him again, not even for an instant. I am ever a sacrifice to the True Guru. -

Guru Arjan Dev Ji

thoughts, and told the messenger to go get the coat in Prithia's house.

When he returned with it, the two missing letters were in the pocket. The Guru charged Prithia with lying in front of the whole congregation, and laid bare his disobedience to the Guru.

At once, the Guru sent Bhai Buddha to Lahore with a carriage to bring Arjan home as soon as possible. When Arjan was finally united with his father, he placed his head on the Guru's chest against his long beard. He remained that way for many moments, while the Guru held him gently in his arms. The Guru then said that as he had written three stanzas, he should write a fourth to finish the poem. Arjan wrote the last verse saying, "It is my good fortune to have met the True Guru, and I have found the Immortal God in my own home. My greatest desire is to never be separated from him again, not even for an instant. I am ever a sacrifice to the True Guru." Upon hearing this, the Guru was very pleased. He said, "The Guruship is passed on because of merit. As only the one who is most humble can claim it, I grant it to you." The Guru then sent for the coconut and five paise and placed them before Arjan. He descended from his throne and seated Arjan upon it in front of the whole sangat. Bhai Buddha pressed the tilak on Arjan's forehead as a symbol that the light of Guru Ram Das had now passed to Arjan and he would hence forth be called Guru Arjan Dev.

The poem that Arjan wrote is called Shabad Hazare. It is so beautiful that it is worth the singing of a thousand shabads.

Rupinder Kaur

THE LION OF PUNJAB

Maharaja Ranjit Singh ji was only 12-year-old when his father Maha Singh passed away. The legacy which Ranjit Singh inherited from his ancestors consisted of a large district in the heart of Punjab with an ambition that knew no bounds.

An infectious attack of smallpox had deprived Ranjit Singhji of vision in his left eye and deeply pitted his face. He did not receive any kind of education and had love for horses which had become his passion.

In the history of Punjab, no man has excited the imagination of the people as much as Ranjit Singh ji. His looks contributed very little to his popularity far and wide. He was medium statured with a dark brown complexion. He wore a long grey beard on a face pitted with small-pox, and his blind left eye was like a gaping wound.

Despite his slight stature and spare frame, Ranjit Singh ji was wiry, as if made of whipcord.

Ranjit Singh had his share of virtues and vices of a Punjabi character. He was simple in his habits, utterly outspoken warm and generous towards people he liked.

Although he became a king, he did not lose the common touch or sympathy with the peasant folks and villagers.

He was humble and always forgave people who had wronged him and hated inflicting punishment. Never in his entire life did he sentence a man to death not even an Akali fanatic who tried to assassinate him. He was a superb horseman and, since horses were the ruling pas-

sion of his life, he often spent as much as ten hours a day on the saddle. Although of excellent health, he often consulted physicians every other day and insisted on their prescribing drugs for his imaginary ailments, but his obsession with illness did not produce a fear of

death. He was a man of courage who led his men in battle and faced danger without concern for his own life. This quality earned for him the title "Lion of Punjab".

As a devout Sikh, Ranjit Singh saw his power as deriving from the Panth Khalsa. He did not wear the emblem of royalty on his turban, he never sat on his throne and when new coins were struck, they were in the name of Guru Nanak Dev ji and not himself. Yet he was a passionate secularist and when a courtier commented on this, he reported to have said "God wanted me to look upon all religions with one eye, that is why he took away the light from the other."

Sumeet Singh

ਆਓ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ

ਸਾਡੀ ਸਭਿਅਤਾ ਨੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਦਵਾ-ਦਾਰੂ, ਫ਼ੌਜੀ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਸਾਇੰਸ ਵਗ਼ੈਰਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵੱਧ ਗਏ ਹੋਈਏ। ਪਰ ਜੱਦ ਸੰਤ-ਮਹਾਤਮਾਂ ਸਾਡੀ ਹਾਲਤ ਦੇਖ ਕੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਗ਼ਲਤ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਤੁਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ-ਮਹਾਤਮਾ ਸਾਡੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਕਦਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵੱਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ - ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਖੀ ਹਾਂ, ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਸਿਹਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹਨ, ਕਿ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਤੋਖ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਾਂ ਜਾਂ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਦੁਖੀ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ, ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਪਹਿਲੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਚੀਜ਼ਾ ਸਨ ਪਰ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਸਬਰ-ਸੰਤੋਖ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੋਰ-ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾ ਦੀ ਭੁੱਖ ਹੈ। ਅੱਜ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਵੱਧ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਟੁੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਘਰ-ਗ੍ਰਿਹਸਤੀਆਂ ਵੱਧ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਦਿਮਾਗੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਹਸਪਤਾਲ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਏ ਹਨ।

ਮਨ ਵਿੱਚ ਖਿਆਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਮਹਾਤਮਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇੰਨੀ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸੌ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਝੋਪੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸੀ ਜਾਂ ਇੱਕ-ਦੋ ਕੋਠੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬੈਲਾਂ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਬਰਾਦਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀਆਂ ਸੀ। 15-20 ਮੀਲ ਦੇ ਅੰਦਰ

ਸਾਡੀ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਰ ਚੀਜ਼, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰ ਕਿੰਨੀ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੇਖੋ, ਕਿੰਨੇ ਚੰਗੇ-ਚੰਗੇ ਮਕਾਨ ਬਣਾ ਲਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ ਬਾਰੇ ਦੇਖ ਲਵੋ, ਕਿੰਨਾ ਅਨਾਜ ਅਸੀਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਟਰੈਕਟਰ ਆ ਗਏ ਹਨ, ਨਵੀਆਂ ਖਾਦਾਂ, ਕੀੜੇ-ਮਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਤਨੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਕਿੰਨੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ, ਕਿੰਨੇ ਚੰਗੇ-ਚੰਗੇ ਲਾਇਕ ਡਾਕਟਰ ਹਨ। ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਦੇਖੋ ਕਿਤਨੀਆਂ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਬਣ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੀਕਰ ਆਸੀ ਮੁਕਦਮਾ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕਿੰਨੇ-ਕਿੰਨੇ ਲਾਇਕ ਵਕੀਲ ਹਨ। ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਮਹਾਤਮਾਂ ਸਾਨੂੰ ਦੁਖੀ ਕਿਉਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਦੁਖੀ ਕਿਉਂ ਹਾਂ? ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਸੋਚਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਫਰਕ ਹੈ ਜਾਂ ਮਹਾਤਮਾ ਦੇ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਹੈ।

ਦੇਖੋ, ਜਿਸ ਵਕਤ ਅਸੀਂ ਝੁਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ, ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਇੱਕੋ ਜਗ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸੀ, ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਇੱਕਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੇ ਸੀ। ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਢੋਲਕੀਆਂ, ਛੈਣੇ ਵਜਾਉਂਦੇ ਸੀ, ਨਚਦੇ, ਗਾਉਂਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਕੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਂਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਕੋਠੀਆਂ ਬਣਾ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਏ-ਅਰ-ਕੰਡੀਸ਼ਨਰ ਵੀ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਟੀ.ਵੀ. ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਵੀ ਲਗਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਮੰਝੇ ਤੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨੌ-ਨੌ ਇੰਚ ਦੇ ਸਪਰਿੰਗ ਹਨ, ਛੇ-ਛੇ ਇੰਚ ਦੇ ਗੱਦੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਨੀਂਦ ਸਾਨੂੰ ਫੇਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਨੀਂਦ ਦੀ ਗੋਲੀ ਖਾਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਟੀਕਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ ਉਠਦੇ ਹਾਂ, ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਹੱਡ-ਗੋਡੇ ਦੁਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਕਿਤਨੀ ਇੱਜ਼ਤ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਵੀ ਬੱਚਿਆ ਨਾਲ ਕਿੰਨਾ ਪਿਆਰ ਸੀ। ਹੁਣ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦਸ-ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਤਾਂ ਅੱਠ-ਨੌ ਵਜੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰੇ ਸੌ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਵੇਰੇ ਦਸ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਸੁੱਤਾ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਬੱਚੇ

ਸੱਤ-ਅੱਠ ਵਜੇ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਾਰਾ ਬਣਨਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਸੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹਾ ਹਕੀਮ, ਜੱਰਾਹ ਵਗ਼ੈਰਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਦਵਾਈ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਇਲਾਜ ਹਰੇਕ ਦਾ ਥੋੜਾ ਬਹੁਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਾਇੰਸ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ ਨਵੀਆਂ-ਨਵੀਆਂ ਨਿਕਲ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਹੀ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਤੋਂ ਨਵੀਆਂ ਚਲੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨਾਜਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸਮ-ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵਰਤਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਜਿਸਮ ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹਨ, ਪਰ ਮਿਲਦੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਹਨ? ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਜੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ? ਮਿਲ ਵੀ ਜਾਣ, ਖਰਚੇ ਕਿੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ, ਬੀਮਾਰ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਬਰਾਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਲਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਰੱਕੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਅੱਧੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਭੁੱਖੀ ਸੌਂਦੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਿੰਨਾ ਅਸੀਂ ਅਨਾਜ ਪੈਦਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕੀਮਤ ਐਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕੋਈ ਬਾਰਾ-ਤੇਰਾਂ ਰੁਪਏ ਖੰਡ ਖਰੀਦ ਕੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਟੱਬਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਖਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਉਹਨੂੰ ਹਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਗ਼ਰੀਬ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਨਹੀਂ, ਕੀਮਤ ਇਤਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਨਾਜ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ?

ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਝੱਗੜਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਚਾਰ ਬੰਦੇ ਭਲੇਮਾਣਸ ਇੱਕਠੇ ਕਰਕੇ, ਸ਼ਾਮ ਤੀਕਰ ਉਹਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਮੁਕਦਮਾ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲਉ, ਮਜ਼ਾਲ ਹੈ ਕਿ ਵੀਹ-ਪੰਝੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਲਾਇਕ ਜੱਜ ਕਿਉਂ ਨ ਹੋਣ, ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਵਕੀਲ ਲਾਇਕ ਕਿਉਂ ਨ ਹੋਣ, ਲੇਕਿਨ ਫੈਸਲਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਜਲਦੀ ਨਹੀਂ

ਮਿਲਿਆ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਬੜੀਆਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਵੀ ਬੜੇ ਲਾਇਕ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਇਲਾਜ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਕੋਠੀਆਂ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਪਾ ਲਈਆਂ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਫਿਰ ਹੀ ਕਿੰਨੇ ਆਦਮੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਸੌਣਾ ਪੈਂਦੇ ਹੈ। ਜਾਂ ਸਾਡੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਆਉਂਦੀ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਵਿਆਹ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਨ-ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਫੇਰ ਵੀ ਤੀਜੇ-ਚੌਥੇ ਸਾਲ ਤਲਾਕ ਵਾਸਤੇ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸੀ। ਹਰ ਇਕ ਵਿਆਹ ਅੰਦਰ ਇਕ-ਦੋ ਹਨੇਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਲੇਕਿਨ ਦੋਹਾਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਾ ਦਿੰਦੇ ਸੀ, ਹਨੇਰੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ, ਬੱਚੇ ਤਲਾਕ ਕਦੋਂ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਦੋਂ ਦੂਸਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੋ ਇਸ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਕੀ ਖੱਟਿਆ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਕੇ ਦੇਖ ਲਉ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੇਲ ਨਹੀਂ ਹੈ -- ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਫੁਰਸਤ ਨਹੀਂ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਫੁਰਸਤ ਨਹੀਂ, ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਫੁਰਸਤ ਨਹੀਂ, ਇੰਡਸਟਰੀਲਿਸਟ, ਕਾਰਖਾਨੇਦਾਰ ਨੂੰ ਫੁਰਸਤ ਨਹੀਂ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਤੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਕੇ ਆਰਾਮ ਕਰ ਲਈਏ। ਸਭ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਤਨਾਅ ਹੈ, ਕਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਸ਼ਾਤ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਚਾਰ ਜਣੇ ਬੈਠ ਕੇ ਹੱਸ-ਖੇਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਅਜੇਹੀ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਲਾਭ ਕੀ ਉੱਠਾ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀ ਵੱਧ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸ਼ੂਗਰ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ, ਬਲਡ-ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਵੱਧ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਿਦਾਸੀ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੱਸਣਾ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਾਂ, ਰੋਣਾ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਾਂ। ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕੈਦੀ ਬਣ ਗਏ ਹਾਂ ਜੋ ਚੀਜ਼ਾ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਬਣੀਆਂ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਬਣੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਜ਼ੇ ਬਣ ਗਏ ਹਾਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇ। ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਕਪੜਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ

ਚਿੰਤਾ ਜਾਂ ਤਨਾਉ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਤਾਂ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਈ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕਾਹਦਾ ਲਾਭ?

ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ ਕਿ ਇਹਨਿਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਤਰੱਕੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਾਨੂੰ ਸੱਚਾ ਸੁੱਖ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਜੱਦ ਵੀ ਸੱਚਾ-ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਸਿਰਫ਼ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਭਗਤੀ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਂਗਲ ਫੜ ਕੇ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਉਹਦੇ ਹੱਥ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਂਗਲ ਛੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੁਮਾਇਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਸਾਜੋ ਸਮਾਨ ਉਸੇ ਥਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬੱਚਾ ਰੋਂਦਾ ਹੈ, ਚੀਕਾਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨੂੰ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਇਹਦੇ ਸਾਜੋ-ਸਮਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਉਹਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜੱਦ ਤੱਕ ਉਹਨੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਂਗਲ ਫੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਾਡਾ ਪਿਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਉਹਦੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੁੱਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੱਦ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਂਗਲ ਪਕੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੱਦ ਤੱਕ ਸਾਡੀ ਲਿਵ ਉਸ ਪਿਤਾ-ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਆਉ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਫੁਰਸਤ ਦੇ ਕੁਝ ਪਲ ਕੱਢੀਏ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ ਨਿਤਨੇਮ ਕਰੀਏ, ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਪਰਮ-ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕੀਏ ਤੇ ਉਸਦੀ ਉਂਗਲ ਫੜੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾ ਸਿੱਖ ਬਣਕੇ, ਸੱਚੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੀਏ।

ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ

ਖ਼ਾਲਸਾ

ਇੱਕ ਵਕਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸੂਰਜ ਕਦੀ ਅਸਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਾਰਣ--ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਿਨ; ਤੇ ਫਿਰ ਜੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਰਾਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਣੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਨੇ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁਖੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕੀ ਉਹਨੂੰ 'ਸਿੱਧੀ ਰਿਪੋਰਟ' ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਥਾ ਪੁਰਾਣੀ ਹੀ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਮੁਲਖ ਦਾ ਰਾਜਾ (ਜਾਂ ਰਾਣੀ) ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਮੁਖੀ ਚੁਣਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਇੱਕ 'ਪ੍ਰਾਨਮੰਤਰੀ/ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਮੁਖੀ - ਕੋਈ 'ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਿਭਾਗ' ਦਾ ਮੁਖੀ, ਕੋਈ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ' ਦਾ ਮੁਖੀ, ਕੋਈ 'ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ' ਦਾ ਮੁਖੀ, ਆਦਿ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਥੋਲੇ ਵੱਡੀ ਟੀਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਟੀਮ ਪੂਰੇ ਰਾਜ-ਪਾਟ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੇ ਨੇ ਅਤੇ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਸਦੇ ਮੁਖੀ ਹੀ 'ਸਿੱਧੀ ਰਿਪੋਰਟ' ਕਰਦੇ ਹਨ...ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਫਾਰਸੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਖ਼ਾਲਸਾ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ 1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ 'ਸਿੱਧੀ ਰਿਪੋਰਟ' ਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਤੋਂ 'ਖ਼ਾਲਸਾ' ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਕਿਸੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਰਾਜੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜਾ ਅੱਗੇ ਝੁਕਾਉਣਾ ਹੈ। ਆਉ ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਕਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਕੇ, ਖ਼ਾਲਸਾ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ।

ਬਿਬੇਕ ਸਿੰਘ

ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟੁ ਅਗੋਚਰੁ ਪਕੜਿਆ ਗੁਰ ਸਬਦੀ: Catch God If You Can!

It had been a long, fun-filled day involving cakes, candles, friends and family. Another birthday was on the verge of passing as the clock ticked steadily towards midnight. Now tucked into bed, I was staring out the window as a series of rhetorical questions and thoughts raced through my mind. How did I get here? The Guru says,

ਕਈ ਜਨਮ ਸਾਖ ਕਰਿ ਉਪਾਇਆ ॥ ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੋਨਿ
ਭ੍ਰਮਾਇਆ ॥ 2 ॥

But now that I was here after all those wanderings, what was the purpose of my life? The Guru says,

ਮਿਲੁ ਜਗਦੀਸ ਮਿਲਨ ਕੀ ਬਰੀਆ ॥ ਚਿਰੰਕਾਲ ਇਹ ਦੇਹ
ਸੰਜਰੀਆ ॥ 1 ॥ ਰਹਾਉ ॥

ੴ ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਬਿਛੁਰੇ ਥੇ ਮਾਧਉ ਇਹੁ ਜਨਮੁ ਤੁਮਾਰੇ ਲੇਖੇ ॥
ੴ ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂ ਸਦਾ ਰਹੁ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥

So, I was supposed to spend each and every moment in His remembrance,

ਆਇਓ ਸੁਨਨ ਪੜਨ ਕਉ ਬਾਣੀ ॥

And, what did I end up doing instead?

ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਲਗਹਿ ਅਨ ਲਾਲਚਿ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਪਰਾਣੀ ॥ 1 ॥
ਰਹਾਉ ॥

Well, then if everything revolves around and starts and ends with God, who is this God, I ask the Guru.

The First Guru defines God at the very start of the Japji Sahib and the Sri Guru Granth Sahib Ji in the Mool Mantra Sahib. The Fifth Guru adds,

ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖੁ ਨ ਰੰਗੁ ਕਿਛੁ ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣ ਤੇ ਪ੍ਰਭ ਭਿੰਨ ॥

And as with the Fifth Guru, the Tenth Guru agrees with everything all the previous Gurus have said,

ਚਕ੍ਰ ਚਿਹਨ ਅਰੁ ਬਰਨ ਜਾਤਿ ਅਰੁ ਪਾਤਿ ਨਹਿਨ ਜਿਹ । ਰੂਪ
ਰੰਗ ਅਰੁ ਰੇਖ ਭੇਖ ਕੋਊ ਕਹਿ ਨ ਸਕਤ ਕਿਹ ।

So, is God just this guy-in-the-sky that I don't quite relate with, mostly feel far away, distant and removed from, and only realize per my needs and convenience? The Guru teaches me,

ਤੂ ਭਰਪੂਰਿ ਜਾਨਿਆ ਮੈ ਦੂਰਿ ॥

I agree that the fault lies with me for thinking God is far away, but then the question still remains: where is God?

The Guru instructs,

ਕਾਇਆ ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਹਰਿ ਆਪਿ ਸਵਾਰੇ ॥ ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਹਰਿ
ਜੀਉ ਵਸੈ ਮੁਰਾਰੇ ॥ or ਸਭ ਕਿਛੁ ਘਰ ਮਹਿ ਬਾਹਰਿ ਨਾਹੀ ॥
ਬਾਹਰਿ ਟੋਲੈ ਸੋ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਹੀ ॥

So, God was inside me all along and I didn't even realize it? The journey was never outwards, but inwards? I kept trying to find him in jungles, on mountains, in caves, at places of worship, etc., but the Guru says, he was within me all along,

ਕਾਹੇ ਰੇ ਬਨ ਖੋਜਨ ਜਾਈ ॥ ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਸਦਾ ਅਲੇਪਾ ਤੋਹੀ
ਸੰਗਿ ਸਮਾਈ ॥ 1 ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੁਰਖ ਮਧਿ ਜਿਉ ਬਾਸੁ ਬਸਤੁ ਹੈ ਮੁਕਰ ਮਾਹਿ ਜੈਸੇ ਛਾਈ ॥ ਤੈਸੇ
ਹੀ ਹਰਿ ਬਸੇ ਨਿਰੰਤਰਿ ਘਟ ਹੀ ਖੋਜਹੁ ਭਾਈ ॥ 1 ॥

The Guru instructs me that if I knew the true nature of God, I would also know that all my rituals, beliefs, shortcuts and superstitions are in vain,

ਜੇ ਜਾਣਸਿ ਬ੍ਰਹਮੰ ਕਰਮੰ ॥ ਸਭਿ ਫੋਕਟ ਨਿਸਚਉ ਕਰਮੰ ॥

Well, how then do I find God who's within me, but has no shape or form or color and cannot be seen? The Guru explains,

ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟੁ ਅਗੋਚਰੁ ਪਕੜਿਆ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ
ਬਲਿਹਾਰੀਐ ॥ ੴ ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਸਬਦੇ ਖੋਜੀਐ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਲੇਹੁ
ਸਮਾਲਿ ॥ 1 ॥

So Guru's Shabad is the knowledge that helps catch God and connect with God!

ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਏਹੁ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਗਿਆਨਿ ਰਤਨਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥
ਮਨਮੁਖ ਮੂਲੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਮਾਣਸਿ ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਨ ਹੋਇ ॥ 2 ॥
ੴ ਬਾਹਰਿ ਭੀਤਰਿ ਏਕੋ ਜਾਨਹੁ ਇਹੁ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਬਤਾਈ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਆਪਾ ਚੀਨੈ ਮਿਟੈ ਨ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਕਾਈ ॥ 2 ॥ 1 ॥

And the eternal Guru is the only beacon of light that can provide the knowledge, the Shabad to connect with God,

ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਕਟਿਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਘਟਿ ਬਲਿਆ ॥

Till my mind doesn't accept and adopt the knowledge provided by the Guru, my mind will keep wandering,

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਉਰਾਨਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

The Guru expounds that once I'm able to focus and concentrate on Guru's Shabad, process it, accept it and practice it, my wanderings will stop, and I'll be able to connect and be one with God,

ਸੁਰਤਿ ਸਬਦਿ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ ॥

or ਸਬਦੇ ਹੀ ਨਾਉ ਉਪਜੈ ਸਬਦੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

This was brilliant! My mind would basically go in the direction it's familiar with, implying my mind would follow the knowledge that resides within it. Fill it with evil, corrupt thoughts, and my behavior would reflect those thoughts. Fill that same mind with good, pure and kind thoughts, and the underlying knowledge that supports those thoughts, would be a shining guide and light for all of my good actions. The Guru was basically instilling my mind with His Shabad and knowledge so as to form a connection with God that resides within me and has all the relevant and universal good qualities. This was the reason Guru Sahib didn't want to connect us to a physical form but rather to the underlying knowledge residing within and now forever in the eternal Sri Guru Granth Sahib Ji in the form of the Shabad. So, if bowing to the Sri Guru Granth Sahib Ji is not simply a physical form of obeisance and paying respect, but rather on a mental and spiritual level an acknowledgment of acceptance with humility of all the Shabad and knowledge that resides within it and that connects me to the God within me,

ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੈ ਸੀਸੁ ਭੇਟ ਦੇਉ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਚੇ ਭਾਵੈ ॥

How do I in all honesty offer that acknowledgment if I've never made a serious attempt to read, listen, learn, understand, accept and practice the Sri Guru Granth Sahib Ji in my life. Instead I've spent my life using my own knowledge and rationale and what I thought "feels" right, while never examining everything I thought and said in the context of the knowledge embedded in the

Sri Guru Granth Sahib Ji. Yet I said it every day in my Ardaas,

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਮਾਨਿਓ ਪ੍ਰਗਟ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਦੇਹ । ਜੇ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਮਿਲਬੋ ਚਹੈ ਖੋਜ ਸਬਦ ਮਹਿ ਲੇਹੁ ।

Instead, I've lived it vicariously through Paathis and Giani jis and depended on them to do Paath, followed worldly Saints and Babajis and fallen at their feet, tried taking shortcuts in terms of rituals and superstitions, or simply procrastinated for another time and day, but the Guru says,

ਹਰਿ ਜਪਦਿਆ ਖਿਨੁ ਢਿਲ ਨ ਕੀਜਈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਮਤੁ ਕਿ ਜਾਪੈ ਸਾਹੁ ਆਵੈ ਕਿ ਨ ਆਵੈ ਰਾਮ ॥

I looked at the clock. It was still ticking away and it was well past midnight now. Another day had passed. Another birthday had passed. I had physically grown older, but spiritually I was yet to be born. The Guru warns,

ਛਿਨੁ ਛਿਨੁ ਅਉਧ ਬਿਹਾਤੁ ਹੈ ਫੂਟੈ ਘਟ ਜਿਉ ਪਾਨੀ ॥1॥ ਰਹਾਉ ॥

And then the same Guru's Shabad that was sounding of warning signs and alarm bells, gave me hope and peace as I slowly fell asleep that it still wasn't too late to replace my knowledge with that of the Guru's knowledge and to start learning, understanding and practicing the Guru's Shabad in all aspects of my life so as to enter a fearless state and connect with the God within me,

ਅਜਹੂ ਕਛੁ ਬਿਗਰਿਓ ਨਹੀਂ ਜੇ ਪ੍ਰਭ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਭਜਨ ਤੇ ਨਿਰਭੈ ਪਦੁ ਪਾਵੈ ॥2॥1॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਹਾਜ਼ ਗੁਰਦੁਆਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ, ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਬਹੁਤ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਤਪਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਜੁਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਆ ਰਹੀ, ਇਸੇ ਜੁਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ U.S. Army ਨੂੰ ਸੁਪੋਰਟ ਕੀਤਾ।

Afghanistan ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ। Afghanistan ਵਿੱਚ ਜਵਾਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ U.S. ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਰੀਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰਾਫਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੈਂਟਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਜਵਾਨ Internet ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਰੀਵਾਰਾਂ ਨਾਲ Video-Chat-Call ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਸੰਗਤ ਨੇ ਅਥਾਹ ਮਾਇਆ ਇੱਕਤਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਭੇਜੀ। U.S. Army ਨੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਹਾਜ਼ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ U.S. Flag ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ Certificate of Appreciation ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ANAND SAHIB (THE SONGS OF SUBLIME BLISS)

- A Conceptual Study

The Anand Bani, like Japji Sahib of Guru Nanak, and Sukhmani Sahib of Guru Arjun Dev Ji, is an inspirational masterpiece gifted to humanity by Guru Amar Das Ji, the third Guru.

It describes the strains of melodious ecstasies which fill the inner meditative mind intent on contemplation of the divine.

Anand Sahib is recited in part or whole during:

- As one of the required banis as part of the daily prayers of Nitnem.
- Janam Sanskar - baby naming ceremony.
- Amrit Sanchar - ceremony of initiation and rebirth as Khalsa.
- Anand Karaj - wedding ceremony.
- Antam Sanskar - funeral ceremony.

The word Anand means sublime bliss. The Anand Sahib is both inspirational and philosophical in its content. The development of thought is divided as under:-

- 1-5 Stanzas indicate that bliss can be obtained through Guru's grace and devotion.
- 6-20 Stanzas deal with the futility of other alternatives.
- 21-25 Stanzas tell us about an ideal person, bhakta.
- 26-34 Stanzas relate with the temptation of maya.
- 35-39 Stanzas deal with the functions of human body and sense organs.
- The concluding 40th Stanza encapsulates the rapturous state of bliss and deals with the benefits of sincere recitation and singing in

particular of the Anand.

Guru – Source of Bliss:

Bliss can be obtained through Guru's teaching. Guru's teaching and Guru's word is nectar, the real water of immortality. Naam is an internal discipline and transforms the

Without devotion, dedication, sensory knowledge and intellect, reasoning power cannot bring Anand. Worldly joys fade with age and changed values become meaningless.

inner power to turn the ego-centric (man-mukh) to god-oriented (gur-mukh). Guru dispels the spiritual ignorance and takes the disciple out of the snares of temptation of maya and links him with the lord who gives him the feeling of peace and bliss. Maya, the principle of duality makes the man forget the lord and attaches him to wealth, ego and other vices.

Anand Sahib teaches us the right and proper use of sense organs. Without devotion, dedication, sensory knowledge and intellect, reasoning power cannot bring Anand. Worldly joys fade with age and changed values become meaningless.

The ignorant man is involved in the manifestations of maya. Ego is the wall between man and god. Guru's shabad can destroy the wall of ignorance. Guru shows the path, guides the disciple in such a way that he remains unattached in the midst of maya. Man surrenders

his body, mind and soul, gives up his ego falsehood, greed and pride. In this way, the hurdles of achieving the state of Anand can be overcome. Guru advises the five pillars of Anand as : Sewa (voluntary and selfless service), Satsang (company of the Holy), Sangeet (sacred music), Simran (meditation) and Sadachar (practice of good values and virtues). Guru diverts the direction of sense organs from worldly pursuits to spiritual tasks.

The Anand reassures every one that they can experience both joy and bliss, without sacrificing the normal comfort and pleasures of life. Bliss is the destiny of man, Pain and suffering, though unavoidable, do not disturb the inner peace of that person who leads a purposeful and pious life, by obeying the Guru's discipline.

These benefits are enlightenment, a realization of the blissful state and the ultimate union with Divinity. In short, bliss may be attained through self-discipline and the development of one's own personality through purity, morality, contentment, poise, compassion, wisdom, a loving understanding of others and spiritual harmony.

Daljeet Kaur

Reference: Dr. Shamsher Singh (Retd. Deptt. Guru Granth Sahab Studies, Punjabi University, Patiala), <http://www.allaboutsikhs.com>

ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਤੂੰ,
ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਵਿੱਚ ਮਸੀਤੋ।
ਕੋਈ ਆਖੇ ਗਿਰਜੇ ਵਿੱਚ ਤੂੰ,
ਕੋਈ ਦੱਸੇ ਤੂੰ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ।
ਕੋਈ ਢੁੰਢੇ ਜੰਗਲਾ ਵਿੱਚ,
ਕੋਈ ਚੜ੍ਹੇ ਜਾਏ ਹਿਮਾਲਾ।
ਕੋਈ ਖੋਜੇ ਹੱਠ-ਜੋਗ ਵਿੱਚ,
ਕੋਈ ਲੱਭੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵਾਲਾ।
ਕੋਈ ਲੱਭਦਾ ਕਤੋਬ ਕੁਰਾਣਾ,
ਕੋਈ ਘੋਖੇ ਬੇਦ ਪੁਰਾਣਾ।
ਕੋਈ ਖੋਜੇ ਹਵਨ ਜਗ ਵਿੱਚ,
ਕੋਈ ਦਿੰਦਾ ਦਾਨ-ਦੱਖਣਾ।
ਗੁਰੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹੋ ਬੁਝਾਇਆ,
ਰੱਬ ਮਿਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿਆਇ,
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਸਦਾ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ
ਕਰਾ ਅਨੁਭਵ ਦਿੱਤਾ ਦਿਖਾਇ।

ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ

**SIKH
VALUE
SYSTEM**

Sikh Value System

One evening, I was playing with my daughter in the children's park outside our house. A lady was also playing with her two children. As we drew closer, she approached me rather inquisitively, and asked why I was wearing a turban. I replied, "I am a Sikh."

She was curious and remarked that she has not heard of this religion and assumed that it to be a passive religion. She is from Ukraine and has migrated to USA to be domiciled here and she has never seen anyone with such a unique appearance who stands out. She started asking me about my faith and religion. The first thing that came into my mind was the three pillars of the Sikh faith - Naam Japna, Vand Chhakana and Kirat Karni (uttering the name of Waheguru, Sharing, and living an Honest living).

She replied that they are Orthodox Christian and persevered with more questions. As the night was drawing closer, I suggested she should either go on the Sikhnet website or read The Sikh Times, to get the real feeling of what is it like to be a True Sikh.

While going back, it dawned upon me that I need to know more about my religion. The lady was not the first one and is certainly not going to be the last one to be inquisitive about the Sikh religion. So, I decided to do more research on the Sikh faith, the Three Pillars and their practice. It is important to be self aware, to make others aware of the faith. My aspiration is to see that this wonderful faith is there to grow and grow fast for others to embrace,

as many have so embarked on the path of Sikhi.

The three pillars or the triple principle underlying Sikh ethics and way of life is Naam Japna, Kirat Karni and Vand Chhakana (to recite and remember the God Name, to be ready to engage in the honest labor of one's hands, and to be willing to share with others their victuals). This was formalized by Guru Nanak Dev Ji and he directed the Sikhs to practice Simran and Naam Japna - meditate on God and reciting God's name or shabad. He also asked the Sikhs to live as householders (grihasti) and practice Kirat - honest earning by own sweat and maintaining high spiritual moral values and spirituality. Kirat is central to the Sikh concept of sewa or self-abnegating (self-sacrifice) deeds of service. It also involves, by obligation, setting a tenth of one's earning aside for communal purposes (daswandh). Daswandh also includes allocating two and half hours per day to remember God, by meditating in his Name. Vand Chhakana is to share and consume together. The whole ethos is to share their acquisition within their community and such humble gestures are observed at the Gurdwaras, or are demonstrated by their hospitality at home.

In order to lay a fertile ground for Naam Simran, the five evils or five thieves (panch dokh or panj vikaar) need to be overcome to pave the way through. One needs His blessing to have some control over these five major weaknesses of the human personality, a variance with its spiritual essence. These evils are a cause of distraction in in-

dividual's pursuit of the moral and spiritual path. Kaam (lust), krodh (rage), lobh (greed), moh (emotional attachment) and hankaar (ego). The word 'evil' is represented in Gurmukhi as paap (sin), Dokh (Defect) or kilbikh (defilement).

On the positive aspects, to eradicate the five evils, one need to inculcate the five spiritual virtues, that are sat (truth), santokh (contentment), daya (compassion), nimrata (humility) and pyaar (love). The final goal for anyone in life is to re-unite or merge with God and achieve salvation (mukti). This is achieved by developing positive human qualities which brings the soul closer to God. It is all about bhakti (attachment or fervent devotion to God) and the first knowledge of the true nature of God as both nirguna (ineffable, abstract principles) and sarguna (Manifest, with attributes, knowable) and this only comes through an understanding and staunch faith of the Guru's word. The love of God is achieved by developing compassion for all God's creation.

The Truth (Sat) - is one of the most important virtues during their life is that of Truth. God is Truth. It is about acting jointly towards others, treating everyone as equal and avoiding criticizing others are all facets of truthful living for the not only Sikhs but others. Such virtues have been around as early as civilization started and it is all conscience that will prick on the individual, when such virtues are not part of the society. Sikhs must work toward God-like qualities in order to truly love God. Daya (com-

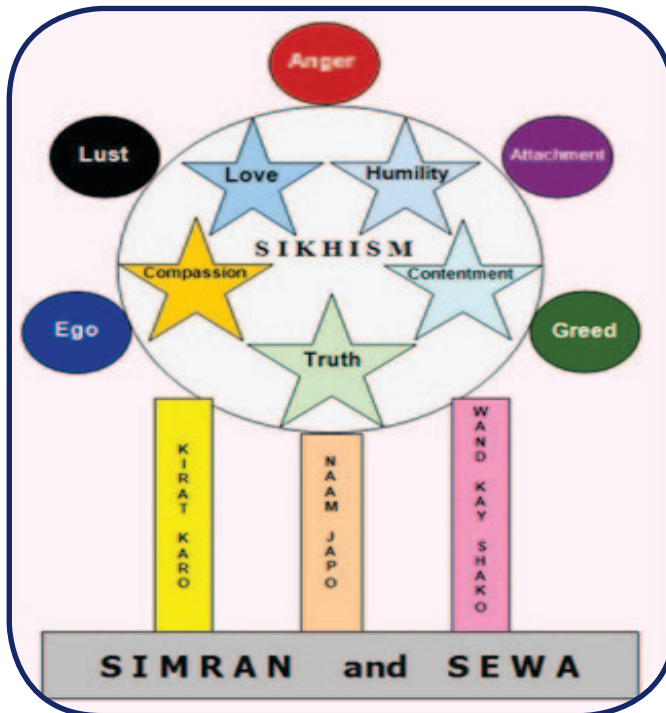
passion) is the divine quality and is a virtue of mind and is classified into those of the body: Firstly, daan (charity), paritrana (aid to those in distress) and paricharana (social services); secondly, those of speech- satya (veracity), hitorachana (beneficial speech), priyachana (sweet speech) and svadhyaya (reciting of the Scriptures); and thirdly those of the mind which besides Daya, also include a parigraha (unworldliness), and worldliness srad-dha (reverence and piety). In Sikh faith, daya is a basic moral requirement, a moral vow.

Naam-Japna means meditation in the name of the lord. By Meditation Sikhs develop a feeling of kindness, affection and love for humanity. This can be done by reciting Gurbani, listening to the singing of hymns from Gurbani. This achievement or realization changes the thinking and behavior of such persons and instead of hurting others, they enjoy utilizing their life serving society. They cannot think of doing any act to harm others, because they "see" the living God inside every human being. This is why Naam is given the highest priority in the Sikh faith.

Sikhs are advised to earn their livelihood by honest means. Every Sikh should earn his living honestly. If a person is dishonest, and takes what is not justly his, the Gurus declare these earnings as the 'blood of the poor'. Only honest earnings are like "milk" and hence

"nourishing".

Kirat Karni is one of three primary pillars of Sikhism. The term means to earn an honest, pure

and dedicated living by exercising ones God given skills, abilities, talents and hard labor for the benefit and improvement of the individual, their family and society at large.

Vand Chhakana means that it is our duty to share our earnings with the needy just as it is the duty of parents to supply their children with clothing and other necessities. This sharing must be done out of a sense of responsibility, and not of pride. A person can judge their closeness to God by sharing their bread with the needy.

The Sikh faith is about Love and was found 500 years ago by Guru Nanak Dev Ji. The principles of evil and virtues were ever present well before its inception. There are over 26 million Sikhs worldwide and is the fifth largest growing religion as others are embracing it as they seek bliss through meditative means and focus; the numbers are

growing fast. This came as a surprise to the Macedonian lady as she has not heard of the faith and I tend to agree that some books on religion miss out the most important chapter on the Sikh faith. It preaches a message of devotion and remembrance of God at all times, truthful living, equality of mankind. It is open to all through the teachings of the Ten Masters or Guru, an embodiment of One Jot enshrined in the Sikh Holy Book, the Living Guru, Sri Guru Granth Sahib.

Every Sikh should follow these three pillars which are the basic principles of Sikh value system.

This article would hopefully help to understand the three pillars of Sikh life and encourage us to answer any question about our faith from different communities.

KD Singh

Referenced from <http://www.allaboutsikhs.com>

Quote - Unquote..

---“ਚੰਗਾ ਆਗੂ (ਲੀਡਰ) ਸਮਾਂ ਆਉਣ ਤੇ ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਕਾਬਲ ਵਿਆਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪ ਕੇ ਆਪ ਉਸ ਹੀ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕੌਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ। ਜੇ ਉਹ ਕੁਰਸੀ-ਵੱਸ ਹੋ ਕੇ ਇੱਥਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਕਲ ਦੀ ਮੂਰਖਤਾ ਜਗ-ਜਾਹਰ ਕਰੇਗਾ। ਜੇ ਕਿ ਕੌਮ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ

ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤਿ ਸਭੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨੈ

ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਫਰਮਾਨ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਤੱਤ ਸਾਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਬੱਚੇ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਅਸਲ ਪਿਤਾ ਉਹ ਸੱਚਾ ਪਰਮਾਤਮਾ (ਸਤਿਨਾਮੁ) ਹੈ। ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਉਸ ਸਤਿਨਾਮੁ ਸਮੁੰਦਰ ਰੂਪੀ ਨੂਰ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਅੰਸ਼ ਹਾਂ। ਉਸ ਸਤਿਨਾਮੁ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕਤਰੇ ਹਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਾਂ ਤੇ ਅੰਤ ਉਸੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਮਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:-

“ਅਵਲਿ ਅਲਹਾ ਨੂਰ ਉਪਾਇਆ ਕੁਦਰਤਿ ਕੇ ਸਭ ਬੰਦੇ। ਏਕ ਨੂਰ ਤੇ ਸਭ ਜਗੁ ਉਪ-ਜਿਆ ਕਉਨ ਭਲੇ ਕੋ ਮੰਦੇ।”

ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹੀ ਨੂਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਚੰਗੇ ਜਾਂ ਬੁਰੇ ਦਾ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਠਦਾ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਸਭ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰਤਾ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਤਾਂ ਜਾਂ ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਖੁਦ ਬਣਾ ਲਏ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਜਾਤਾਂ ਜਾਂ ਮਜ਼ਹਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ, ਸਗੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵੰਡ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ, ਜੋ ਏਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ “ਜਗ ਜੀਵਨ ਸਾਚਾ ਏਕੈ ਦਾਤਾ।” ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਾਡੀ ਹੋਰ ਕੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਲਉ ਕਿੰਨੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਮਜ਼ਹਬ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਕਿੰਨੇ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੀ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਬੜੇ ਫਖਰ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਤੇ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ। ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਾ ਕੌਣ?? ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਭ ਇੱਕ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਦੂਜ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਕੀ ਹਸਤੀ ਹੈ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਬੱਚਿਆ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ? ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਧਰਮ, ਮਜ਼ਹਬ ਜਾਂ ਜਾਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ। ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਧਰਮ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਸੰਤ ਮਹਾਤਮਾ ਹੋਏ ਹਨ, ਸਭ ਨੇ ਇਹੋ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਇੱਕ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਤ ਮਹਾਪੁਰਖ ਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੋ (2) ਹਨ। ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਛੋਟੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਉਸੇ ਹੀ ਮਹਾਪੁਰਖ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਧਰਮ ਖੜਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਸੱਚਾ ਧਰਮ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਹਰ ਇੱਕ ਮਹਜ਼ਬ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਉਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਸਰਬ-ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ...

“ਹਿੰਦੂ ਕਹਤ ਹੈ ਰਾਮ ਹਮਾਰਾ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਰਹਿਮਾਨਾ। ਆਪਸ ਮੈਂ ਦੇਉ ਲੜੇ ਮਰਤ ਹੈ, ਮਰਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ।”

ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਜਿੰਨੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਸ਼ਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਣ ਕਰਕੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ। ਸਾਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਟ ਵੀ ਹਿਲਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਕਤਲ ਤੱਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਖੌਤੀ ਧਰਮ ਦੀ ਅਣਖ ਕਾਰਣ ਉਹਨਾਂ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਅਰਥ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਅਸੀਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਮ ਰਚਨਾ (ਮਾਨਵ ਸਰੀਰ) ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਧਰਮ ਹੈ? ਇਹ ਕਿਹੜੇ ਧਰਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸੀਂ ਦਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ? ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਧਰਮ ਦੀ ਆੜ ਲੈਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਨ-ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਨੀ ਚੁੰਹਦੇ ਹਾਂ। ਸਿਰਫ਼ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਅਖੌਤੀ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਈਆਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਡੀ ਛੋਟੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਜਾਤਾਂ ਵੀ ਜਨ-ਮੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨਸਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਨੀਚ ਦੀ ਗੰਦੀ ਸੋਚ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਬੱਚਿਆ ਨੂੰ ਉੱਚ-ਨੀਚ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਕੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸਰਬਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਬੇ-ਅਦਬੀ ਨਹੀਂ ??? ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਭ ਉਸ ਪਰਮ ਪਿਤਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਔਲਾਦ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ

ਔਲਾਦ ਇੰਨੀ ਘਟੀਆ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?? ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ...

“ਵਰਨੁ ਜਾਤਿ ਚਿਹਨੁ ਨਹੀਂ ਕੋਈ, ਸਭੁ ਹੁਕਮੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਉਪਾਇਦਾ॥”

ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ‘ਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਨ-ਸਾਨ ਪਰਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਤਾਂ, ਧਰਮ ਜਾਂ ਮਜ਼ਹਬ ਨਹੀਂ। ਫਕੀਰ ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ : “ਅਮਲਾ ਉਪਰ ਹੋਣ ਨਬੋੜੇ, ਖੜੀਆ ਰਿਹਣਗੀਆ ਜਾਤਾ।”

ਜੇ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਿਧ ਸੰਤ ਪਲਟੂ ਸਾਹਿਬ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ:

“ਪਲਟੂ ਉਚੀ ਜਾਤ ਕੋ, ਜਨ ਕੋਉ ਕਰੈ ਹੰਕਾਰ। ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇ, ਕੇਵਲ ਭਗਤਿ ਪਿਆਰ॥”

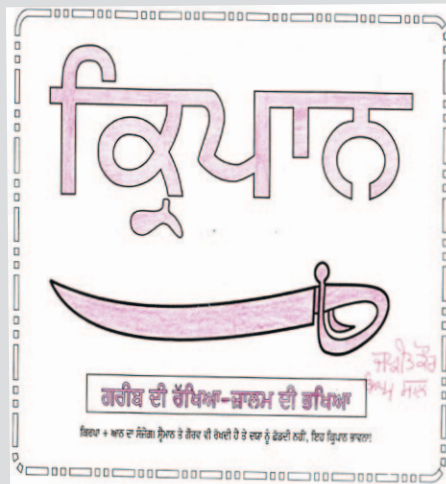
ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਨ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁੰਦਰ ਸਿਰ-ਜਣਾ ਹਾਂ। ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੀ ਰੂਪ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਪ ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰੀਰ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਅਸਲੀ ਮੰਦਰ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ “Human body is temple of living god” ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਵੀ ਇਹੋ ਫਰਮਾਨ ਹੈ:-

“ਹਰਿਮੰਦਰ ਇਹ ਸਰੀਰ ਹੈ ਗਿਆਨਿ ਰਤਨਿ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋਏ” (ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ) ਸੋ ਸਾਰ ਤੱਤ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਇੱਕ ਹੀ ਜੋਤ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਉਸੇ ਹੀ ਜੋਤ ਦਾ ਰੂਪ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤ ਉਸੇ ਹੀ ਜੋਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਸਭ ਦਾ ਪਿਤਾ ਇੱਕੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸੱਚਾ ਨਾਂ ਹੀ ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਹੈ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਹੀ ਸਾਡੀ ਅਸਲ ਜਾਤ ਹੈ। ਸੋ ਸਾਨੂੰ ਜਾਤਾ-ਪਾਤਾ, ਧਰਮਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਦੇ ਵਿਖੇੜੀਆਂ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਰਹਿ ਕੇ ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਸੋਚ ਬਣਾ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸੱਚੇ ਪੁੱਤਰ ਬਣ ਕੇ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਸ਼ੋਕ ਪਸਾਲਾ

KIRPAN:

The kirpan is the emblem of courage and self-defense. It symbolizes dignity, self reliance, capacity and readiness to always defend the weak and the oppressed. It helps sustain one's martial spirit and the determination to sacrifice oneself in order to defend truth, fight against oppression and fight to preserve Sikh moral values. The rule is never to do injustice and never let anyone perform injustice.

A Sikh is a devoted person first and but protect his devotion, a Sikh is a warrior as well. A real Sikh will never let weapons take the precedence over his spiritual values and devotion. A real Sikh always helps one in need regardless of his or her caste, color, and religion. For self-protection a Sikh could use his sword or kirpan to protect him or herself and others. A Sikh will never attack anyone with his kirpan.

Gurpreet Singh

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਦਰਦਨਾਕ ਸੁਨੇਹਾ

“ਫਰੀਦਾ ਲੋੜੇ ਦਾਖ ਬਿਜੋਰੀਆ ਕਿੱਕਰ ਬੀਜੈ ਜਟੁ”

ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜੱਦ ਤੱਕ ਦੁਨੀਆ ਹੈ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਦੀ ਸੇਧ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਪੜੀਐ ਤਾਂ ਸਹੀ, ਪਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨ ਨਾ ਕਰੀਏ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਮਹਾਂਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਦਾਖਾਂ ਲੋੜਦੇ ਰਹਿ ਜਾਂਵਾਂਗੇ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਅੰਧਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਦੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਹਾਂ ਨ ਕਿ ਰੱਬ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮੰਦੇ ਭਾਗ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਾੜੇ ਭਾਗ ਰੱਬ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਸੋ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਹਾਂ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਰੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਵਾਰੇ ਆਪ ਹੀ ਟੋਏ ਪੁੱਟ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪੈਸਾ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਕੋਲ ਬਥੇਰਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪੈਸੇ ਦੀ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤੋ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਤੇ ਮਤ ਲੈਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੁੱਝ ਹੁੰਦਿਆ ਹੋਇਆ ਵੀ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ: ‘ਰੇ ਮਨ ਮੂੜ ਸਿਮਰ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੁਝੇ ਸਮਝਾਵਤ।’

ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਰੱਬ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਗਲਤ ਰਸਤੇ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ। ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਗਲਤ ਰਸਤੇ ਪਏ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਝੂਠੀ ਸ਼ਾਨੋਂ ਸ਼ੌਂਕਤ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਕੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਬਣਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਅਤੇ

ਨ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰਸਿੱਖ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸੱਚ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਗੇ। ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰੇਗੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਦਾ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਸਵਾਰ ਸਕੇ। ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਅੰਧਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਾਗੋ ਸਿੱਖੋ ਜਾਗੋ, ਗੁਰੂ ਦੇ ਲੜ੍ਹੇ ਲੱਗੋ ਅਤੇ ਆਪ ਵੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਦਿਉ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਤ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਾਂਗੇ। ਸੋ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਕੌਮ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਸੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਬਾਣੀ ਤੇ ਅਤੇ ਬਾਣੇ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਉਹਨਾਂ ਚਿਰ ਸਾਡਾ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਦਾ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਗੁਰੂ ਹਨ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਾਰਿਆ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਦੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਇਸ ਮਾਣ ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣਾਂਗੇ। ਸਿੱਖੋ ਜਾਗੋ! ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਗੁਆ ਚੁਕੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਣ ਲੱਗੀਏ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਲੰਘ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੋ ਕੁੱਝ ਹੋ ਗਿਆ ਉਸ ਦਾ ਪਛਤਾਵਾ ਕਰਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਅਤੇ ਤਨ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ। ਸ਼ਾਹਿਦ ਉਸ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਜਾਏ ਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਡੁੱਲੇ ਬੇਰਾਂ ਦਾ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗੜਿਆ। ਦਾਸ ਨੇ ਚੰਗੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਕੇ ਉਸ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਤਾਂ ਹੀ ਮਾੜਾ-ਮੋਟਾ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਤਾਂ ਹੀ ਬਾਣੀ ਤੇ ਬਾਣਾ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖੋ ਜਾਗੋ ਤੇ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਉ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਸਤੇ, ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕੀਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰ ਸਕੇ। ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਨਫਰਤ ਵਰਗੇ ਜਹਿਰ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਆਪ ਵੀ ਚੰਗਾ ਕਰਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਹੋਰਣਾ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਬਣ ਸਕੀਏ। ਆਓ ਸਾਰੇ ਰਲ ਕੇ ਯਤਨ ਕਰੀਏ ਕਿ ਸਾਡੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜੀ ਸਾਡੇ ਤੇ ਮਾਣ ਕਰ ਸਕੇ।

ਧੰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ

Let's Start Our Day With Hukumnama

In Ardas we recite: 'Guru Granth Ji Maneo, Pargat Guraa Ki Deh.' 'Guru Granth Sahib is the spiritual embodiment of the Gurus.'

'Jo Prabh Ko Milbo Chahe, Khoj Shabad Meh Leh.'

'Those who seek union with God should search through the divine wisdom contained in Guru Granth Sahib.'

These lines describe the essence of Sikh ideology and value system - Shabad Guru.

To a Sikh, and those who have faith in the Guru Granth Sahib, it is the talking spiritual guide, the present Guru. To others, the Guru Granth Sahib Ji may seem just a book, a piece of well constructed literature from the 15th century; but to a Sikh, Guru Granth Sahib ji is much more than that.. Many will ask how talking to Guru Granth Sahib is possible, and if so what is the method is to communicate with Guru Ji.

Guru Gobind singh Ji told Bhai Nand Lal Ji, "Jo Sikh Gur Darshan Ki Chahe Darshan Kare Granthji Ahe. Jo man Saath chahe kar Baat, Granth Ji parhe Bichare Saath."

When a Sikh wants to see me, see Guru Granth Sahib Ji. He who wants to talk to me, Should read and listen to Guru Granth Sahib Ji.

When I had just jumped into my teens My father told me Charni ligo (do Ardas and request Guru Granth Sahib Ji to allow you to let you get the honor of reading the present Guru - Guru Granth Sahib) and take Hukamnama daily. At that time I believed in it as a Sikh practice. Today after years later, this practice has guided me through thick and thin. After rolling all worldly and

spiritual confusions and difficulties in Ardas before Sri Guru Granth Sahib Ji, I pray with devotion to seek the Guru for some divine advice.

Now The Question Is What Is Hukamnama

Since Guru Gobind Singh Ji bestowed Guru-ship upon Guru Granth Sahib, Sikhs have been asking Guru Granth Sahibs Ji's advice and for Guru Sahibs spiritual guidance through the tradition of taking a Hukumnama. The word Hukumnama literally means, 'royal decree'. The method of taking a Hukumnama is by performing an Ardas in front of the Guru Granth Sahib Ji, in this Ardas you can ask a question or simply ask for Guru Ji to bless you with some words of spiritual wisdom. At the end of the Ardas taking Guru Ji in both hands you open the pages of Guru Granth Sahib ji at random and the first Shabad on the left hand page of Guru Ji is the 'Hukumnama' filled with the spiritual wisdom or answer that you require.

Even today a Hukumnama is taken in each Gurdwara daily when Guru Granth Sahib Ji is opened in the early hours of the morning; this seva of opening Guru Granth Sahib Ji is called Parkash Seva.

In the Sikh context this is considered the Guru's words of wisdom for the day. Guru Granth Sahib is opened randomly to any page and the shabad on that page becomes the day's Hukam (command). This practice dates back to the time when Guru Granth Sahib was first installed in the Harmandar Sahib, Amritsar, in 1604.

HUKAMNAMA, a compound of two Persian words hukm, meaning command or order, and namah,

meaning letter, refers in the Sikh tradition to letters sent by the Gurus to their Sikhs or Sadh Sangat(s) in different parts of the country.

Currently, the word applies to edicts issued from time to time from the five Takhts or seats of high religious authorities for the Sikhs – the Akal Takht at Amritsar, Takht Sri Keshgarh Sahib at Anandpur Sahib (Punjab), Takht Harimander Sahib at Patna (Bihar), Takht Sachkhand Sri Hazur Sahib at Nanded (Maharashtra) and Takht [Damdama Sahib at Talvandi Sabo (in Bathinda district of the Punjab).

Significance Of The Hukamnama

The daily hukamnama from Sri Darbar Sahib (Sri Harmandar Sahib, Amritsar), is taken to be the instruction or order for the whole of the Sikh community for that particular day. Throughout Sikh history, there have been numerous instances when the hukamnama from Sri Darbar Sahib was directly relevant to the events of the day in the world. In addition, the hukamnama is a reminder to all Sikhs to reflect on the word of the Guru, and implement the teachings of the Guru into their life, each and every day. In fact, Gursikhs who are imbued with the colors of Naam follow the teachings of the Gurus'.

The daily hukamnama is a reminder for the Sikh community to accept one Guru - Sri Guru Granth Sahib Ji, and to be united as one community - Khalsa Panth.

It is not only the case that one hukamnama is taken from Sri Guru Granth Sahib Ji at Sri Harmandar Sahib each day and that is all. In fact, every gurdwara sahib in the

world takes hukamnama from Guru Ji each morning and on the conclusion of programs, and Guru Ji gives individual hukams for individual situations, events, and communities. Guru Sahib Ji has always given the perfect advice, and sometimes Guru

Sahib ji's hukamnama has played out in actual history - such as in the case of Saka Nankana Sahib.

Koe Aa Milaavai Maeraa Pre-etham Piaaraa Ho This Pehi Aap Vaechaaree ||1||

If only someone would come, and lead me to meet my Darling Beloved; I would sell myself to him. ||1||

Dharasan Har Dhaekhan Kai Thaaee ||

I long for the Blessed Vision of the Lord's Darshan.

Kirpaa Karehi Thaa Sathigur Maelehi Har Har Naam Dhhiaaree ||1|| Rehaao ||

When the Lord shows Mercy unto me, then I meet the True Guru; I meditate on the Name of the Lord, Har, Har. ||1||Pause||

This was the exact devotion of the Gursikhs who went to defend the honor of the Gurdwara and sacrificed their lives, mind, body, and

wealth for the Guru. They were cut in pieces, burnt alive, shot, and brutally beaten to death, but they did not give up their faith in God. They lived up to the hukam that Guru Sahib ji gave them.

The Gurbani manifested from the Divine Hukam. Accordingly, it soars to the vivid heights of subtlety. When the Divine Hukam expresses through the true and the wise ones (God-Realized Beings), it becomes Bani or Gurbani.

Haou aapahu boli n jaanadaa mai kahiaa sabhu hukamaaou jeeou (sggs 763).

The Gurbani (Sri Guru Granth Sahib, SGGS) makes it very clear that Hukam, Shabad, Guru, God, Naam (Lord's Name), Divine Light, Word, etc., are virtually synonymous. Further, the Gurbani makes it very clear that Hukam, Shabad, or Naam pervades all. It permeates the universe as butter in the milk, and fire in the wood. It is the unstruck celestial sound current that vibrates, creates, guides, controls, directs, sustains, and animates every particle of the cosmos.

The Gurbani declares that everything and everybody in the universe is controlled by God's Hukam (Eternal Law, Command, Will...). None can escape it. What it means is that to be in His Hukam is the same as to be connected to His Shabad or Naam. To put it otherwise, the intuitive understanding of God's Hukam is the realization of His Shabad or Naam. Therefore, the Shabad is Hukam and the Hukam is Shabad (or Naam).

Importance of Understanding the Hukamnama. As I mentioned earlier, like most of the Sikh devotees, I had been seeking blessings of the

Guru Granth Sahib Ji through Hukamnama daily. After doing so, I used to read then meaning of the Hukamnama in the Gurbani 'Tika'. (This helped me in developing interest in starting Sehej Path later also.) And, being inquisitive, at times I would still do research to get a better explanation. Else, I would approach my mom or dad and other Sikh Scholars like Mohan Singh 'Gaurd' or Bhai Sahib at the Gurdwara.

If someone does not know Gurmukhi, the SGGS has been written and translated into many languages. Or whenever you visit Gurdwara Sahib you can read the Hukamnama and the meaning, written on the board. As Gurbani is Gian (source of the Divine Knowledge-Giaan). The ultimate purpose of reading the Gurbani must be then attaining its Intuitive Understanding, without which, as the Gurbani says, one cannot link back to ones Mool (Origin). Therefore, with utmost Love and sincerity we must read the SGGS ourselves, and the same time try to understand it!

Bhupinder Kaur (Simar)

Quote - Unquote..

---“ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਰੱਬ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਝਗੜਾਲੂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਤਿਆਰ ਰਹੇ।”

ਸਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ

HIDDEN TREASURE OF SIKHS

Every sikh should explore the hidden treasure that is gifted by our Guru ji, which is more valuable than gold, silver or the most precious metal on earth. Yes, it's Guru Grand Sahib ji-- The Hidden Treasure of Sikhs. Every Sikh should take Hukumnama by himself and try to understand the hidden treasure of Guru Ji. By exploring Guru ji's hidden treasure we would be blessed by happiness, joy, peace, calm, harmony, love, affection & care for every living object on this earth.

Now we all have questions what is there inside in Guru Granth Sahib ? Guru Granth Sahib is our present living Guru ji. The holy book contains 1430 pages and contains words spoken by the 6 Gurus, 15 bhagat, 11 Bhat and 3 sikhs. Guru Granth sahib was given the Guruship by the tenth Guru, Guru Gobind Singh ji in 1708. Guru Gobind singh ji said before His demise that Sikhs were to treat granth sahib as their next Guru. Guru Ji said --"Sab Sikhan Ko Hukam Hai Guru Manyo Granth" meaning "All Sikhs are commanded to take Granth as Guru and explore the treasure of Guru ji's teachings. Guru Granth Sahib was written in Gurumukhi (from the Guru's mouth) script and we should be proud that we have Guru Granth sahib in 52 different languages besides English and Gurumukhi including 52 translations and 22 transliterations.

History & Composition Of Guru Granth Sahib ji

Guru Nanak, Guru Angad, Guru Amar Das, Guru Ram Das all composed shabads (hymn), and the sikhs began to collect in small books, called pothis.

The Adi Granth Sahib was completed in 1604 and compiled by Guru Arjan Dev Ji and kept in the Sri Harmandir Sahib, Baba Buddha was appointed as Granthi (takes care of Guru Granth Sahib In Gurudwara). During and after the compilation process Guru Arjan ji slept on the floor and placed the Adi Granth Sahib on his bed.

Guru Arjun had hard time when he was compiling the Guru Granth Sahib. His own elder brother Prithia composed his own hymn and passed as writings of Guru Nanak. Guru Arjan realized that standardized, collection of Guru's Bani need to be preserved. The most complete collection of Guru Nanak, Guru Angad, Guru Amar Das was possessed by Bhai Mohan, son of Guru Amar Das. Guru Arjan send Bhai Gurdas to Bhai Mohan's home in Goindwal sahib to request the collection of Guru's bani, but he came back empty handed. Bhai Mohan felt that his Father passed the leadership to Guru Ram Das. Mohan refused to answer the door, when Bhai Gurdas and then Bhai Buddha came empty handed. In 1603 Guru Arjan decided to go to Mohan's house in person. When Guru ji approached Bhai Mohan's house, rather than knocking at the door, Guru ji called in sweet voice, but there was no response. The Guru ji sat at Mohan's door step and started singing hymns. Hearing the sweet words of love and humanity, Bhai Mohan's heart was softened. He acknowledged Guru Arjan's true place and handed over all the Guru ji's bani. Guru Arjan added Guru Nanak, Guru Angad, Guru Amar Das, Guru Ram Das and

his own Shabads. He also added 36 Hindu and Muslim saints, among them Kabir, Ravi das, Naam Dev, Trilochan and Sheikh Farid. This was the first time in any religion incorporated the works of sincere devotees of other religion into its own scripture. Guru Arjan ji left blank spaces in compiling Guru Granth Sahib. When asked by Bhai Gurdas, Guru ji said that one of the Guru's to follow would fill this blank pages. These blank spaces was later filled by Guru Gobind Singh Ji with Guru Teg Bahadur's bani and Sri Guru Granth Sahib was complete. Guru Gobind Singh ji recreated the holy Granth Sahib by dictating to Bhai Mani Singh at Talwindi Sabo now called Damdama sahib. in 1705 The "Damdama Sahib Bir " as it was called was complete and taken to Nanded where it was installed.

This article is meant to spread knowledge and awareness that Gurur ji wanted every Sikh should read and understand their hidden treasures. I feel bad when I see only 5-10% in Sangat can read Guru Granth Sahib.

KD Singh

Quote - Unquote..

---“ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚੋਂ
ਕੱਢ ਕੇ ਅਜ਼ਾਦ ਕੌਮ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ,
ਸਿੱਖ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਜ਼ਾਦ ਜਾਂ ਬਾਗੀ”
ਡਾ: ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਔਲਖ

Advertisement Solutions.org

All your advertisement needs answered under one roof

ADVERTISEMENT SOLUTION IS A TRUE BRIDGE BETWEEN YOUR BUSINESS AND CONSUMERS

Advertisement solutions.org is the perfect choice to help promote your business. We believe that there is more demand for your products and services. Probably many potential clienteles might not know yet about your product or location, and our job is to introduce your business to them in their respective native languages. We take personal care to individualize every project. After thorough research and discussion with our clients, we target specific audience in order to make sure they get their dollar's worth.

We offer the range of the Advertisement Packages including – TV commercials & Interviews, Radio & Newspaper Advertisement, flyer distributions & Billboards, Postal & Email marketing, and Web Advertising. The Web Advertising Services include: Banner Presentation, Search Mechanism Publicizing, Web Marketing, and Web Design Package. Web Design Schema and Advertisement Package may customize according to your budget, nature of business, and culture of consumers.

Advertisement Solution team is a small group of talented professionals whose success is deliberate by yours, and whose work ethic hubs on maintaining trust and esteem for our clienteles. Whether you are a promising entrepreneur, an experienced professional or a major corporate decision maker, you'll appreciate our work strategy of Advertisement resolutions and Web designing & development.

Call us for a free consultation for your Business Advertisement plan

Ph# 551-556-2563, Email: info@advertisementsolutions.org

THE RESPONSIBILITIES OF MOTHER

“Gurmatee naam dhiaaeeai sukh ra-jaa jaa tudh bhaaiaa|| kul udhaarae aapnaa dhan janaedee maaiaa.”||

“One who follows the Guru’s teachings is instructed to meditate on the Lords name, and in doing so one attains peace. He saves his lineage. Best is the mother who gave birth to him.” SGGS||138

Motherhood is the biggest blessing to the mankind and hence it is very important for the mothers to understand their responsibilities. Unlike other religions, Sikhism has a special place for the women and Guru Nanak ji has also given women, a very high status.

ਭੰਡਿ ਜੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਨਿੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਮੰਗਣੁ ਵੀਆਹੁ ॥ ਭੰਡਹੁ ਹੋਵੈ ਦੇਸਤੀ ਭੰਡਹੁ ਚਲੈ ਰਾਹੁ ॥ ਭੰਡੁ ਮੁਆ ਭੰਡੁ ਭਾਲੀਐ ਭੰਡਿ ਹੋਵੈ ਬੰਧਾਨੁ ॥ ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ ॥ ਭੰਡਹੁ ਹੀ ਭੰਡੁ ਊਪਜੈ ਭੰਡੈ ਬਾਝੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਭੰਡੈ ਬਾਹਰਾ ਏਕੋ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥

From woman, man is born; within woman, man is conceived; to woman he is engaged and married. Woman becomes his friend; through woman, the future generations come. When his woman dies, he seeks another woman; to woman he is bound. So, why call her bad? From her, kings are born. From woman, woman is born; without woman, there would be no one at all.

The love and affection that a mother can give, no other relative (even including father) can give to a child. The child is attached to the mother from the time it gets conceived. The child follows everything what he sees his mother doing. Hence, it becomes very important for the mother to take care of the child.

Mother is a like a tree which not only provides fruits to the children, but also provide the shade to keep the child safe from the hardship of life.

The mother is primarily responsible for the upbringing of the children. There was a time when mothers would hold the child in her lap and recite Japji Sahib, Sukhmani Sahib and other baanis. However, today, the children are brought up in the laps of maids or crèches. There was a time when we used to have joint families and grandmother used to

If a man is a Gursikh, he can make ‘one home’ Gursikh. But if a woman is a Gursikh, she can make ‘the entire generation’ Gursikh.

recite sakhi, katha and stories to the children. Now with nuclear families, the place of grandmother has been taken by the TV where the children listen to cartoon character and fictitious stories. If this is the way our children are being brought up, how can we expect children like Baba Fateh Singh and Baba Jujhar Singh, who martyred at a very tender age but did not leave “Sikhi”.

Today, we come to Gurudwara sahib when we need a child but afterwards we easily forget our responsibilities towards the Guru. We celebrate their birthdays outside and do not even bother to visit the Gurdwara to thanks the Akal Purakh, who has given the child. We must bring our children to Gurudwara regularly and make them understand, grasp and learn the Gurmat.

Another important responsibility for the mother is to teach them Gurmukhi. We feel very proud when the child speaks English and encourage him to do so. In the current world, the children must know different languages and have multiple skills. However, it is equally important for the children to learn Gurmukhi, our mother tongue. Unless the child knows Gurmukhi, how can he/she read and understand Sri Guru Granth Sahib.

Guru Gobind Singh once said to one of the Sikhs to bring his children regularly to Gurudwara Sahib. When he asked Guru ji about the reason, Guru ji mentioned that I have lost all my sons for the Sikhi. I could see my beloved Sahibzadas in these children.

There is a saying : If a man is a Gursikh, he can make ‘one home’ Gursikh. But if a woman is a Gursikh, she can make ‘the entire generation’ Gursikh. A mother nurtures her family providing both material and spiritual sustenance. Mother is the first teacher and a model of righteous living. It is the duty of every Sikh parent to make sure a child is educated, and raised in Sikhism.

“Tin kaa janam safal hai jo chaleh satgur bhae || Kul udaateh aapppnaa dhan jaynde maae”||

Fruitful are the lives of those who walk in harmony with the True Gurus will. Their families are saved; blessed are the mothers who gave birth to them.”SGGS||28||

Rashmeet Kaur

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਜਾਨਣਾ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਓ ਕੁਝ ਅਜੇਹੀਆਂ ਹੀ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੀਏ:

1. ਪੁਲ ਮਠਿਆਈ, ਨਾਮ ਕਿਸ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਪੁਲ ਮਠਿਆਈ (ਦਿੱਲੀ): ਖ਼ਾਲਸਾ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਿਲੇ ਉੱਤੇ ਕਾਬਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਫੌਜ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਹੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਖੋਲ ਦਿੱਤੇ, ਅਤੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਹਿਣ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਤੇ ਚੁੰਗੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਪੈਸਾ ਚੁੰਗੀ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੁੜ ਤੋਂ ਉਸਾਰੇ ਅਤੇ ਜੋ ਪੈਸਾ ਸ਼ਾਹੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਉਸ ਪੈਸੇ ਦੀਆਂ ਮਠਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਰਸਦਾਂ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਨਾਮ ਪੁਲ ਮਠਿਆਈ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2. ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰੀ ਕੋਰਟ, ਨਾਮ ਕਿਸ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰੀ ਕੋਰਟ (ਦਿੱਲੀ): ਦਿੱਲੀ ਫਤਿਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ 30,000 (ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰ) ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਠਹਿਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਨਾਂ ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਅਦਾਲਤ (ਕੋਰਟ) ਬਣ ਗਈ ਤੇ ਅੱਜ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰੀ ਕੋਰਟ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਮ ਆਮ ਹੀ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਟੀ.ਵੀ ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟਿਆਲਾ ਕੋਰਟ ਹਾਊਸ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ।

3. ਮੋਰੀ ਗੇਟ, ਨਾਮ ਕਿਸ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਮੋਰੀ ਗੇਟ (ਦਿੱਲੀ): ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਫਤਿਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਖ਼ਾਲਸਾ ਫੌਜ ਦਾ ਅਗਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਕਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ, ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੰਧ, ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਫੌਜ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਕਰਨ ਪਈ। ਆਖ਼ਿਰ ਇੱਕ ਕਾਰੀਗਰ (ਮਿਸਤਰੀ) ਸਿੱਖ ਦੀ ਮਦਦ

ਨਾਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਿੱਸੇ ਵਾਲੀ ਕੰਧ ਨੂੰ ਤੋੜਕੇ ਛੋਟੇ ਅਕਾਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜੱਥੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੱਥੇਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇਹ ਰਸਤਾ ਮੋਰੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਮੋਰੀਗੇਟ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਹੁਣ Inter State Bus Terminus (ISBT) ਹੈ।

4. ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਦਾ ਥੜਾ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?

ਜਦੋਂ ਜੱਥੇਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਜੱਥੇਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਮਗੜੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਸਰਬ-ਸਮੱਤੀ ਨਾਲ ਜੱਥੇਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਉੱਤੇ ਬਤੌਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬੈਠਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਜੱਥੇਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਫਲਸਫਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਰ-ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਜੱਥੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦਾ ਤਖ਼ਤ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਹੈ। ਉਹ ਤਖ਼ਤ ਪੁੱਟਕੇ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਲਿਆਂਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਹੇਠ ਹੈ। ਇਹ ਤਖ਼ਤ ਦਾ ਥੜਾ ਅੱਜ ਵੀ ਬੁੰਗੇ ਰਾਮਗੜੀਆਂ ਦੇ ਫਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੜਿਆ ਹੋਇਆ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਗ੍ਹਾਂ ਹਨ ਜੋ ਅਸੀਂ ਰੋਜ਼ ਸੁਣਦੇ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਜਿੰਨਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੌਰਵਮਈ ਹੈ। ਅਗਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਗੌਰਵਮਈ ਇਤਿਹਾਸ ਦੱਸ ਜਾਂ ਸੁਣਾ ਨ ਸਕੇ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਹੀ ਉੱਣਤਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੋ ਆਓ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਗੌਰਵ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਏ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰੇ ਦੱਸੀਏ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜੀ ਸਕੀਏ।

ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਸਰਬੰਸ ਦਾਨੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ

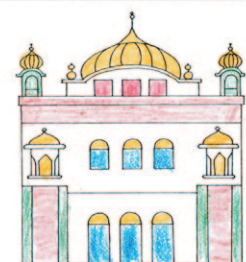
ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ਕੌਮ ਦੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ, ਮਿਲਦੀ ਜੱਗ ਤੇ ਤੇਰੀ ਮਿਸਾਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਪੰਥ ਸਾਜਿਆ ਖੰਡੇ ਦੀ ਧਾਰ ਵਿੱਚੋਂ, ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨਹੀਂ। ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਦੁਨੀਆ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਆਪੇ ਬਣੇ ਚੇਲਾ, ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਵੀ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਰ ਕੇ ਹੱਸਦਾ ਰਹੇ, ਐਸਾ ਮਾਂ ਨੇ ਜੰਮਿਆ ਲਾਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਅੱਖਾ ਮੀਟ ਕੇ ਸੌ ਗਿਆ ਕੀਡਿਆ ਤੇ, ਕੀਤੀ ਮਖਮਲੀ ਬਿਸਤਿਰਿਆ ਦੀ ਭਾਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਪੁਤ ਵਾਰੇ ਸਰਵੰਸ ਵਾਰ ਦਿਤਾ, ਸੀ ਨਾ ਕੀਤੀ, ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਮਿਸਾਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੌਮ ਦਾ ਜ਼ਰਾ-ਜ਼ਰਾ, ਜੁਗ ਜੁਗ ਹੈ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੇਰਾ, ਸਹੁੰ ਰੱਬ ਦੀ ਝੁਠ ਨਹੀਂ ਸੱਚ ਆਖਾਂ, ਸਦਾ ਰਹੇਗਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਨਾਂ ਤੇਰਾ।

ਗੁਲਸ਼ਨ ਕੌਰ

Sights Around

ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ, ਨੰਦੇੜ

GURU GOBIND SINGH JI

Guru Gobind Singh was born in 1666 and died on October 7th 1708. Before becoming Guru, he was known as Gobind Rai.

Gobind Rai was only 9 yrs old when his father's severed head was brought to Anandpur for cremation. The leaders of the community were concerned about the safety of Gobind Rai. To avoid any chances the young Guru was shifted from Anandpur into the mountains at Pota.

Gobind ji spent many years of his childhood in this small Himalayan town on the banks of the Jumuana. He learned to ride and shoot, and spent a great deal of his time hunting. He learned of the peaceful mission of Nanak and his four successors. He was also told of the martyrdom of Guru Arjan and how Guru Arjan Dev's son Guru Hargobind had taken up arms to avenge the killing.

Gobindji had already written about his life's mission. He decided to proclaim it and take practical steps to fulfill it. Early in 1699 he sent messages inviting his followers to make a special effort to

come to Anandpur for the festival of Vaisakhi. He specifically asked his Sikhs to come with their hair and beards unshorn. After the morning service the Guru appeared before the congregation, drew his sword out of its sheath and demanded five men for sacrifice. After some hesitation one rose to offer himself. He was taken to the tent. A little later the Guru appeared in front of the crowd with his sword dripping with blood and asked for another volunteer. In this manner five men were taken for sacrifice into the tent. Then the Guru came out with all five volunteers (he had slaughtered goats instead) and announced that the panj piyare (five beloved ones) were to be of a new community he would raise which was to be called the "Khalsa" or pure. He baptized the five men, mixed sugar in plain water and churned it with a double dagger chanting hymns including some of his own composition. The five who until then had belonged to different Hindu castes were made

to drink out of one bowl to signify their initiation into the casteless fraternity of the Khalsa. Their names were changed and they were given one family name "Singh".

Five emblems were prescribed for the Khalsa. They were to wear their hair and beard unshorn (kes), they were to carry a comb in their hair to keep it tidy (kanga), they were always to wear a knee length pair of breeches (kacha), they were to wear a steel bracelet on their right wrist (kada), they were to ever be armed with a saber (kripan). In addition to these five emblems the converts to observe four rules of conduct- not to cut hair on any part of their body, not to smoke, chew tobacco or consume alcoholic drinks, not to eat an animal that was slaughtered by being bled to death.

At the end of the oath taking the Guru hailed the converts with a new form of greeting: Waheguru Ji Ka Khalsa. Waheguru Ji Ki Fateh.

Darshan Kaur

Keep your promises to your family...

With MetLife Promise Whole Life.SM

Whether it's paying off the mortgage, supplementing your retirement income, or leaving a legacy, life insurance can help you keep your promises—even if the unexpected happens. With flexible premium options you can get the lifetime coverage you need and the benefits you want at a price you can afford—plus all the guarantees of whole life insurance. For more information, contact me today.

Amarjit Singh Rekhi

Financial Services
Representative
4814 Outlook Drive #100
Wall Township, NJ 07753
(732) 919-6150
arekhi@metlife.com

Guarantees for the **if in life**[®]

MetLife

Guarantees are subject to product terms, exclusions and limitations and are based on the insurer's claims-paying ability and financial strength. MetLife policies contain certain exclusions, limitations and terms for keeping them in force. Please contact a MetLife representative for costs and complete details. MetLife Promise Whole Life is issued by MetLife Investors USA Insurance Company, Irvine, CA 92614 on Policy Form 5E-12-10 and in New York only by Metropolitan Life Insurance Company, New York, NY 10036 on Policy Form 1E-12-10-NY. ©2011 Metropolitan Life Insurance Company. ©2011 PNTS L0411174686[0412][All States][DC, GU, MP, PR, VI] 1103-0766

HE SAID "GIVE ME

I COULDN'T EVEN GIVE

I woke up one night after a dream. I had seen God, and he had said to me, "Give me five". "What five?", I had asked.

He said, "*Kaam, Krodh, Lobh, Moh and Ahankar*". These are of no use to you. You will be better off without them."

Then I was wide awake, trying to make head or tail of this dream. Can I give up even one of them?

Krodh or anger is the one, I always felt, was the biggest trouble maker. Krodh manifests itself as fury, rage or wrath, and is one of the five evils often referred to as the five thieves, or the self indulgent voices of ego, which plunder the soul and plunge it into egotistic existence.

Krodh, which means wrath or Rage, is an emotion recognized in the Sikh system as a spring of desire and is as such counted as one of the Five Evils.

It expresses itself in several forms from silent sullenness to hysterical tantrums and violence.

Krodh is also among the four rivers of fire.

ਹੰਸੁ ਹੇਤੁ ਲੋਭੁ ਕੋਪੁ ਚਾਰੇ ਨਦੀਆ ਅਗਿ॥
ਪਵਹਿ ਦਝਹਿ ਨਾਨਕਾ ਤਰੀਐ ਕਰਮੀ
ਲਗਿ॥ (ਅੰਗ 147)

Violence, attachment, covetousness and wrath," says Guru Nanak "are like four rivers of fire; those who fall in them burn, and can swim across, O Nanak, only through God's grace".

He also says:

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕਾਇਆ ਕਉ ਗਾਲੈ ॥ ਜਿਉ
ਕੰਚਨ ਸੋਹਾਗਾ ਢਾਲੈ ॥ (ਅੰਗ 932)

"Kam and krodh dissolve the body as borax melts gold".

Guru Arjan Dev ji censured krodh in these words:

ਹੇ ਕਲਿ ਮੂਲ ਕ੍ਰੋਧੰ ਕਦੰਚ ਕਰੁਣਾ ਨ
ਉਪਰਜਤੇ॥ ਬਿਖਯੰਤ ਜੀਵੰ ਵਸੁੰ ਕਰੋਤਿ
ਨਿਰਤੁੰ ਕਰੋਤਿ ਜਥਾ ਮਰਕਟਹ॥
(ਅੰਗ 1358)

"O krodh, thou enslavest sinful men and then caperest around them like an ape. In thy company men become base and are punished variously by Death's messengers. The Merciful God, the Eradicator of the sufferings of the humble, O Nanak, alone saveth all".

Guru Ram Das ji warns:

ਓਨਾ ਪਾਸਿ ਦੁਆਸਿ ਨ ਭਿਟੀਐ ਜਿਨ
ਅੰਤਰਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਚੰਡਾਲ॥ (ਅੰਗ 40)

"Do not go near those who are possessed by wrath uncontrollable" (GG, 40).

Krodh is to be vanquished and eradicated. This is done through humility & firm faith in the Divine.

Guru Arjan Dev's prescription is:

ਰੋਸੁ ਨ ਕਾਹੂ ਸੰਗ ਕਰਹੁ
ਆਪਨ ਆਪੁ ਬੀਚਾਰਿ॥
ਹੋਇ ਨਿਮਾਨਾ ਜਗਿ ਰਹਹੁ ਨਾਨਕ
ਨਦਰੀ ਪਾਰਿ॥ (ਅੰਗ 259)

"Do not be angry with anyone; search your own self and live in the world with humility. Thus, O Nanak, you may go across (the ocean of existence) under God's grace"

Shaikh Farid, the thirteenth - century Muslim saint, says in one of his

couplets:

ਫਰੀਦਾ ਬੁਰੇ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਿ
ਗੁਸਾ ਮਨਿ ਨ ਹਵਾਇ॥
ਦੇਹੀ ਰੋਗੁ ਨ ਲਗਈ ਪਲੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ
ਪਾਇ॥ (ਅੰਗ 1381-82)

"O Farid, do good to him who hath done thee evil and do not nurse anger in thy heart; no disease will then afflict thy body and all felicities shall be thine".

Righteous indignation against evil, injustice and tyranny is, however, not to be equated with krodh as an undesirable passion. Several hymns in the Guru Granth Sahib, particularly those by Guru Nanak and Kabir, express in strong terms their disapproval of the corruption of their day.

He asked me to give up five. I try to imagine what great life can be if all five can be given up.

EPILOGUE:

"If you give me five, I too will give you five." This was tempting because I am not used to giving without getting something in return. What are those five that I will get in exchange"? These are:

1.*Sat*, is the virtue of truthful living, which means practising "righteousness, honesty, justice, impartiality and fair play.

ਹਰਿ ਜਨ ਸਾਚੇ ਸਾਚੁ ਕਮਾਵਹਿ ਗੁਰ ਕੈ
ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ॥ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਪ੍ਰਭਿ
ਸਾਚੈ ਸਾਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰੀ॥ ਨਾਨਕ
ਨਾਵਹੁ ਗਤਿ ਮਤਿ ਪਾਈ ਏਹਾ ਰਾਸਿ
ਹਮਾਰੀ॥ (ਅੰਗ 600)

2.*Santokh*, or contentment, is freedom "from ambition, envy, greed

and jealousy. Without contentment, it is impossible to acquire peace of mind.

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਕਮਾਵੈ ਏਹ ਕਰਣੀ ਸਾਰ॥ ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਸਭ ਹੋਇ ਰੇਣਾ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ॥ (ਅੰਗ 51)

3. The exercise of *Daya*, or compassion, involves “considering another’s difficulty or sorrow as one’s own and helping to relieve it as far as possible. Compassion also includes the overlooking of imperfections and mistakes of others, for to err is human.

ਸਚੈ ਮਾਰਗਿ ਚਲਦਿਆ ਉਸਤਤਿ ਕਰੇ ਜਹਾਨੁ॥ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਸਗਲ ਪੁੰਨ ਜੀਅ ਦਇਆ ਪਰਵਾਨੁ॥ ਜਿਸ ਨੇ ਦੇਵੈ ਦਇਆ ਕਰਿ ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਨੁ॥ (ਅੰਗ 136)

4. *Nimrata*, translated as “humility”, “benevolence” or “humbleness”, is the fourth virtue.

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਗਰੀਬੀ ਸਮਾਹਾ॥ (ਅੰਗ 273)

5. *Pyar* requires Sikhs to be filled with the love of God.

ਭੈ ਕੇ ਚਰਣ ਕਰ ਭਾਵ ਕੇ ਲੋਇਣ ਸੁਰਤਿ ਕਰੇਇ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਸਿਆਣੀਏ ਇਵ ਕੰਤ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ॥ (ਅੰਗ 600)

Nirmal Singh

Quote - Unquote..

---“Man’s actions in this world, Shall bear witness in God’s Court”

Faridji, Shlokas

ਨਿਤਨੇਮ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

ਨਿਤਨੇਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਨੇਮ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਨਿਤਨੇਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ:-

ਗਉੜੀ ਕੀ ਵਾਰ

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਜੋ ਸਿਖੁ ਅਖਾਏ,

ਸੁ ਭਲਕੇ ਉਠ ਹਰਿਨਾਮੁ ਧਿਆਏ,

ਉਦਮ ਕਰੇ ਭਲਕੇ ਪਰਭਾਣੀ,

ਇਸਨਾਨ ਕਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਵੈ।

ਉਪਦੇਸਿ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਾਪੈ ਸਭ

ਕਿਲ ਵਿਖ ਪਾਪ ਦੇਖ ਲਹਿ ਜਾਵੈ।

ਫਿਰ ਚੜ੍ਹਹਿ ਦਿਵਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵੈ

ਬੈਰੰਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਹਰ ਨਾਮ

ਧਿਆਵੈ।

ਜੋ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਧਿਆਏ ਮੇਰਾ ਹਰਿ

ਹਰਿ, ਸੋ ਗੁਰਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਮਨਿ ਭਾਵੈ।

ਜਿਸ ਨੇ ਦਇਆਲੁ ਹੋਵੇ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ,

ਤਿਸ ਗੁਰਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਾਵੈ।

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਧੂੜਿ ਮੰਗੇ ਤਿਸ ਗੁਰਸਿਖ

ਕੀ, ਜੋ ਆਪਿ ਜਪੈ ਅਵਰਹ ਨਾਮੁ

ਜਪਾਵੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਵੇਰੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨ ਤੋ

ਬਾਅਦ ਨਾਮ ਅਤੇ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ

ਕਰਨਾ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਨੇਮ ਹੋਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੰਜ ਧਿਆਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤ

ਛਕਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜ ਰਹਿਤਾ ਰੱਖਣ,

ਚਾਰ ਬੱਜਰ ਕੁਰਹਿਤਾ ਤੋ ਬੱਚਣ ਦੇ ਨਾਲ

ਇਹਨਾਂ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਨੇਮ ਨਾਲ ਪਾਠ ਕਰਨ

ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਸਵੇਰੇ:- ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ

ਅਤੇ ਤ੍ਰੂਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਵੈਯੇ

ਸ਼ਾਮ :- ਸੋਦਰ ਰਹਿਰਾਸ

ਰਾਤ : ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲਾ

ਨਾਲ ਹੀ ਹਰ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਨਾਮ ਜੱਪਣ,

ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਤੇ ਵੰਡ ਛੱਕਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀ

ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਨ ਦੀ ਸਵੱਛਤਾ ਲਈ

ਇਸਨਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ

ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੈਲ ਲਾਹੁਣ ਵਾਸਤੇ ਨਿਤਨੇਮ

ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰੀਰ

ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਵਾਸਤੇ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਸੇ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਨਾਮ ਤੇ ਬਾਣੀ ਦਾ

ਅਭਿਆਸ ਹੈ। ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ

ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ:

ਭਰੀਐ ਹਥੁ ਪੈਰ ਤੁਨ ਦੇਹ। ਪਾਣੀ ਧੋਤੈ

ਉਤਰਸ ਖੇਹ॥ ਮੂਤ ਪਲੀਤੀ ਕਪੜੁ ਹੋਇ।

ਦੇ ਸਾਬੂਣ ਲਾਈਐ ਉਹੁ ਧੋਇ॥ ਭਰੀਐ ਮਤਿ

ਪਾਪਾ ਕੇ ਸੰਗਿ। ਉਹੁ ਧੋਪੈ ਨਾਵੈ ਕੇ ਰੰਗਿ॥

ਪੁੰਨੀ ਪਾਪੀ ਆਖਣ ਨਾਹਿ। ਕਰ ਕਰ ਕਰਣਾ

ਲਿਖ ਲੈ ਜਾਹੁ॥ ਆਪੇ ਬੀਜ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹੁ

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ॥

ਨਾਮ ਦੀ ਰੰਗਤ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ

ਮੈਲ ਧੁਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਗੁਰਮੁੱਖ ਨਾਮ ਤੇ ਬਾਣੀ ਨਾਲ

ਜੁੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪ ਤਾਂ ਇਸ

ਭਉਜਲ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਤਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ

ਦੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਸਦਕਾ ਅਨੇਕਾ ਹੋਰ ਜੀਅ

ਵੀ ਪਾਪ ਤੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚ ਕੇ ਨਾਮ ਦੇ

ਰੱਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ

ਦੀ ਸੱਚੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿੱਚ ਮੁਖ ਉਜਲਾ ਲੈਕੇ

ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗਏ ਮਸਕਤਿ

ਘਾਲਿ। ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਕੇਤੀ ਛੁਟੀ

ਨਾਲਿ। (ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ)

ਇਹ ਮੱਠੁਖਾ ਦੇਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦਾ ਇਹੋ

ਲਾਭ ਹੈ -- ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਅਤੇ

ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਆਇਓ ਸੁਨਨ ਪੜਨ ਕਉ ਬਾਣੀ, ਨਾਮ

ਵਿਸਾਰ ਲਗਹਿ ਅਨ ਲਾਲਚਿ, ਬਿਰਥਾ

ਜਨਮ ਪਰਾਣੀ (ਅੰਗ 1219)

ਬਗੈਰ ਨਾਮ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਿਰਥਾ ਅਤੇ

ਅਜਾਣੀ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਾਮ

ਬਾਣੀ ਦੇ ਨਿਤਨੇਮ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਹੋਣਾ ਹਰ

ਸਿੱਖ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਰਤੱਵ ਹੈ।

ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ

TURBAN OF THE SIKHS

Historical Background:

Turban is and has been an inseparable part of a Sikh's life. Since Guru Nanak Dev, the founder of Sikhism, all Sikhs have been wearing turbans. Refer to Dr. Trilochan Singh's "Biography of Guru Nanak Dev." All Sikh Gurus wore turbans. The Sikh Rehat Maryada (Sikh Code of Conduct) specifically says that all Sikhs must wear a turban. According to the Rehatnama of Bhai Chaupa Singh, who was a contemporary of Guru Gobind Singh Ji, the five Kakars of Sikhism were: Kachh (a special underwear), Karha (a steel bracelet), Kirpan (small sword), Kangha (comb) and Kesh (unshorn hair).

Guru Gobind Singh ji has said, "Kangha dono vakt kar, paag chune kar bandhai."

Translation: "Comb your hair twice a day and tie your turban carefully, turn by turn."

Bhai Chaupa Singh has said:

"Kachh, karha, kirpan, kangha, keski, Eh panj kakar rehat dhare Sikh soi."

Translation: The five Kakars of Sikhism are special underwear, steel bracelet, sword, comb, and small turban. A person who wears all these Sikh symbols should be considered a Sikh.

Several ancient Sikh documents refer to the order of Guru Gobind Singh about wearing five Ks.

Bhai Rattan Singh Bhangu is one of the most famous ancient Sikh historians. He is the author of "Sri Gur Panth Parkash" which he wrote al-

most two centuries ago. He writes,

"Doi vele utth bandhyo dastare, pahar aatth rakhyo shastar sambhare | Kesan ki kijo pritpal, nah(i) ustran se katyo vaal |"

Translation: Tie your turban twice a day and carefully wear weapons 24 hours a day. Take good care of your hair. Do not cut your hair."

("Sri Gur Granth Parkash" by Bhai Rattan Singh Bhangu, page 78)

Holiness and Spirituality

Turban is a symbol of spirituality and holiness in Sikhism. When Guru Ram Das Ji left for heavenly abode, his elder son Pirthi Chand wore a turban, which is usually worn by an elder son when his father passes away. (In the same manner) Guru Arjan Dev was honored with the turban of Guruship.

Marne di pag Pirthiye badhi. Guriyae pag Arjan Ladhi.

Baptism ceremony is one of the most important ceremonies in a Sikhs' life. That ceremony cannot be completed without wearing a turban.

The most revered Sikh symbol is hair. The turban is required of every Sikh in order to cover his/her hair. This is the primary reason the comb (kangha) is one of the five requirements in the Sikh way of life.

Guru Angad Dev ji honored Guru Amardas ji with a turban (Siropa) when he was made the Guru. Similarly, the Turban (Dastaar) has remained the key aspect in a Sikh's honour. Those who have selflessly served the community are honoured with Turbans.

Throughout our short history, all Sikhs have been required to wear the turban. Yet, other religions such as Hinduism, Islam and even Christianity have similar tenets as evidenced by the following:

Once they enter the gates of the inner Court, they are to wear linen vestments, They shall wear linen turbans, and linen drawers on their loins.

(Old Testament: Ezekiel 44:18-19)

Turban as a Robe of Honor

The highest honor that a Sikh religious organization can bestow upon any individual is a Siropa. It is a blessing of the Guru which is bestowed upon a person who has devoted a major portion of his/her life for the welfare of the Sikh or the humanity in general. Sometimes a Siropa is also bestowed upon the families of Sikhs martyrs.

Turban in Social Life

Muslim men and women in many countries still wear turban. It is said that the Egyptians removed their turban during mourning.

Even in Punjab removing a turban from a person's head was considered a sign of mourning. Bhai Gurdas, a Sikh savant, who was contemporary of the several Sikh Gurus writes in his Vars:

Tthande khuhu naike pag visar(i) aya sir(i)nangai | Ghar vich ranna(n) kamlia(n) dhussi liti dekh(i) kudhange (Vara(n) Bhai Gurdas, Var 32, pauri 19)

Translation: A person, after taking a bath at the well during winter time, forgot his turban at the well and

came home bareheaded. When the women saw him at home without a turban, they thought someone had died and they started to cry.

Pag Vatauni (Exchange of Turban)

People in Punjab have been and still do exchange turbans with closest friends. Once they exchange turbans they become friends for life and forge a permanent relationship. They take a solemn pledge to share their joys and sorrows under all circumstances.

Turban as a Symbol of Responsibility

People who have lived in India would know the turban tying ceremony known as Rasam Pagri (Turban Tying Ceremony). This ceremony takes place once a man passed away and his eldest son takes over the family responsibilities by tying turban in front of a large gathering. It signifies that now he has shouldered the responsibility of his father and he is the head of the family.

Turban and Sikh Military Life

Turban is a symbol of honor and self-respect. The Sikh Army fought their last major battle against the British in 1845. All the Sikh soldiers and generals were wearing turbans at that time. Shah Muhammad, a great Punjabi poet and historian, who witnessed that war, writes:

Pishe baitth sardara(n) Gurmatta kita, Koi akal da karo ilaj yaro. Sherh burshia(n) di sade pesh ayee, Pag dahrhia(n) di rakho laaj yaro.

Translation : The Sikh chiefs took a unanimous and firm religious decision (Gurmatta), that they should have sense enough to judge the tenor of Maharani Jinda(n) Kaur and the crafty Britishers. They said that they were facing a very shrewed en-

emy and it was high time for them to save their honor because they were wearing turbans and beards

(both symbols of self-respect).

The Sikh soldiers refused to wear helmets during World War I and World War II. They fought with turbans on their heads. A Sikh (Khalsa) is supposed to be fearless. Wearing a helmet is admitting fear of death. Many Sikhs received Victoria Cross which is one of the most prestigious gallantry awards in the British army. Many Sikhs refused to remove turban even in jails.

High Moral Values

Sikh history is full of facts that men and women of other faiths such as Hindus and Muslims felt safe when there was a Sikh around them. They felt secure from invaders and other people when Khalsa was around. The woman or the oppressed would feel safe and sound under the protection of "khalsa". It was a common saying in Punjab:

"Aye nihang, booha khol de nishang"

Translation: The Nihangs (Sikhs) are at the door. Dear woman! go ahead open the door without any fear whatsoever.

In the ancient times, the Sikhs men had to fight tough battles with the rulers. Sometimes they had to hide.

Women folks had a very high degree of trust in the Nihangs (Sikhs) who can be clearly identified with a turban and beard. Women knew that the Nihangs (Sikhs) wore high moral character and never mistreated or molested women. So they fed them and helped them in whatever way they could.

Turban a Symbol of Missionary Zeal and Courage

Guru Gobind Singh personally tied beautiful dumalas (turbans) on the heads of

both his elder sons Baba Ajit Singh and Baba Jujhar Singh and how he personally gave them arms, decorated them like bridegrooms, and sent them to the battlefiled at Chamkaur Sahib where they both received martyrdom. When the Sikhs go to an agitation (morcha), they usually wear a saffron color turban which is a symbol of sacrifice and martyrdom.

Identity

It provides Sikhs a unique identity. You will see only sikhs wearing turban in western countries.

If a Sikhs likes to become one with his/her Guru, he/she must look like a Guru (wear a turban). Guru Gobind Singh has said:

"Khalsa mero roop hai khaas. Khalse me hau karo niwas."

Translation: Khalsa (Sikh) is a true picture of mine. I live in a Khalsa. According to the historical accounts, Guru Gobind Singh tied almost 18 inches high dumala (turban) just before he left for heavenly abode.

Mahendra Singh

Truth Is High But Higher Still Is Truthful Living

Today it feels good to see our Sikh and Punjabi brethren reaching zenith of success in different spheres of life. It is so true to the saying Raj Karega Khalsa. But Khalsa has to be cautious, often the joy of success can bring along one of the five *vikars*, *Ahankar*. We need to keep walking on the path of success. What is also required is to practice the principles of Sikhism in our daily lives. Just visiting Gurdwara or reading Gurbani is not sufficient, we need to understand the Sikh value system. The sixth Guru Hargobind Ji has explained the importance of wealth and family in the life of a Sikh, in the following words: ‘Daulat Guzran, Aurat Iman, Puttar Nishan.’ Money is my servant, wife is my conscience and children keep the race going.

Moreover, *Vandh Chhako* is another important aspect of Sikhi. The success and wealth must be shared with the needy (*Das-vandh*). Guru Nanak has shown us the way by doing the ‘Sacha Sauda’, spent the money given for business by his father Mehta Kalu ji in Sacha Sauda of feeding few hungry saints. When Guru Nanak never bragged or expected anything in return, we shouldn’t brag about it or expect any appreciation. Let’s try to follow His teachings. May Waheguru bless Sikhs to partake in similar Sacha Saudas’ everyday. This type of selfless-service is something we must indulge in and encourage our children to do social service to help them indulge in good Karma.

ਮਨ ਹਾਲੀ ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਰਣੀ ਸਰਮੁ
ਪਾਣੀ ਤਨੁ ਖੇਤ ॥

ਨਾਮੁ ਬੀਜੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸੁਹਾਗਾ ਰਖੁ ਗਰੀਬੀ
ਵੇਸੁ ॥

ਭਾਉ ਕਰਮ ਕਰਿ ਜੰਮਸੀ ਸੇ ਘਰ ਭਾਗਨ
ਦੇਖੁ ॥

“Make your mind the farmer, good deeds the farm, modesty the water, and your body the field.

Let the Lord’s Name be the seed, contentment the plow, and your humble dress the fence.

Doing deeds of love, the seed shall sprout, and you shall see your home flourish.”(SGGS p595)

Gurbani, (the message of the Gurus) asks us to wear the coat made of virtues - (Gun, sift, sheel - good qualities, merits, excellences) to think optimistically and practice deeds that are fair and beneficial to all.

“As you plant, so shall you harvest. Without virtue, this human life passes away in vain.”(SGGS p 56)

Our Gurus worked towards setting very high moral goals for humanity. They preached in (then) common man’s language. They showed how all the human race was one and that our differences were immaterial in the eyes of God; and how we should live to please our Creator by indulging in good deeds rather than to fulfill our urges.

Every Sikh works around ones daily schedule in such a way that virtues become part of the personality. Sikhism asks you not to renounce the world in order to become a spiritually inclined person. Enjoy Grahasti ‘world’ life, be a house-holder, fulfill your obligations towards family and society while pursuing the spiritual path to self improvement and enlightenment. Sikhi is a way of life not a commitment to specific rituals and activity.

Truth, contentment, wisdom, meditation, kindness and forgiveness are

some of the virtues that are held as important in the Sikh scriptures. The virtues in Sikhism is a quality that is vigorously promoted by Guru Nanak.

ਸਚਹੁ ਓਰੈ ਸਭੁ ਕੋ ਉਪਰਿ ਸਚੁ ਆਚਾਰ ॥

“Truth is high but higher still is truthful living. (5)”(SGGS p62)

Guru Nanak Dev ji wants us to understand Truth is the panacea of all ills. God’s name, according to Sikhi is said to be the “Truth”. Only by following the path of truthfulness can one get nearer to the Lord. So the Guru wants us to remember this and live a life of purity and truthfulness; only the ones who are endowed with these positive virtues will be accepted in His domain; all others will be rejected.

“O Lord, in my mind I remain conscious of You; with my tongue I worship You, and with my eyes, I gaze upon You. (1)(Pause)” (SGGS p 500).

Dwell on this and remember the Creator always!

It has been stated many times that God watches us all the time like a mother watches a small baby, the Lord watches us all.

“He created all, and He Himself watches over us. Some are close to Him, and some are far away.” (SGGS p 38)

ਸਚਾ ਸਉਦਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸਚਾ ਵਾਪਾਰਾ
ਰਾਮ ॥

“The True merchandise is the Lord’s Name. This is the true trade”. Only by following the path of truthfulness can one get nearer to the True Lord, Akal Purakh.

Mandeep Singh

Sikhism ^{4D} The Approach

The Sikh Religion was founded by Guru Nanak and is the youngest of all religions. This religion comprises of a universal, practical and democratic path towards a better living. For Sikhs, God is formless, beyond time and space.

In this small piece, I am trying to approach Sikhism 4 dimensionally.

Devotion -

Sikhism started with Guru Nanak, and He devoted His life to spread the message across the world with His radical spiritual streak - arguing with local holy men and sages, both Hindu and Muslim, that external things like pilgrimages, penances, and poverty were of far less spiritual importance than internal changes to the individual's soul.

Guru Nanak set out on spiritual journeys through India, Tibet and Arabia that lasted nearly 30 years. He studied and debated with the learned men He met along the way and as His ideas took shape He began to teach a new route to spiritual fulfillment and the good life.

Few of the famous messages are as follows:

Guru Nanak propagated the message of equality. He treated Hindus and Muslims alike. According to Sikh religion, there is but One God. All men are equal. "This world is a garden, The Lord its gardener, Cherishing all, none neglected." (Adi Granth, Majh Ashtpadi, M.3, p. 118)

Sikhism recognizes the equality between both genders. "From woman is man born, inside her he

is conceived; To woman man is engaged, and woman he marries. With woman is man's companionship. From woman originate new generations. Should woman die, is another sought; By woman's help is man kept in restraint. Why revile her of whom are born great ones of the earth? "(Adi Granth, Asa-ki-Var, M.1, p. 473)

Determination-

Guru Gobind Singh molded the Sikh religion into its present shape, with the formation of the Khalsa fraternity and completion of the Guru Granth Sahib as we find it today, which presumably can be said as His greatest act.

Guru Gobind Singhji induced warriors, who were willing to embody Khalsa wholeheartedly, thus creating 'Punj Pyare' the tradition which is being followed till today. The creation of the Khalsa thus created a sense of unity among the Sikhs and their supporters.

Guru Gobind Singh Ji infused the spirit of both sainthood and soldier in the minds and hearts of His followers to fight oppression in order to restore justice, peace, righteousness (Dharma), equality and to uplift the down-trodden people in this world.

Dedication-

Such was the dedication of our Sikh Gurus towards Faith and teachings of preceding Gurus, that Guru Gobind Singh ji's four sons achieved martyrdom at a very early age because they did not bow down in front of Moghuls. Infact two of

His youngest sons were just 9 and 7 years of age when they did not bow down and embraced Islam. Their captors buried them alive in a bricked wall.

Diversification-

It is heartening to see Sikhs spread in all walks of life. Few years back, Sikhs dominated the defense field in India but now they are also incorporated in the defense of other countries. It is not only defense, but also other fields such as media, finance etc, where we find Sikhs made their own niche.

Sikhs are now spread in different countries across the world, where they are continually making efforts to follow Sikhism in right earnest and bring generations into the fold of the panth by conducting Punjabi and kirtans classes, etc. in Gurudwaras.

Chirian to mein baaz ladaun, Gidran to mein Sher banaun, Sawa lakh se ek ladaun, Tabe Gobind Singh Naam Kahaun (Make a sparrow fight an eagle, Transform a jackal to a lion, Make one man fight 1.25 lakh enemy soldiers, Only then I shall earn the name of Gobind Singh)

I am very proud to be a part of this religion and hope and pray that Sikhism continues to grow and spread across every part of the world.

Sumeet Kaur

SEVA In Gurudwara Sahib - A Request

I have been working in the kitchen area of the Gurudwara Sahib for the past two years and I have witnessed such Seva Bhavna in so many individuals. They have been doing Seva in the kitchen since NNJG was inaugurated and they straight come in the kitchen to make prasads, vegetables, appetizers, salad, lassi, raita and then participate in cleaning of utensils.

I noticed that there are handful of members in the Sangat who clean dining hall, restroom, Darbar area and outside parking area regularly. A very few members from Sangat participate in taking Seva of park-

dining hall, bathroom and kitchen during the weekdays also. Or at least we can contribute to the Seva by keeping the Gurudwara clean. Check our children from throwing things around the Gurdwara. Many of us are parents of infants and toddlers, it will be great if we can throw diapers garbage bin kept in the parking area, so that the bathrooms don't stink. If anyone of us or a child spills water, wipe it right way. When we are doing Seva in the kitchen and helping in cutting vegetable, after the job is done, let's clean that area really well.

Similarly, when sitting in pangat, we shall clean the area around us after we have eaten the Langar so that the person who sits there after us get to eat in a clean place. In langar area, for second serving, we shall ask the Sevadars to help us. If no Sevadar is there, let's wash our hands before serving

to oneself or to others. When our children are eating, help them serve whatever they need and avoid spilling of water. If we see anybody taking langar without washing hands, please ask them politely not to do that. It very obvious and extremely necessary to ensure hygiene, safety of health of one and all.

Another important thing, while trashing the plates and cups we shall stack the plates and glasses.

Also, it will be great if we can put our shoes in the racks kept at the entrance so that nobody trips on them. Also, we can keep the area organized so that Sangat can find their shoes easily.

Thank you so much for your cooperation

Your Sincerely,
Kanwarjit Singh.

ing lot. So, my request is that more Sangat should participate in the cleaning of this area of the Gurudwara. By cleaning, I mean not only the regular cleaning but thorough cleaning of every nook and corner to avoid pest and rodents.

Lot of people from the Sangat clean kitchen on Sundays. But we need to remember that Gurudwara is open 7 days a week. So it will be great if we can find time and clean

ਰੱਬ ਜੀ

ਰੱਬ ਜੀ ਜੀਉ
ਪੱਕਾ ਤੇਰਾ ਆਸਰਾ, ਕਿਉਂ ਡੋਲਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ?
ਹਰ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਲਾਜ ਰੱਖੀ ਹੈ ਮੇਰੀ,
ਹਰ ਅਰਦਾਸ ਕਬੂਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਮੇਰੀ,
ਕਿਉਂ ਡੋਲਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ?
ਰੱਬ ਜੀ ਜੀਉ
ਭਰਪੂਰ ਤੇਰੇ ਖਜ਼ਾਨੇ, ਕਿਉਂ ਥੁੜਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ?
ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾ ਮਹਿਸੂਸ
ਹੋਣ ਦਿੱਤੀ,
ਕੁੱਝ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਝੋਲੀ 'ਚ
ਪਾ ਦਿੱਤੀ,
ਕਿਉਂ ਥੁੜਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ?
ਰੱਬ ਜੀ ਜੀਉ
ਹਰ ਵੇਲੇ ਤੂੰ ਮੌਜੂਦ, ਕਿਉਂ ਭਾਲਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ?
ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ,
ਪਿਆਦ ਤੇਰੇ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮਿਲਿਆ,
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਭਾਲਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ?
ਰੱਬ ਜੀ ਜੀਉ
ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਵੀ ਮੇਰੀ ਕਬੂਲ ਕਰ,
ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਧੂਲ ਕਰ,
ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਹੀ ਹੋ,
ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਥਿਰ ਕਰ
ਦਿਉ।

ਸ਼ਨੀਨ ਸਿੰਘ

ਮਾਇਆ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ

ਗੁਰੂ ਫਤਿਹ ਇੱਕ ਉਸ ਬੌਝ ਦੇ ਦਰਖਤ ਜਿਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਥੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣੀ ਫਤਿਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਇੰਨ੍ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਕਤ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਛਤਰ-ਛਾਇਆ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਮਾਇਆ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ (Electronic) ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਾਈਰਸ ਵਰਗੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵੜ ਗਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਛਾਇਆ ਤੋਂ ਕੋਸੇ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪਰ (Electronic) ਵਾਈਰਸ ਨੂੰ ਕਢਣ ਵਾਸਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਫਿਰ ਹੀ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਾਈਰਸ, ਜੋ ਕਿ ਜਿੰਦਗੀ ਕੇ ਹਰ ਕਦਮ ਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀ ਜੋ ਕਿ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ Appointment ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗਾ, ਦਿਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰਾਤ, ਕਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਏ ਬਿਨਾ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁੱਧ ਹਿਰਦੇ ਧਿਆਉਣ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਵਾਈਰਸ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ-ਕਲ ਦੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮਝਣ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਰੀਰਕ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਆਤਮਿਕ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਣਾ Cell Phone ਅਸੀਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ Busniss ਕਰਦੇ ਹੋਏ; ਆਪਣੇ ਪਰੀਵਾਰ, ਦੋਸਤ ਮਿੱਤਰ; ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ 20-25 ਮਿੰਟ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਜੋੜ੍ਹ (charge) ਕੇ ਫਿਰ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ (ready) ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਵੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਮਾਂ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਰੂਪੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੋੜ੍ਹ ਲਈਏ ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਵਾਸਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਨ ਲਾਈ (charge) ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਮਤਲਬ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹਨੇ ਤਾਕਤਵਰ ਜੋ ਜਾਨਦੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਮਾਰਗ

ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੋੜ੍ਹ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ, ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ‘ਤੇ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਾਸਤੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹਨ। ਸੋ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਆਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਅਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣੀਏ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਬੋਝ ਦੀ ਠੰਡੀ ਛਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਮਾਨ-ਸੰਮਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰੀਏ। ਇੱਕ ਗਲ ਆਖੀਰ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਆਈਏ, ਬਾਣੀ ਪੜੀਏ, ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਰੱਖੀਏ, ਭੀਖਕ ਬਣੀਏ ਨਾ ਕੀ ਭਿਖਾਰੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਭੀਖਕ ਇੱਕ ਤੋਂ ਹੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਦਰ ਤੋਂ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤੱਦ ਤਾਂ ਠੀਕ, ਵਰਨਾ ਫਿਰ ਉਸ ਦਰ ਤੇ ਢੀਠ ਵਾਂਗ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਢੀਠ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਦਰ ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ (ਪਰਮਾਤਮਾ) ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਹ ਉਸ ਭਿਖਾਰੀ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਦਰ ‘ਤੇ ਠੋਕਰਾਂ ਖਾਂਦਾ, ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕਰਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮਾਨ-ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਮਾਲਿਕ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਹਰ ਕਰਨ, ਇੱਕ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਣ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਜੀਵਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦਸੇ ਹੋਏ ਮਾਰਗ ‘ਤੇ ਚਲ ਸਕੇ। ਸੰਗਤ ਦਾ ਪਿਆਰ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਅੱਜ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰੀਏ, ਨਿੱਤ-ਨਵੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਿੱਛੇ ਨ ਭੱਜਿਆ ਕਰੀਏ। ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਮਹਲ ਬਣਾਏ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੇਂਟਿੰਗ (Paintings) ਬਣਵਾਈਆਂ। ਸੋ ਰਾਜੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ, “ਮੈਂ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨ ਪੇਂਟਿੰਗ ਬਣਵਾਵਾਂ?” ਉਸ ਦੇ ਬੁਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪੇਂਟਿੰਗ ਬਣਵਾਈ ਸੀ। ਪੇਂਟਿੰਗ ਇੰਨ੍ਹੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਲੱਗਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਉੱਤੇ ਫਲਾਂ ਦਾ ਭਲੇਖਾ ਖਾ ਕੇ ਪੰਛੀ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਸੋ ਰਾਜੇ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹੋ-ਜਿਹੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਬਣਾਵੇਗਾ ਉਸਨੂੰ ਮੂੰਹ-ਮੰਗਿਆ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਆਏ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਉੱਤੇ

ਪੰਛੀ ਭੁਲੇਖਾ ਖਾ ਕੇ ਬੈਠਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਇੱਕ ਬੁਜ਼ੁਰਗ ਆਇਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਰਾਜਾ ਮੈਂ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੰਛੀ ਵੀ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬੈਠਿਆ ਕਰਨਗੇ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਟਿੰਗ ਤਿਆਰ ਨ ਹੋਈ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ, ਸੋ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। 40-50 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜੇ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਫਿਰ ਤੂੰ ਪੇਂਟਿੰਗ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਵੇਂਗਾ? ਸੋ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਫਿਕਰ ਨ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਟਿੰਗ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੂੰਗਾ। ਜਦੋਂ ਦਿਨ ਰਹਿ ਗਏ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਰਬਾਨ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ, “ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਕੋਈ ਰੰਗ ਅਤੇ ਬ੍ਰਸ਼ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ?” ਦਰਬਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, “ਉਹ ਕੁਛ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ।” ਪਰ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਉਸ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਆਉਣ ਤੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤ ਮਿੱਤਰ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਏ, ਜਸ਼ਨ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਦੀਵਾਰ ਉੱਤੇ ਪਰਦਾ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਪਰਦਾ ਹੱਟਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਸਾਮਨੇ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਦੇ ਬੈਠੇ ਪੰਛੀ ਉੱਡ ਕੇ ਉਸ ਦੀਵਾਰ ਤੇ ਬੈਠਣ ਵਾਸਤੇ ਆ ਗਏ। ਰਾਜਾ ਬੜਾ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਕਦੇ ਕੋਈ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਪਰ ਤੂੰ ਇੰਨ੍ਹੀ ਸੋਹਣੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾ ਲਈ। ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, “ਰਾਜਾ ਮੈਂ ਕੋਈ ਪੇਂਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਦੇ ਸਾਮਨੇ ਵਾਲੀ ਦੀਵਾਰ ਇਹਨੀ ਸਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਛਾਇਆ ਇਸ ਦੀਵਾਰ ਤੇ ਦਿੱਖਣ ਲੱਗ ਪਈ।” ਸੋ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਇਹਨਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸ ਗੁਰੂ ਦੀ ਬਣਾਈ ਤਸਵੀਰ ਦੀ ਛਾਇਆ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਖਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨ, ਸਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ‘ਉਹ’ ਅਕਸ ਦਿੱਖ ਸਕੇ।

ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ

SIKHI SAROOP, THE SIKH IDENTITY

Today while washing my face, suddenly a question came to my mind:

Why don't our eyebrow hair grow as long as the hair on our head?

This is not a coincidence or mistake by God. Eyebrow hair are there for a reason and are not a "wild growing grass" as it is understood by people today. When God designed the human face, He placed everything as required: Our eyes, our nose, our ears, our mouth, then why would God make a mistake with hair on our face.

Infact, Sikhi Saroop is the perfect way to say "Waheguru ji, I accept myself as You made me, and I trust You in whatever You do for me. You are my creator, and I am sure You would have given deep thought in making me perfect. Thus, I promise to You that I will keep myself exactly as You intend to see me and not

follow the world blindly, to destroy Your beautiful creation".

Our Gurus have sacrificed their lives for the respect of the hair but not let anyone harm them.

So, we should treat our hair with utmost care and respect all our life

Today, there are numerous Sikhs who want to make their children Singh, without himself/herself maintaining Sikh-Saroop, meaning, a person who does not trim his beard and does not destroy his natural Saroop. So, can modern youth expect his/her child to be Singh without becoming himself a Singh? I have my doubts, but it may be possible if miracle happens or previous Karams of children are so powerful to pursue them to choose the path of maintaining proper Sikh Saroop.

Calling yourself "Singh or Kaur or even Khalsa" and not living up to the basic Sikhi principles is even

worse than not having that name in the first place.

Be sure that when you call yourself Khalsa that you have every desire to become pure or Khalsa, and to follow the Sikh principles at all time, wearing 5 kakars is also essential (necessary).

Guru Gobind Singh ji has himself said:

Rehat Pyari Mujh Ko Sikh Pyara Nahi.

*Rehni Rahe Soi Sikh Mera,
O Thakur Me Uska Chera*

Rehat Bina Nahi Sikh Akhawe Rehat Bina Dar Chotan Khawe

Rehat Bina Sukh Kabhoon Naa Lahe, Taan Te Rehat Su Drid Kar Rahe

Mahendra Singh

MOVING TO NEW JERSEY? ...

WHY WAIT?

CALL NOW 201-375-1132

We will help you find your
DREAM HOME !

ਨਿਊਜਰਸੀ ਵਿੱਚ ਘਰ ਖਰੀਦਨ ਜਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

CALABRESE REALTY

620 ANDERSON AVENUE
CLIFFSIDE PARK, NEW JERSEY 07010

EACH OFFICE IS INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

SUKHBIR (SUKHI) SINGH
REAL ESTATE SALES AGENT
RESIDENTIAL, COMMERCIAL & INVESTMENT PROPERTY SALES SPECIALIST

CELL (201) 375 1132
OFFICE (201) 945 1070
FAX (201) 945 2059

OUR YOUTH

ਵਧੀ ਚਲੇ ਬਈ ਵਧੀ ਚਲੇ

ਓ ਸਿੰਘੋ! ਤੂਫਾਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ
ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਉਠੇ ਨੇ।
ਨੂਰੀ ਸ਼ਮਾਂ ਬੁਝਾਵਨ ਖਾਤਰ
ਕਈ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਉਠੇ ਨੇ।
ਅੱਗਾਂ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਹਵਾ ਦੇ ਵਾਂਗੂ ਤਰੀ ਚਲੇ।
ਵਧੀ ਚਲੇ ਬਈ ਵਧੀ ਚਲੇ,
ਨੌਜਵਾਨ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘੋ
ਵਧੀ ਚਲੇ ਬਈ ਵਧੀ ਚਲੇ।
ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
ਦਾਤ ਮਿਲੀ ਏ ਸਿੱਖੀ ਦੀ।
ਸਿੱਖੀ ਵਿੱਚ ਤਕਦੀਰ ਬੰਦੇ ਦੀ
ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਏ ਲਿੱਖੀ ਦੀ।

ਜਿੱਦਾ ਦੇਵੇਗਾ ਕਲਗੀ ਵਾਲਾ
ਉਸ ਲਈ ਸਭ ਕੁੱਝ ਹਰੀ ਚਲੇ।
ਵਧੀ ਚਲੇ ਬਈ ਵਧੀ ਚਲੇ
ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਮੰਜ਼ਲ ਵਲ
ਤੀਰਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਚਲੇ ਚਲੇ।
ਅਵੱਲ ਸਾਥ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਚਲੇ
ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਤੇ ਰਲੇ ਚਲੇ।
ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਪਰਬੱਤ ਆਵਣ
ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਕਰੀ ਚਲੇ।
ਵਧੀ ਚਲੇ ਬਈ ਵਧੀ ਚਲੇ
ਕੌਮ ਪੰਥ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਬਦਲੇ
ਸ਼ਾਨ ਜਾਏ ਤੇ ਜਾਨ ਦਿਓ
ਦੇਸ਼ ਵਤਨ ਦੀ ਖਾਤਰ ਜੇਕਰ

ਜਾਨ ਜਾਏ ਤੇ ਜਾਣ ਦਿਓ।
ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜਕੇ ਸਿੱਖੀ ਝੰਡਾ
ਕਦਮ ਅਗਾਂਹ ਨੂੰ ਧਰੀ ਚਲੇ।
ਵਧੀ ਚਲੇ ਬਈ ਵਧੀ ਚਲੇ
ਤੁਸੀਂ ਓ ਪੁੱਤਰ ਉਸ ਪਿਤਾ ਦੇ
ਜਿਸ ਨੇ ਪੁੱਤਰ ਵਾਰੇ ਨੇ।
ਵੀਰ ਤੁਹਾਡੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ
ਸਾਥੀ ਚਾਰ ਦੁਲਾਰੇ ਨੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗੂ ਸਿੱਖੀ ਬਦਲੇ
ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਹੀ ਮਰੀ ਚਲੇ।
ਵਧੀ ਚਲੇ ਬਈ ਵਧੀ ਚਲੇ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਝੰਡਾ ਜੱਗ ਵਿੱਚ
ਤੁਸਾਂ ਹੀ ਉੱਚਾ ਰੱਖਣਾ ਏ।

ਪੰਜ ਦਰਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ
ਸੱਚਾ ਸੁੱਚਾ ਰੱਖਣਾ ਏ।
“ਸਾਬਰ” ਬਣਕੇ ਪੰਜੇ ਦਰਿਆ
ਲਹੂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਭਰੀ ਚਲੇ।
ਵਧੀ ਚਲੇ ਬਈ ਵਧੀ ਚਲੇ
ਨੌਜਵਾਨ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘੋ
ਵਧੀ ਚਲੇ ਬਈ ਵਧੀ ਚਲੇ।

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ

FIRST TURBANED WOMAN PILOT IN US

Arpinder Kaur, of Dallas, Texas, has become the first turbaned pilot working with a commercial airline in the United States. She has paved the way for both Sikh men and women, who wear a dastar/turban, to fulfill their passion.

Arpinder believes, "Let go your fear, and believe in what you want to do, Waheguru will surely help you."

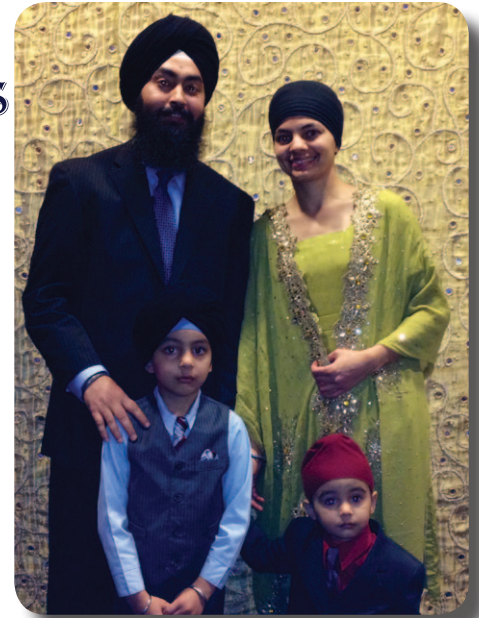
She feels being a youth icon comes with lot of weight and responsibility to indulge in better things; have positive attribute. Also, being a turbaned woman makes her stand out in crowd, this adds more responsibility to her conduct. She feels, "Being a Sikh turbaned women, my professional conduct is more noticeable as I know people are watching me when I walk down the airport in uniform."

She became Amritdhari in 1995, and started tying turban in 2000. Arpinder is the only one in the family who ties the turban. She says, "My mother is closer to Sikhi than my dad. She is Amritdhari and goes to Gurdwara daily. The Sangat of Guru Gobind Singh Foundation, Maryland, have inspired me to tie the Dastaar and get closer to Sikhi." Her *nana* ji (maternal grandfather) always wanted her to join army and, during her childhood, he used to encourage her to get indulge in physical activities. But Arpinder's passion for flying started in her early teens while she was on her flight from US to India. Actually, at that time, she got a chance to sit in the cockpit on her flight (pre-9/11 days). "It was such an exotic experience that I be-

came passionate about flying after that." But her loving and protective mother didn't encourage her to take flying as a career, rather she pursued IT. It was only after her wedding with Pritpal Singh (medical director with Cigna), she started pursuing her passion. She shared with Pritpal that she does not want to sit in front of a computer for hours and work as her passion has been always been flying. Arpinder adds, "I shared my passion with my husband. He is a person with very positive attitude. He said there is nothing like pursuing your passion. So, go ahead and start with the flying lessons."

When her hubby encouraged her, even her parents and in-laws developed a positive outlook towards flying. As the flying lessons began, this then-newly-wedded couple used to meet only on weekends, and stay in separate cities due to the professional obligations on weekdays. She says, "There was a time when I had to stay away from my family for 4-6 days at a stretch. But as you move up the ladder, the work schedule gets better. In aviation industry, things work around seniority."

Arpinder has been blessed with two sons – Insaf Singh & Jivat Singh. She feels lucky to have support from her in-laws in raising them. "My mother-in-law stays with us, So, when I am at work, I know my kids are in safe hands. My in-laws are so supportive that my father-in-law has volunteered to stay with my brother-in-law and give a helping hand in raising his kids. While my mother-in-law looks after mine.

This is a great initiative my in-laws have taken."

In her message for the youth, Arpinder says, "Whatever one dreams, can be fulfilled in Sikhi *sarooop*. Just let go your fear, be confident and people will be more welcoming."

Talking about her job interview, she explains, "I didn't face many challenges as far as my turban is concerned. I believe if you are spiritually strong and believe in Waheguru, He helps you at every step. When I was asked to remove my turban while flying, I was not ready to do that." At this point the Sikh Coalition came forward to help her. She says, "I am thankful to the Sikh Coalition for the support. It wrote a letter, briefing about Sikhism to the American Eagle Airlines (the company she currently works for)." She also expresses her gratitude towards Sikh Research Institute (SikhRI) by adding, "I am also thankful to SikhRI for releasing a press release about my achievement. Otherwise, people won't have known about it."

Bhupinder Kaur (Simar)

"Just Because I look Different Doesn't Mean I Can't"

This blank can be filled in with anything which you think you cannot do because you wear a turban. There are countless examples of individuals who have already paved the way and showed us that anything can be done while having your articles of faith intact.

Just because you don't look like Bob or Joe doesn't mean you should be suppressed and stand back. In fact, because you look different, you should be driven to make yourself known and fully participate. This creates a proactive image for yourself and you are laying ground for those turban wearing individuals to follow.

Starting my career with the US NAVY at age 22, I was put to work at the Program Executive Office of Aircraft Carriers in Washington, D.C. It was very common that I was working along individuals whose work experience was greater than my age. Obviously they knew I was fresh out of school and my good looks told them I couldn't be over 25, but they would still ask to confirm. Apart from being worried about how much older they were compared to me, they would actually say words to encourage me and feel welcomed (I was the only turbaned Sikh on base). They had a lot of respect because they knew I stood up for what I believed in. Despite the post 9/11 era incidents, I continued to proudly wear my turban.

To this day, I do not know why

people in the Sikh community are so surprised when I tell them about what I do. When I had just started work, people would ask and then go into amazement mode as I spoke. I am a simple guy who was born in India, came to America at the age of

9, started school here in 4th grade, went to a public high school, and graduated college.

Flipside, I listened to my parents when I came home crying because classmates called me a girl since I had long hair and wore a patka, went back and told them who I was and what I believed in, became friends with everyone, did everything like a normal person, worked hard, and made it through.

In the pre 9/11 era, it was hard to find encouragement in the Sikh community because we were busy working hard at our jobs but not doing our job telling people who we were. Hence, I had to locally look for encouragement. Guys who were

even a couple of years ahead of me in school were like role models, simple because they already went through what I was going through. Today, the Sikh community is doing a phenomenal job at educating the world about who we are and our

beliefs. Those who have a hard time filling in the blank with something they think they can't do should seriously reassess if they are looking for an excuse not to. I don't like singing the "I love me song" but these humble words were to encourage my turban wearing brothers and sisters out there, who doubt themselves and hence having a down moment. Your turban is not assessed; it's your performance at what you do. So every time you are having a down moment, say the title and fill in the blank because Dr. Seuss

puts it best, "Why try to blend in when you were born to stand out?" God Bless.

Inderjit Singh ("IJ")

Quote - Unquote..

---"One seeketh pleasure and getteth pain. Why should then I hanker after pleasure which is vain? "

KABIRJI, GAURI RAG

ਸਾਕਾ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ

“ਸੂਰਾ ਸੋ ਪਹਿਚਾਨੀਏ ਜੋ ਲੜੈ ਦੀਨੁ ਕੈ ਹੇਤੁ” “ਦੀਨ ਗਵਾਇਆ ਦੁਨੀ ਸਿਉਂ ਦੁਨੀ ਨਾ ਚਾਲੈ ਸਾਥਿ” ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਗੁਰੂਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਚਮ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਅਨੇਕਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। “ਸਾਕਾ ਨਨਕਾਣਾ” ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਹੈ। ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਮ “ਰਾਏ ਭੋਇ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ” ਸੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਅਨੰਨ (ਖਾਸ) ਸਰਧਾਲੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਰੂਪ -- ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਈ ਦੌਲਤਾਂ ਨੇ, ਫਿਰ ਭੈਣ ਨਾਨਕੀ ਨੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਤਲਵੰਡੀ ਦੇ ਰਾਜੇ ਰਾਏ ਬੁਲਾਰ ਨੇ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਸੀ। ਰਾਜਾ ਰਾਏ ਬੁਲਾਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਰਾਇਭੋਇ ਸੀ। ਰਾਏ ਬੁਲਾਰ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਰਾਏ-ਭੋਇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਚੂਸਕੇ ਜਿਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਥੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਰੂਪ ਨੇ ਜਨਮ ਲੈਅ ਕੇ ਮੇਰੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਧਨਿ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਇਸ ਰਾਜ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾਨਕੀ ਦੇ ਵੀਰ ਨਾਨਕ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ “ਨਨਕਿਆਣਾ” ਸਾਹਿਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਇਭੋਇ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਦਾ ਨਾਮ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਨਨਕਿਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ “ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ” ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਇਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜੇ ਰਾਏਬੁਲਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਮੱਝੀਆਂ ਚਰਾਉਣ ਗਿਆਂ, ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਸੁੱਤੇ ਪਿਆਂ ਦੇਖਿਆ, ਤੇ ਇੱਕ ਭੀਅੰ-ਕਰ ਫਨੀਅਰ ਨਾਗ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੇ ਛਾਇਆ ਕੀਤੀ ਵੇਖੀ, ਜਿਸ ਨਾਮ ਉਹ ਬੜਾ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ। ਨਜ਼ਦੀਕ ਜਾਣ ਤੇ ਸੱਪ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਸੁੱਤੇ ਪਿਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਣ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਪਿਤਾ ‘ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਜੀ’ ਦੁਆਰਾ ਸੱਚਾ-ਸੌਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਵੀਹ ਰੁਪਏ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਭੁੱਖੇ ਸਾਧੂਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਕਰਵਾਣ ਤੇ ਖਰਚ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਸੋਚਿਆ

ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਸੱਚਾ-ਸੌਦਾ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਤੇ ਆਕੇ ਬਾਹਰ ਖੂਹ ਤੇ ਬੈਠੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਦੋ ਥੱਪੜ (ਚਪੇੜਾਂ) ਮਾਰੇ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, “ਤੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਕੰਮਾ ਹੈਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦਾ”। ਜਦੋਂ ਰਾਏਬੁਲਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਰਾਏਬੁਲਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਨਸ਼ੀ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ, “ਕਾਲੂ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਗ਼ਲਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ। ਇਹ ਜੋ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਮੇਰੇ ਖਜਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲੈਣਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਵੀਹ ਰੁਪਏ ਸੀ ਜੋ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਾਰੀ ਤਲਵੰਡੀ ਵੀ ਉਜਾੜ ਦੇਣ ਤਾਂ ਵੀ ਮੇਰੇ ਮੁਰਸ਼ਦ, ਨਾਨਕ ਜੀ, ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ”। ਇੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਰਾਏਬੁਲਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਰੂਪ ਜਾਣਨ ਲਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਤਲਵੰਡੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਚੋਜ ਕੀਤੇ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਧੇ ਨੂੰ ਪੱਟੀ ਪੜਾਉਣੀ “ਸਸੇ ਸੋਇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਜਿਨ ਸਾਜੀ”, ਕਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਲੱਫ ਤੋਂ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦਾ ਭੇਦ ਅਤੇ “ਯਕ ਅਰਜ਼ ਗੁਫਤਮੁ ਪੇਸ਼ਤੋ ਦਰਗੋਸ਼ ਕੁਨ ਕਰਤਾਰੁ ਹੱਕਾ ਕਬੀਰ ਕਰੀਮੁ ਤੂ ਬੇਅੈਬ ਪਰਵਿਦਗਾਰ” ਦਾ ਭੇਦ ਸਮਝਾਣਾ, ਜਨੇਊ ਨੂੰ (ਕੇਵਲ ਕੱਚੇ ਧਾਗੇ ਦੇ ਸੂਤਰ) ਦੱਸਕੇ ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ਉਸੀ ਤਲਵੰਡੀ “ਨਨਕਿਆਣਾ ਸਾਹਿਬ” ਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਹੰਤਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਦਾਸੀਆਂ ਦੇ ਮੱਤ ਅਤੇ ਮਹੰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਰੈਣਦਾਸ (ਨਰੈਣੂ) ਮਹੰਤ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਮਹੰਤ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਰਿੰਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਏ ਗਏ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣ ਦਿੰਦੇ। ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਕੀਰਤਨ, ਪਾਠ ਆਦਿ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰਦੇ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੀਬੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਆ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਇੱਜ਼ਤ ਲੁਟਵਾਏ ਬਿਨਾ ਨਾ ਪਰਤਦੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਇੱਕ ਸਿੰਧੀ ਜੱਜ ਰਿਟਾਯਰਡ ਹੋਕੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੀ 13ਸਾਲ

ਦੀ ਬੇਟੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਭਰ ਸਰਦੀ ਵਿੱਚ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਆਇਆ। ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜੱਜ ਨੇ ਦੀਵਾ ਜਗਾਉਣ ਲਈ ਤੇਲ ਮੰਗਿਆ। ਮਹੰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਦੀਵੇ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਪੁਆਣ ਲਈ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਵੇ। ਵਿਚਾਰੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਮਹੰਤ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਬੱਚੀ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਲੁੱਟੀ ਅਤੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੇ ਦੁਹਾਈ ਪਾਉਣ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਰ ਬੱਚੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਰੌਲ੍ਹਾ ਪਾਏ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਓ। ਅਸੀਂ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਭੇਜ ਦਿਆਂਗੇ। ਵਿਚਾਰੇ ਦੋਨੋਂ ਜੀਅ, ਬਦਕਿਸਮਤ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਰੋਂਦੇ-ਕੁਰਲਾਉਂਦੇ ਸ਼ਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਸ਼ਾਰੀ ਰਾਤ ਉਡੀਕਦੇ ਰਹੇ। ਮਹੰਤ ਸਵੇਰੇ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਮੁਰਦਾ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਸੁੱਟ ਗਏ। ਜਿਸਦੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਇੱਜ਼ਤ ਲੁੱਟਦੀ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਲ ਕਬੀਊ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ 5-6 ਫਰਵਰੀ, 1921 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਰਬਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਨਰੈਣੂ ਮਹੰਤ ਵਲੋਂ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਭਿਆਨਕ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ ਨੇ ਵਿਸ-ਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ 4 ਤੋਂ 6 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਮਹੰਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਿੱਧੇ ਰਸਤੇ ਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਖ਼ਾਲਸੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਮਹੰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਲੀਡਰ ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁੰਡੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਲਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਪੀਪੇ, ਪੈਟ੍ਰੋਲ ਆਦਿਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਲਏ। ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਸੂਹੀਏ ਨੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਬਾਰੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਮਰਜੀਵੜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ, ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਧਾਰੇਵਾਲ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ

ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਭੁੱਚਰ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਲਾਇਲਪੁਰ, ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ, ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਆਦਿ (5000 ਸਿੰਘਾਂ) ਵਲੋਂ 19 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੂਰਵਕ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ 200-200 ਦੇ ਜੱਥੇ ਬਣਾਕੇ ਕੂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ “ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਅਧੀਨ” ਉਲੀਕਿਆ ਤੇ ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੇ ਉਲੀਕੇ 4 ਤੋਂ 6 ਮਾਰਚ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ ਗੁਰੂ ਦਾ ਮੁਖਵਾਕ ਲੈਕੇ (‘ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣੁ ਕਾ ਚਾਉ ਸਿਰ ਧਰੁ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ, ਇਤੁ ਮਾਰਗੁ ਪੈਰਿ ਧਰੀਜੇ ਸਿਰ ਦੀਜੈ ਕਾਣ ਨ ਕੀਜੇ।’) ਪਹਿਲਾ ਜੱਥਾ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਆਦਿ ਕਰਕੇ ਭਾਈ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਤਾਬਿਆ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਅਤੇ ਚੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਰੱਖਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸਿਮਰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮਹੰਤ ਨਰੈਣੂ ਦੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਕੇ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਜੰਡਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਛੱਵਿਆਂ ਕੁਹਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਹ-ਕੋਹ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਉਪਰਾਂਤ ਬਾਕੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੁਣ ਦੇ ਦੋ ਹੱਥ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲ ਵਧਿਆ ਤਾਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਕੇ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦਿਉ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ-ਦੋ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਮਹੰਤ ਨਾਲ ਗਲ ਕਰਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿਵਾ ਦਿਆਂਗੇ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਮਹੰਤ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਬੱਕ ਸਿਖਾਣ

ਦਾ ਬਹੁਤ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਖੜ੍ਹੇ ਪੈਰ ਪੰਜ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਤਤਕਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ (ਕਬਜ਼ਾ) ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਢਿੱਲ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਹੰਤ ਨਰੈਣੂ ਨੇ ਜੋ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕੀਤਾ, ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ-ਦੀਆਂ ਇੱਜ਼ਤਾਂ ਲੁਟੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਕੰਜਰੀਆਂ ਨਚਾਈਆਂ ਜੋ ਕਿ ਸਭ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਸਾਡੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ “ਕਿੰਗ” ਨੇ ਨਰੈਣੂ ਨੂੰ ਦੁਪਿਹਰ ਦੇ ਵਜੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਤਾਲੇ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਰਾਤ ਸਵਾ ਨੌਂ ਵਜੇ ਨਰੈਣੂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਲਾਹੌਰ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਡੱਕ ਦਿੱਤਾ, ਬਾਕੀ ਕੁੱਝ ਗੁੰਡੇ ਭੱਜ ਗਏ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਹੋਏ ਕਤਲੇਆਮ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਦਰਿਆ ਲੱਗੇ ਦੇਖੇ। ਪੜਤਾਲੀਆ ਕਮੇਟੀ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਚਾਬੀਆਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ। 21 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਿੰਘਾਂ (ਸੰਗਤ) ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਭਿਆਨਕ ਮੰਜ਼ਰ ਵੇਖਿਆ -- ਖੂਨ ਦੇ ਭਰੇ ਟੋਬੇ ਦੇਖੇ, ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਕੱਟੀਆਂ, ਵੱਢੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ, ਲੱਤਾਂ, ਸਿਰ, ਸੜੇ ਹੋਏ ਪਿੰਜਰ ਅਤੇ ਖੋਪੜੀਆਂ ਰੁਲਦੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅੱਖ ਅਜੇਸੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਭੁੱਬਾਂ ਮਾਰਕੇ ਨਹੀਂ ਰੋਈ। ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਗ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕਠੇ ਕਰਕੇ ਦਾ ਸਸਕਾਰ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਜੋ ਰੋਜ਼ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ “ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਹਿੱਤ ਜਿਨਾਂ ਸਿੰਘਾ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾਈਆਂ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰਕੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਜੀ ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਜੀਂਦੇ ਜੀਅ ਸਾਡੇ ਗਏ, ਜੰਡਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਸਾਡੇ ਗਏ, ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਕੇਸਾਂ ਸਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆਂ ਧਰਮੁ ਨਹੀਂ ਹਾਰਿਆ।” ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਸੱਚਾ ਪਿਆਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸਾਕਾ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਇਤਹਾਸਕ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਲਫਜ਼ ਬਾ ਲਫਜ਼ ਬਿਆਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਔਖਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਾਕੇ ਨੂੰ ਲਫਜ਼ ਬ-ਲਫਜ਼ ਲਿਖਣ ਜਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਗ੍ਰੰਥ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਅਖਬਾਰ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ।

ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਨਨਕਾਣੇ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਤਰਾਂ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੌਮ ਦਰਦੀਓਂ ਜਾਗੋ ਸਿੱਖੀ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਮਹੰਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਕਾਰਗਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਘਰ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੇਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰੋ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕ ਲਈ ਦਾਸ ਬਿਮਾ ਦਾ ਜਾਚਕ ਹੈ।

ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਹਾਜ਼ ਗੁਰਦੁਆਰਾ

I'M A ... SIKH !

While coming out of a mall in Baltimore, I held the main door for a lady (with a baby stroller) just behind me. The moment she came out, she said – ‘Thank you! *Osaama*’. In the last 5-6 yrs of my stay in United States, I have heard such statements many times and at many places. I have also heard greetings like – “Salaam”. This indicates to me that people often mistake Sikhs, due to their identity, with the people of other faith(s) with whom (unfortunately) they have attached few negative feelings. To further add, most of them don’t even know who a SIKH is !

What should we do?

With utmost humility, let me begin by sharing what I did in the last few months with the primary objective of creating more awareness about SIKHs.

(a) Invited people of other faiths

to the Jersey City Gurdwara . This included two young Bishops of a

local missionary school, my non-Sikh neighbours and my office colleagues.

(b) Distributed many Gurdwara’s & ‘North American Sikh review’ magazines to all my friends, neighbours & famous personalities of the area. This act was very well received and much appreciated.

(c) Participated in the local social & community events conducted by organizations like New York Cares, Jersey Cares & other NGOs. This included cleaning of a public park, painting of a local school’s campus and participating in the social group events like – Run a Marathon.

(d) Publicized my participation in the ‘Blood Drive’ & ‘Community Events’ on the social networking internet websites, to showcase the good work done by our community.

(e) Attended seminars organized by institutes like ‘InterFaith Dialogue Center’. People would love to know about you only when you show them that you also would like to know about them...simple, right !

This article is not meant to self eulogize but only to vociferously highlight the importance of telling our society – **I’m a SIKH.**

We call ourselves ‘Sardars’, i.e. leaders. But the bitter reality is that people around us do not even know who we are. Forget

a common man, even the intellectuals/thinkers and educated class of

our society do not know anything about SIKHs.

‘The 100’: is a 1992 book by Michael H. Hart (Cornell University, Princeton University) that contains a ranking of the 100 people who,

according to Hart, most influenced human history. This does not have even a single SIKH. In fact, it appears that Sikhs were not even studied, forget comparison & rating them as being influential. It has people from almost all the faiths including South Asian sects/religions having a global population of just 3.5 million (whereas population of Sikhs is over 90 million !). This tells the sad state of our community.

We cannot continue to live within our cocoons.

We need to tell everyone, especially to people of other faiths, about our rich heritage and our unique faith. We need to inform & more importantly, show them that we don’t just care about ourselves but also about our society. We need to wake up and actively participate in the activities on the ‘National Day of Service’ rather than sleeping in our comfortable homes, enjoying the long weekend.

This may look like a wishful & demanding task but believe me, all we need is a will to start and an at-

titude of boldly telling others – I’m a SIKH.

This start may include day-to-day behavioral changes like striking a conversation with a stranger looking at you in a PATH/Subway train or distributing religious material (hardcopy/internet) in your area of influence or participation in the social events of your locality. It would be a good idea to participate in a group, wearing the same type of Khalsa shirts (or something similar). An act of FUN, as well !

In my experience, on most of the occasions (whenever I participated in a social event), people could not resist asking me – Why are you wearing a turban? Who is a SIKH? What is your background?....and so on.

I might not have satisfied all of them with my answers but I was happy that, at least indirectly, I was acting like a brand ambassador of my community. From my responses, they might also remember words like SIKH, NANAK & Gurdwara . On top of it, I was sure that whenever they would see a SIKH next time, they would easily recognize him/her rather than confusing with someone else.

This is just a start and we have a very long way to go. May we continue our efforts in this direction and the day is not far when people, instead of greeting us with phrases like ‘Salaam’, would be saying – “Waheguru ji ka khalsa, Waheguru ji ki fateh !”

Bibek Singh

Sikh Institutions: Let's Contribute...

Sikhism, as a religion has developed by separating itself from mindless rituals and beliefs which till today surrounds the current society. The antagonist nature towards caste system and thriving to achieve liberty, fraternity, equality and dignity to the common man has made Sikhism stand out from the rest. From a very nascent stage of the Panth till today, Sikh institutions have been the foundation pillar for the principles and beliefs which a Sikh represents. All Gurus have created various institutions during their lifetime which repeatedly helped to unite the Sikhs to fight religious bias, oppression, tyranny and injustice. These institutions also became the underlying for the very character of a Sikh. Important Sikh institutions include Gurudwara, Sangat (general assembly), Pangat (line or row for inter dining), Langar (free mess / community kitchen), Akal Takht, Akhand Paath, Anand Karaj (marriage), Sarae (rest house/ inns), Educational and Medical Institutions, Amrit Sanchar, Khalsa Panth, and Martyrdom. Other institutions include creation of Manji and Masand structure which was started by Guru Amar Das ji and later taken off by Guru Gobind Singh ji. These institutions were initiated with common purpose to uplift the down trodden so that they could get the opportunity to lead an honorable life, attain spiritualism and unite with the Almighty God. These institutions were initiated and stopped in accordance to the prevailing situation of the society. Most of them were retained and became the very core of Sikhism.

When we look back, we can see that each of these institutions have created very distinctive footprints. Right from setting up of the first Dharamsala (house of worship) in Kartarpur by Guru Nanak Dev ji, building of Harmandir Sahib by Guru Arjan Dev Ji to Guru Hargobind Sahib Ji calling the Sikh worship place as Gurudwara, till today, the word ‘Gurudwara’ implies to the place through which one could reach the Guru. As an activity center for Sikhs, Gurudwara is not only a place for religious learning but also a place for social gathering.

Sikhism is a congregational religion and the twin institutions of Sangat-Pangat. The sense of equality was so strong that even the emperors sat in the Pangat and ate food served to all others. Langar being a unique institution was aimed at removing the distinctions of gender, caste, color or creed. And in Pangat one and all eat together.

Keertan helped one to connect with the Guru’s teachings, while Seva made one humble to serve others. Creation of Akal Takht, the throne of the timeless one, was one of the very important steps in shaping the Panth. Guru Hargobind Ji not only distinguished the temporal affair from spiritual one, but also made the Takht the pivot of military and political activities of the Sikhs. The decisions made here were respected by the entire Sikh community. The creation of Akal Takht discarded the submissive role which was the common feature of the masses individually or collectively during those times.

Institution of Akhand Paath as we know, took its current form during the days of Banda Singh Bahadur ji. The physical accession had come to an end and Guru Granth Sahib was bestowed to be the everlasting guru. Sikhs were to read from the Guru Granth Sahib and walk on the treaded path of the Gurus. Akhand Paath brought the community closer and was done to mark happy and sad occasions as well as important dates.

Marriage or Anand Karaj is regarded as a sacred bond of mutual help in attaining the heights of worldly life and spiritual bliss. The ceremony of Anand Karaj gives equal status to husband and wife and both can enjoy equality and freedom in the spheres of life.

The effort of building Sarai, educational and medical institutions was consolidation of the Sikh efforts towards peaceful lines. Gurus and later on many Gursikhs contributed in opening such institutions in regards to betterment of the needy and poor. Guru Arjan Dev Ji opened centre to take care of lepers, while Guru Har Rai Ji opened many dispensaries for sick people. Service to the poor and needy shows compassion which a true Sikh encompasses. The most important Sikh institution was created by Guru Gobind Singh Ji and that was creating of Khalsa Panth through Amrit Sanchar. It gave the final shape to the Sant - Sipahi (Saint – Soldier) what a Sikh really is. Amrit Sanchar is the initiation step through which one is born again, not physically but spiritually. Guru Nanak Dev Ji thru His Sabad has said, the commitment desired is total, and once on the path the seeker has to have no wavering in giving his life for the cause. Guru Nanak Dev Ji stressed that the institution of

martyrdom is an essential ingredient for the path, he was laying down for mankind.

Guru Arjan Dev Ji gave his life while treading the path of Guru Nanak Dev Ji and the lead given by Him became a major institution of Sikhs resulting in heroism and martyrdom of thousands for the cause of the Guru and the Panth. Guru Teg Bahadur Ji and later Guru Gobind Singh Ji and His family along with numerous other Sikhs laid down their lives to save the people in distress.

The institution creation was driven by the desire to carve out a distinct identity for the Sikhs and the Panth. It has taken generations of hard work; commitment to the extent of laying down life to create the Sikhi which is bestowed upon us today. We observe and celebrate these institutions as a part of our life.

On the hindside, we fail to see through the superficial layers and not get the theology behind. As Sikhs, are we using these institutions to do something better for the society as our Gurus did at their time?

We take part in Langar and Pangat, but are we humble to provide service for the poor and needy?

Are we actually connecting and learning from the Guru when we are in Sangat?

Do we practice equality to women as Four Lavans of Anand Karaj says us to do?

Are we ready to be the elite Sant - Sipahi?

Answers for these questions are with us, it is just the matter of accepting the truth that we are still far from being the true Sikhs of Guru Gobind Singh.

As a community, in a place where

we are less known, we are shouldered with more responsibility to show the correct image of the Panth. A definitive step for us is to follow the Sikh Institutions with right earnest.

First, we can try to take conscious efforts to mould ourselves in such a way, that we are truly a representative of the Panth. Second, we can continue to be compassionate. We can be the participant in opening schools, shelters for the needy, hospitals, rescue funds and organisations etc.

There are some who are doing a great job, while spreading the word of Guru. A lot has to be done but each one of us can contribute in our own little way to make this possible. This way we will positively impact the society and will give us the much needed recognition in this part of the world.

Sikh Institutions are the vehicles provided by our Gurus not only to attain spiritualism and connect with the timeless one but also to lead a virtuous life....which is also a true Sikh life.

Jasvinder Singh

Quote - Unquote..

---“Be content with eating bare dry bread and drinking cold water; Do not feel perturbed while seeing the buttered bread of others.”

FARID JI, SHALOKAS

Simplicity

When we read something, our mind reads it out loud to our heart and brain. Our brain processes the facts and the specifics. Then, our minds convert the message according to our intellectual level by interpreting the message.

Simplicity has been a message existing in our world and our Great Guru's taught us that simple living is the path to eternal satisfaction for oneself. The teaching teaches us that every day as our bodies grow so do our minds and growth requires replenishment. Replenishment of the mind requires Guru's teaching and immeasurable knowledge.

Simple explained simply.

- S= Struggle, battle, success!
 - o Struggle to maintain and improve inner self everyday
 - o Battle to relieve the burdens of false living and fakeness
 - o Success to feel simple and alive
- I= Ignore, let go, believe!
 - o Ignore temptations that are useless such as false impressions,
 - o Let go of the race to beat and cheat others
 - o Believe in yourself and not what others want you to believe.
- M=Meaningful, considerate, Right!
 - o Meaningful acts such as, doing something for valid, practical needs versus wants.
 - o Doing something for someone else besides your self
 - o Standing up for what is right
- P= Polite, care, positive!
 - o Politeness to others from within, not to impress by putting one down.
 - o Approach & view people as a challenge and deal with them with care that they are forced from within, to change, by seeing the goodness in you
 - o The change won't be temporary but permanent!
- L= lying, denying, dealing!
 - o Honesty is the toughest and judges the motives!
 - o Denial and need to lie is derived by the shame to hide. So, don't deny.
 - o Deal with the truth, lying will disappear automatically.
- E= erase and replace, elevate!

- o Erase negativity.
- o Replace it with Guru's Bani which is always new each day and every day
- o Elevate by forgiving, loving and learning the true pleasures of simplicity.

Avinash Kaur

ਨੰਨੀਆਂ ਨੰਨੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ

ਨੰਨੀਆਂ ਨੰਨੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਨੂੰ ਕੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਵਾਇਆ।
ਏ ਕੀ ਪਾਪ ਕਮਾਇਆ ਪਾਪੀਆ, ਇਹ ਕੀ ਪਾਪ ਕਮਾਇਆ।
ਸ਼ੇਰਾ ਵਰਗੇ ਜਿਗਰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ, ਧਮਕੀਆਂ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰਦੇ।
ਲਾਲ ਨੇ ਇਹ ਕਲਗੀਧਰ ਦੇ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪਦੇ।
ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਖੌਫ ਨਾ ਦੇਈ, ਜ਼ਾਲਮ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਦੇ।
ਧਰਮ ਦੇ ਖਾਤਿਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ, ਸਭ ਕੁੱਝ ਹਾਂ ਵਾਰਦੇ।
ਸੁਣ ਕੇ ਇਹ ਸੂਬਾ ਸਰਹਿੰਦ, ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ।
ਕੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣ ਦਿਉ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ, ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਆ।
ਕੰਧ ਜਦੋਂ ਗਲੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ, ਸੂਬਾ ਫਿਰ ਅਜਮਾਉਂਦਾ।
ਜੇ ਬੱਚਣਾ ਹੈ ਫਿਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣ ਜਾਉ, ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਹਾਂ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ।

ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਾਂ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਫਰਮਾਉਂਦੇ।
ਜਾਨ ਤੋਂ ਪਿਆਰੀ ਸਿੱਖੀ ਸਾਨੂੰ, ਗੱਜਕੇ ਫਤਹਿ ਬੁਲਾਉਂਦਾ।
ਕੰਧਾਂ ਵੀ ਰੋਈਆਂ ਜਦੋਂ, ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਵਾਇਆ।
ਹਰ ਵੇਲੇ ਕਹਿੰਦੀਆ, ਹੇ ਜ਼ਾਲਮੋ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਿਲਾਇਆ।
ਕਿਉਂ ਮਾਸੂਮ ਜਿੰਦਾਂ ਤੇ, ਇੰਨਾ ਕਹਿਰ ਢਾਹ ਰਹੇ।
ਪਿਉ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਨਾ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰਹੇ।

ਬੁਕਣਾ ਨਹੀਂ ਜੁਲਮ ਦੇ ਅੱਗੇ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਦੀ ਨੇ ਸਿਖਲਾਇਆ।
ਕੰਧਾਂ ਵੀ ਰੋਈਆਂ ਜਦੋਂ, ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਵਾਇਆ।
ਧਨ ਨੇ ਪੋਤੇ ਜੋ ਦਾਦੇ ਵਾਂਗ, ਸੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।
ਜੈਕਾਰੇ ਛੱਡ ਕੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਭਰਦੇ।
ਐ ਜ਼ਾਲਮੋ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਿਰ ਕਿਉਂ ਢਾਹਿਆ।
ਕੰਧਾਂ ਵੀ ਰੋਈਆਂ ਜਦੋਂ, ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਵਾਇਆ।

ਹਰ ਵੇਲੇ ਕਹਿੰਦੀਆ, ਹੇ ਜ਼ਾਲਮੋ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਿਲਾਇਆ।

ਦਿਵਾਂਸ਼ੀ ਕੌਰ

THE FIRST STEP

A few weeks back, the biggest thread, spreading through Facebook and Twitter, was on a Somali girl who tweeted a racist outcome on Sikhs which said “So I come home to find out my little sister chopped some Sikh girl’s hair off with scissors at her school. I don’t care but laugh out loud, What a legend!” and, she got a reply from another Somali girl saying “Laugh out loud. Oh my God she’s a little girl.” These updates were spreading around the in-

ternet like fire. Apparently the act was applauded by other Somalis, and none spoke against it. What should be point out is that obviously any Sikh person who finds out, would get mad but the fact that she laughed and said, “What a legend”, showed that she knew the history of the Sikhs but she still didn’t appreciate it because it didn’t have anything to do with her religion or race.

1) A question to be asked is if we are doing a good job in defending

ourselves?

We are defending ourselves but not enough as no one took action on this case. How many kids know how to react to these types of incidents? I believe not many, in my opinion I believe that we youngsters should do workshops. We should get together and tell other kids from other races on what we exactly are. Yes

we have workshops but how many of them are handled by young kids?

2) Was any action taken upon this tweet?

No there was no action taken upon this tweet. This tweet should be handled by the law. If we let this go then people are going to have the courage to say more on Sikhi Saroop, this is a disapprobation.

Harraj Kaur

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਬੜਾ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ,
ਇਸ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਰੇਲ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਈ ਸਵਾਰ ਹੈ।

ਇਸ ਸਫ਼ਰ ਬਾਰੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਖਿਆਲ ਹੈ,
ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ ਹੈ,
ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਡਗ-ਮਗਾਂਦੀ ਚਾਲ ਹੈ।

ਇਥੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਹੈ,
ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੂਰ ਹੈ,
ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਪਾਸ ਹੈ।
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਕੀ ਹੈ?
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਇੱਕ ਆਸ ਹੈ।
ਇਸ ਆਸ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਹੀ ਸੁਆਸ ਹੈ।

ਗੁਲਸ਼ਨ ਕੌਰ

Quote - Unquote ..

ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਹਨ, ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ‘ਰੱਬ ਦੀਆਂ’ ਜਾਂ ‘ਰੱਬ ਬਾਰੇ’ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਰੱਬ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਜਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਇਹ ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਅੰਤਰ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ।”

ਪ੍ਰਿ: ਸਤਵੀਰ ਸਿੰਘ
(ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ)

House of Spices (India) Inc.

HOME OF LAXMI, MAAZA & SHAMIANA BRAND PRODUCTS

127-40 WILLETS POINT BLVD, FLUSHING NY-11368.

Tel : (718) 507 4900

Fax: (718) 507 4683

*For All Your
South Asian Grocery,
Fruits, Vegetables &
Frozen Food Needs*

Shop At:

SUBJI MANDI

832 Newark Ave.
Jersey City NJ - 07306
Tel : (201) 656 - 5677

*Open 7 Days A week
9:00 a.m. to 9:00 p.m.*

We Accept Visa & MasterCard.

Made Pure, Made Fresh , Made here...

Visit Us at : www.hosindia.com

Email Us at : customerservice@hosindia.com

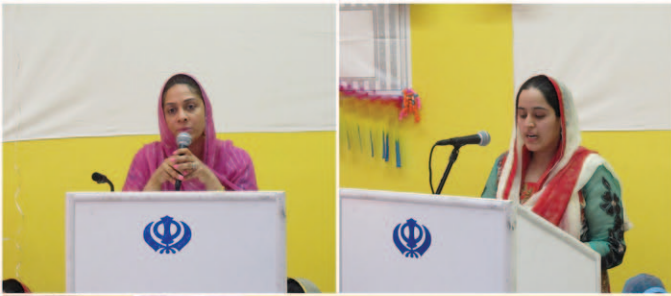
Anniversary Program

Homeless Center Visit

Mother's Day

Vaisakhi

ਗੁਰਬਿਨੁ ਘੋਰੁ ਅੰਧਾਰੁ, ਗੁਰੁ ਬਿਨ ਸਮਝ ਨਾ ਆਵੈ॥
ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਬਤੌਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪਾਹੁਲ ਲੈਣ ਤੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਸੰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਹਾਜ਼ ਕਮੇਟੀ ਵੀ ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾ ਨੂੰ ਪਾਹੁਲ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। 2011 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਤੇ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 19 ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਪਾਹੁਲ ਦੀ ਦਾਤ ਲਈ।

Keertan Darbar

New Year Program

Sikh Day Parade, NYC

Parading in the streets, American - Sikhs who take pride both in Sikh heritage and in America, share their enthusiasm on gala occasion of Baisaikh with New York City. This was the 24th Sikh Day Parade celebrated annually to share Sikh heritage in hopes of fostering good relations and spreading message of universal brotherhood.

The Roaring Cubs

In 1952, Disney released a short cartoon film by the name – “Lambert The Sheepish Lion”.

The cartoon film focuses on Lambert, a lion that is mistakenly left with a flock of sheep by a stork. Lambert lives his life thinking he is a sheep and never realized his inherent power as he did not learn to roar.

In 2011, for the second time, Nanak Naam Jahaj Gurudwara conducted the Speech Competition (as per the guidelines provided by Hemkunt Foundation). Many kids enthusiastically participated.

I was fortunate enough to listen & watch the children of our Gurudwara delivering mesmerizing speeches on Sikh Gurus, Sikh Heroes and Sikhism. Like all in the audience, I was also completely bowled out by their confidence level, preparation and style of delivery. Speaking from a stage, in front of a large audience, that too with a clock running so fast... is no mean task. Even adults feel shy of holding a microphone.

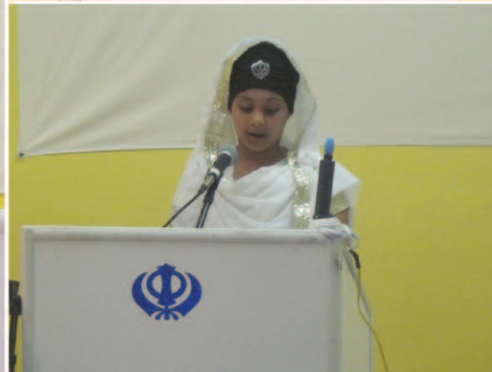
So every participant deserves appreciation. Taranjeet Singh deserves special mention as he reached the ‘International Level’ (in his age group) and made our Gurudwara proud.

I urge all the parents to encourage their kids to actively participate in such events. Such speech competitions serve two-fold purpose. Children not only learn about the Sikh history but also get a chance to practice & improve their public speaking skills.

In short, children learn to ‘Roarrrrrrrrrrrrr’. Let us make our kids ‘The Roaring Lions’ and not the ‘Sheepish Lions’.

Speech Competition

SikhRI Workshop

SikhRI staff facilitated in Jersey City, NJ, bringing programming which offered something for everyone--from young children to adults! The events were held at the Nanak Naam Jahaj Gurudwara (NNJG), with audiences ranging from 200 to 600 depending on the topic. Presentations on "Reviving the Gurdwara," "Rekindling the Sikh Spirit" and "Guru Granth Sahib" were a combination of historical study of lessons in Gurbani and the roots of Sikh institutions like the Gurdwara, as well as suggestions for ways to make the language, institutions and message of Sikhi vibrant and exciting today.

"I learnt a lot from the sessions conducted by Sikh Research Institute. For the first time in my life, I learnt the meaning of 'mutha-tekna' (bowing before GGS)," said Kanwardeep

Singh of Jersey City, NJ. "It is very unfortunate that we do not even know such basics. Sikh Research Institute is working hard to ensure that we learn what we generally do not learn in Gurdwara s."

"Getting to Know Waheguru," "Love and Sikhi," and "Creator in Creation" were especially for children ages 5 to 15 years. Using ex-

amples from the natural world, these sessions talk about the attributes of Waheguru as illustrated by the lan-

guage of Gurbani, and use stories of the teachings of the Gurus to demonstrate to young children how love of nature, and learning from nature, comes easily to Sikhs. Children enjoyed the interactive style of the presentations and the an opportunity to learn and practice new vocabulary. About 47 kids and 30 parents attended these sessions.

"Children are our future and we must focus on them," said Surinderpal Singh of Jersey City. "Sikh Research Institute has wonderful programs for kids and NNJG-Jersey City conducted three of such programs last weekend. It was a gratifying experience. I was surprised and thrilled to see such a large participation from our Gurdwara's sangat. The parents have also been thanking me for organizing the kids workshops."

"Women: Gateway to Freedom" was attended by about 100 people who came together to hear Harinder Singh talk about the proper respect due to women in Sikh communities, and the ways that communities today must take on the difficult task of

examining modern prejudices and discrimination which goes against this call. The presentation uses examples from Gurbani and successful activist campaigns to urge audience members to find the courage to return to those values and effect change at a local, or global, level in the Sikh community.

-Taken from 'Khabarnamah', the monthly newsletter of Sikh Research Institute

Our Grandfather

My grandfaterher was like a Santa Claus in our lives,
The happiness he brought to us was like the gifts Santa Claus brings,
None felt sad when around him,
All felt happy, Bravery, kindness, friendship, These are just a few of the words that describe him.

Father, Grandfather, Husband,
These were a few of his jobs.

How good a Grandfather he was.

I can surely tell you.

He spoilt us, Cared for us, Taught us, Read to us, But most importantly, he loved us, He loved all of his family, Whoever he met were friends to him, All admired him, All appreciated him, All remember him, And always will.

Darji, our headmaster, grandfather and most importantly our guardian angel, we miss you and will love you always.

Simar, Seerat, Nanki &
Veeran

SIKH GAMES

“Adversity causes some men to break; others to break records.”

The Sikh Games were started to show our kids that they were not alone; there are other Sikh kids also, so stand against bully and any odds. Also, if some kids never get a chance to participate in the games at school level or outside, they can play here and should never get neglected.

The Sikh Games this time was a special event for the Sangat of Gurudwara Nanak Naam Jahaj, Jersey City, as we were hosting the Sikh Games for the very first time. Since it has been only three years since the start of Gurudwara at Jersey City, it was a challenging task to organize an event of such a magnitude!

An independent committee was formed to manage the 23rd Sikh Games. The event was broken down into various identifiable tasks. The Saadh Sangat came forward to share the responsibilities to handle the various tasks. To organize any event volunteers and finance is the key, and there was a shortage of none. The Sadh Sangat from our Gurudwara and as well as from other Gurudwaras took the various responsibilities. At the key positions, such as officials, Saad Sangat from other Gurudwaras came forward to do the seva. The Saadh Sangat from our Gurudwara was involved with tann, mann, and dhan.

The dates 16th and 17th July 2011 were fixed for the Sikh Games at the West Orange High School Grounds.

The main games for this event were Basket Ball, Volley Ball, Soccer and track events, in which teams from various other Gurudwaras also participated.

Utmost importance was given to organize the event in a very fair and impartial manner, so as to keep the essence of the reason why the Sikh Games were started around 23 years back.

To make the event a big success everybody of the Saadh Sangaat contributed. Some contributed their valuable time, and some contributed money as well as time but everyone contributed “Seva”.

For the two days, the event was like a “Carnival” in which continuous Langar was served with plenty of food variety for every age of the Sangat.

With the blessings of Waheguru Ji, there was no dispute during or after the games, and no single injury. Everyone from our Gurudwara took part in making the event successful and accomplishing the goal of organizing it. Overall the goal of organizing the Sikh Games is not only fun or winning; it is something above and over it – which is true Sportsmanship and willingness to participate. The Sikh Games should always be played in a friendly way and environment. It's truly said that Gold medals aren't really made of gold. They're made of sweat, determination, and a hard-to-find alloy called guts.

Baljeet Singh

Sikh Games

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰਕਤ ਦਾਨ ਕੈਂਪ

ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਖੂਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਖੂਨ ਉਪਲਬਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ ਵਾਲੇ, ਖੂਨ ਦਾਨ ਵਾਸਤੇ ਜਗ੍ਹਾ-ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ NJ ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਾਲ 35 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਖੂਨ ਦਾਨ ਕੀਤਾ।

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਖੂਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇਥੇ ਦਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸ਼ਰੀਰ ਅੰਦਰ 10-12 ਪਿੰਟ ਖੂਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ 1 ਪਿੰਟ ਹੀ ਖੂਨ ਕਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਖੂਨ ਦਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ। ਕਢੇ ਹੋਏ ਖੂਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਖੂਨ ਵਿੱਚ cholesterol ਅਤੇ blood sugar ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾਨੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੋ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖੂਨਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Blood donors make a difference.

One out of three people will need blood.

It could be a friend, a family member, maybe even you.

Please donate blood.

Gurudwara Nanak Naam Jahaz Blood Drive

Date: Sunday, October 30, 2011

Time: 11:00 am to 3:00 pm

Location: 1080 West Side Avenue
Jersey City, NJ

For more information, please call
Surinderpal Singh @ 973-727-3005 or email
surinderpal@optonline.net

Donor Guidelines:
- Bring I.D. with signature
- Weigh over 110lbs & General good health
Free cholesterol & glucose screening with every donation.

COMMUNITY
BLOOD SERVICES

Family Cosmetic Dental

Bhupi Sachar, DMD

General, Cosmetic & Family Dentistry

Experience Painless Dentistry...

Our Goal: Your Beautiful Smile
Our Asset: Your Confidence

NEW PATIENT SPECIAL

\$89

- Cleaning - 2 Bite Wing X-rays
- Complete Oral Exam - Gum Disease
& Oral Cancer Screening

Ignite the white
Zoom!
whitening

(As seen on ABS's Extreme Makeover)

Now Only **\$445**

15 % OFF

THE REPLACEMENT
OF ANY OLD OR DEFECTIVE
CROWNS, BRIDGES OR
DENTURES

- Porcelain Veneers, Crowns, Bridges & Root Canal
- Gum Disease Treatment
- Ample Parking
- Discount for Senior Citizens & College Students

- One Hour Whitening - Dentures & Partial
- Emergencies Welcome - Payment Plans & financing Options
- We Speak English & Spanish

CALL: 201-342-8585 (For Appointment)

Quality Dental Health, P.C.
Family & Cosmetic Dentistry

205 Washington Avenue, Little Ferry, N.J. 07643

www.littleferrysmiles.com

NANAK NAAM JAHAJ GURDWARA
JERSEY CITY, NJ

KIDS

SECTION

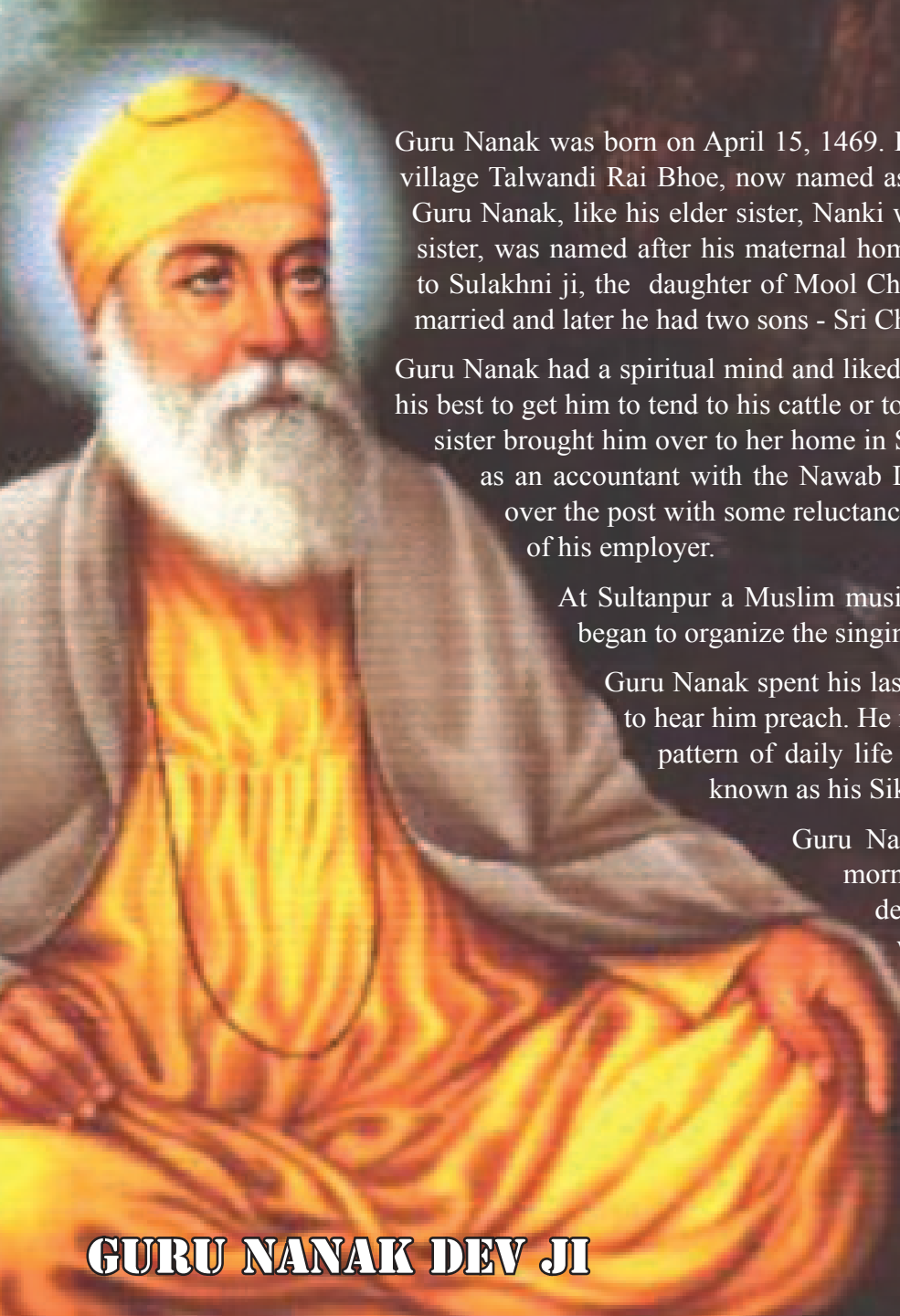

**Coming
Soon**

**831-833, NEWARK AVE,
JERSEY CITY, NJ 07306**

**CONTACT PERSON :
HARKESH THAKUR: (201) 240 0669
SUSHMA PATEL: (732) 320 0865**

GURU NANAK DEV JI

Guru Nanak was born on April 15, 1469. His father, Mehta Kalu was an accountant in the village Talwandi Rai Bhoie, now named as Nanakana Sahib, about 40 miles from Lahore. Guru Nanak, like his elder sister, Nanki was born in the home of his mother, and like his sister, was named after his maternal home "Nanake". At the age of 12, he was married to Sulakhni ji, the daughter of Mool Chand of Batala. Guru Nanak was 19 when he got married and later he had two sons - Sri Chand and Lakhmi Das.

Guru Nanak had a spiritual mind and liked company of wandering hermits. His father tried his best to get him to tend to his cattle or to set up as a tradesman but it was of no avail. His sister brought him over to her home in Sultanpur and through her husband got him a job as an accountant with the Nawab Daulat Khan Lodhi. Although Guru Nanak took over the post with some reluctance, he discharged his duties and won the affection of his employer.

At Sultanpur a Muslim musician, Mardana, joined Guru Nanak and the two began to organize the singing of hymns in the town.

Guru Nanak spent his last years at Kartarpur, where large crowds flocked to hear him preach. He made them observe a strict routine, which set the pattern of daily life for his followers, who by then had come to be known as his Sikhs.

Guru Nanak died on September 22, 1539 in the early morning, the time of the day he loved most and described as Amritvela (ambrosial time). His end was in a manner most befitting a man who had made the bringing together of Hindus and Muslims. The Muslims said that they will bury him while the Hindus said that they will cremate him.

Guru Nanak is still remembered in Punjab as the King of holy men, the Guru of the Hindus and the Pir of the Muslims.

By Darshan Kaur

Nanakana Sahib

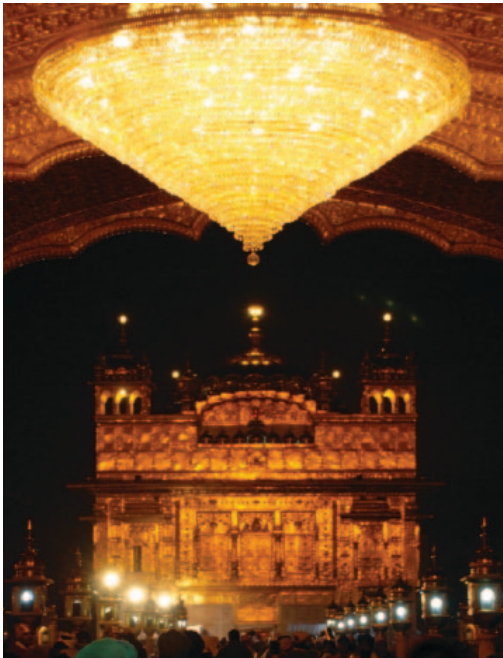
Nankana Sahib is a holy place where Guru Nanak Dev ji was born to Mata Tripta Ji and Mehta Kalu Ji on 15th April, 1469 (Baisakh sudi 3, Samwat 1526). The township of Nankana Sahib was earlier known as Raipur and later on as Rai-Bhoi-di-Talwandi but after the birth of Guru Nanak, it began to be known as Nankian Sahib/ Nankana Sahib. It is situated at a distance 48 miles on the west from Lahore. Guru Nanak dev ji passed his whole childhood and young age in Nankana Sahib.

Tanish Wadhwa

SRI HARMANDIR SAHIB

Sri Harmandir Sahib Ji was first made in the year of 1574 in Amritsar, Punjab. Sri Harmandir Sahib's construction was

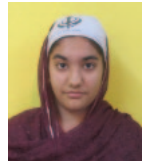
started by Sri Guru Ram Das Ji and was ended by Sri Guru Arjan Dev Ji. They then excavated a water tank around the main building in the year of 1577. The Harmandir Sahib became the supreme

centre for the Sikhs. After the creation of Harmandir Sahib Guru Arjan Dev Ji, our Fifth guru, started to

compile the Adi Granth, which is the religious book of Sikhs. Later the holy tank was enlarged along with Harmandir sahib.

Instead of the normal custom of building a Gurudwara on high land, it was built at a lower level than the surrounding land so that devotees would have to go down steps to enter it. In addition, instead of one entrance, the Harmandir Sahib has four entrances. The Gurudwara was completed in 1604 and Guru Arjan Dev Ji installed "The Adi Granth" along with appointing Baba Buddha as our first Granthi in the August of 1604. Harmandir Sahib was later attacked by the Afghans, whose General was Jahan Khan. They damaged the Gurudwara and it was rebuilt in the late 1760's. However, the Sikh army was told to hunt the Afghan soldiers and show them no mercy what so ever. Jahan's army was destroyed by the Sikhs.

Jaskiran Kaur

SCRAMBLE

	SCRAMBLE	ANSWER
1	ALHWGUER	_____
2	NHSBAH SNIA	_____
3	PKAINT	_____
4	KISH	_____
5	TLBAA	_____
6	TUBNAR	_____
7	CHANKA	_____
8	SAARDHP	_____
9	NATAGS	_____
10	NAPKRI	_____

WORDSEARCH PUZZLE

D E G Y E T C I L M R S S O O X
 N M S E I N P I L G C P E G I D
 Q O B M Z D N G E G P D T N F O
 E I G A T K A J G U O U E F M I
 S S U U O C F G D R A A G M X E
 L I R E R P O L E U B E E S R C
 I H U K A M N A M A V M V R S I
 X E D A I L U V T U O K I P E I
 S T W R M O G K P M F I Q E H W
 E I A D S J D E H A I R D D T R
 K I R A U I S B B P K P E S F O
 V D A S V A N D H F A A C R O F
 P A Q S A C D G W U I N H L Y E
 M C L X E J S A H U J R D N M S
 P E D P L I A T Y E C A S E A E
 S S E S S R L Z L B S M N P P I
 Z F N R S A A A P E R T L G Z O
 N O O E V Q Z S B A I F S S I V
 Z L H A E A K I T N E M A H L U
 I S S S T E G R I B A H Y M U H

Find 12 words related to Sikhism.

* Answers to both the puzzle are in this issue.

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਨਾਂ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 27 ਅਕਤੂਬਰ 1670 ਈਸਵੀਂ ਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਪੁੰਛ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੱਛਲ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਦੇਵ ਕਿਲ੍ਹੇਦਾਰ ਸਨ। ਰਾਜਪੂਤ ਘਰਾਣਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਪ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਦਾ, ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਲੜਦਾ, ਘੋੜ-ਸਵਾਰੀ ਕਰਦਾ ਤੇ ਹੋਰ ਖੇਡਾਂ-ਖੇਡਦਾ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਬਚਪਨ ਗੁਜ਼ਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਨੇ ਇੱਕ ਹਰਨੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦਾ ਜਦੋਂ ਪੇਟ ਚੀਰੀਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਜਿਉਂਦੇ ਬੱਚੇ ਨਿਕਲੇ। ਉਹ ਬੱਚੇ ਤੜਫ-ਤੜਫ ਕੇ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਰ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਰਨ ਦਾ ਉਸਦੇ ਮਨ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪਿਆ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਵੈਰਾਗੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਇੱਕ ਬੈਰਾਗੀ ਜਾਨਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਆਪਣੀ ਮੰਡਲੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਆਇਆ। ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਜਾਨਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨੇ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਜੋਗੀਆ ਵਾਲਾ ਨਾਂ ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਬੈਰਾਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਣਾ ਪਵਾ ਦਿੱਤਾ। 1686 ਈਸਵੀਂ ਦੇ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲੇ ਤੇ ਉਹ ਬੈਰਾਗੀਆਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਕਸੂਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਥੰਮ੍ਹਣ ਦੇ ਡੇਰੇ ਪੁੱਜੀ। ਉੱਥੇ ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਦੇ ਡੇਰੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਰਿਧੀਆਂ-ਸਿਧੀਆਂ ਦੇ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਜੋਗੀ ਔਘੜ ਨਾਥ ਆ ਗਿਆ। ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਨੇ ਰਿਧੀਆਂ-ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। 1692 ਈਸਵੀਂ ਵਿੱਚ ਔਘੜ ਨਾਥ ਦੀ ਮੌਤ ਪਿੱਛੋਂ, ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਨੇ ਨਾਂਦੇੜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੁਟੀਆ ਬਣਾ ਲਈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਚਮਤਕਾਰ ਦਿਖਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਜੰਤਰਾ-ਮੰਤਰਾਂ ਦੇ ਖਿੱਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕੀ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਲਗ ਗਏ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੇਂਡੂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਬਣ ਗਏ। ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਮਿਲਾਪ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬੰਦਾ ਜਾਂ ਗੁਲਾਮ ਹਾਂ।” ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਤੇਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਏ?” ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਬੰਦਾ” ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫਿਰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਕਿਸ ਦਾ ਬੰਦਾ?” ਅਗੇ ਉੱਤਰ ਮਿਲਿਆ, “ਆਪ ਦਾ ਬੰਦਾ।” ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅੱਜ ਤੋਂ ਤੂੰ ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਹੋ ਗਿਆ ਏ।” ਪਹਿਲਾਂ ਤੂੰ ਨਿਰਬਲ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤੀਰ ਵਰਤਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੇਨੂੰ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤੀਰ ਭੇਟ ਕਰਾਂਗਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸਿੰਘਾਂ ਪਾਸੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਖੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਪੰਜਾਬ ਜਾ ਤੇ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਹਲਾ ਪੈਣ ਲੱਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਵੀਹ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਜਥਾ, ਕੁੱਝ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਨਾਂ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਨਗਾਰਾ ਤੇ ਪੰਜ ਤੀਰ ਆਪਣੇ ਭੱਥੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਕੀਤਾ। ਕੀਰਤਪੁਰ ਇੱਕਠੇ ਹੋਏ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਕੀਰਤਪੁਰ ਅਟਕ ਨਾ ਸਕੇ। ਉਹ ਖਾਲਸੇ ਦੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੀਰਤਪੁਰ ਤੋਂ ਸਰਹੰਦ ਨੂੰ ਚਲ ਪਏ। 12 ਮਈ 1710 ਈਸਵੀਂ ਨੂੰ ਦੋਹਾ ਪਾਸਿਆਂ ਤੇ ਅਵਾਜ਼ਾ ਸੁਣ ਕੇ ਲੁਟੇਰੇ ਭੱਜ ਗਏ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜੀਆਂ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ 9 ਜੂਨ 1718 ਨੂੰ ਹੋਈ।

ਤਮੰਨਾ ਕੌਰ

GURU NANAK DEV JI & WALI KANDHARI

Baba Wali Kandhari was a pir (Sufi Sant) born in 1476 in Kandhar, Afghanistan. Around 1498, he moved to Hasan Abdel, which is currently in Pakistan. This town is surrounded by hills. Wali Kandhari settled and built a small house near a natural fountain of water on top of a hill. Its height reached up to 714 meters. It was extremely hard for town people to bring water from the top of the mountain, since that was their only source of water. Wali Kandhari used to preach to the common people there and worked his way up to enlarge his house into a small Derra. As time progressed, Pir became arrogant and only assisted people that followed his faith, while punishing the non-believers.

Guru Nanak Dev-ji reached this town in 1521 during the summer after traveling through many Arab countries. Guru-ji set up a camp near the base of the foothill, where Wali

thinking how they and their cattle would survive without the everyday source of water. Some people begged Wali Kandhari and begged him to let the water flow down, but Wali Kandhari shouted angrily, "GO TO YOUR GURU, THE ONE YOU VISIT EVERYDAY, AND ASK HIM FOR WATER!"

The people went to Guru-ji and told Him the whole story. Guru-ji replied by saying, "Don't lose your heart, dear people, have faith in god. He will not let you die of thirst." Then, Guru-ji said to Bhai Mardana-ji, "Go and appeal to Wali Kandhari and request him to let the water flow down to the town people". Bhai Mardana-ji went to Wali-Kandhari thrice as instructed by Guru-ji, but he could not win the heart of the Peer. Each time, Bhai Mardana-ji returned to Guru-ji and repeated the same story. Guru Nanak Dev-ji said again, "Do not lose your heart", and "God is merciful. He can make spring water flow from wherever He likes. Let us all pray to God".

They all prayed, and Guru Nanak Dev-ji lifted a huge stone under his feet. A stream of cool, clean water began to flow from the place where he lifted the stone. At the same time, Wali Kandhari's spring water began to dry up. He was very angry and pushed a large rock from the top of the hill towards Guru Nanak dev-ji. The rock came rolling down towards

Guru Nanak Dev-ji. Wali Kandhari thought that the big rock would

crush the Guru to death. However, Guru Nanak Dev-ji calmly raised His hand, and the big rock stopped the instant Guru Nanak Dev-ji touched the rock. The Guru's hand became imprinted on the rock. Right then, Wali Kandhari's pride was broken. He didn't believe that such a big rock could have been stopped. He realized that Guru-ji was a person sent by God, and God himself had protected his devotee. Wali Kandhari quickly came down and fell at Guru Nanak Dev ji's feet. Guru Nanak Dev ji said to him, "Rise my friend, live as lovers of God should live. Be kind and helpful to all."

The rock with the imprint of Guru-ji's palm still exists, and is available for everyone to see at Gurdwara Panja Sahib, which is now in Pakistan.

Ajitpal Singh

Kandhari had commandeered the only spring water source. When he saw town people gathering around Guru-ji, Wali Kandhari became ferocious. He had stopped the water from flowing down to the town. Now, the people became frustrated,

SIKHS in World War I

By: Prabhujeet Singh

Guard inspection by the Maharaja of Patiala (Maharajah Bhupinder Singh) and his Sikh officers at the Royal Pavilion, Brighton, 1921

"British people are highly indebted and obliged to Sikhs for a long time. I know that within this century we needed their help twice [in two world wars] and they did help us very well. As a result of their timely help, we are today able to live with honour, dignity, and independence. In the war, they fought and died for us, wearing the turbans."

—Sir Winston Churchill

Marching Sikh Soldiers in Mesopotamia carrying Guru Granth Sahib

"In the last two World Wars 83,005 turban wearing Sikh soldiers were killed and 109,045 were wounded. they all died or were wounded for the freedom of Britain and the World, enduring shell fire with no other protection but the turban, the symbol of their faith"

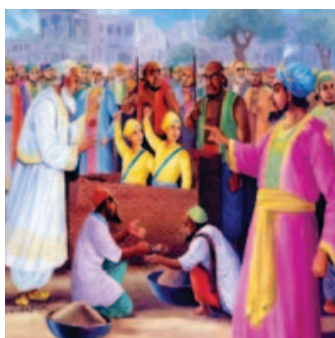
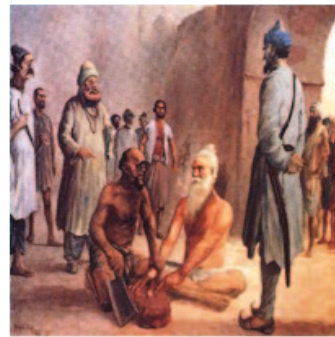
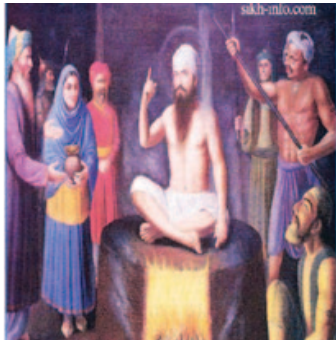
General Sir Frank Messervy, K.C.S.I., K.B.E., C.B., D.S.O

Sikh Soldiers in France

DO YOU KNOW OUR HISTORY ?

Identify the Sikh martyr, Important saka or Place

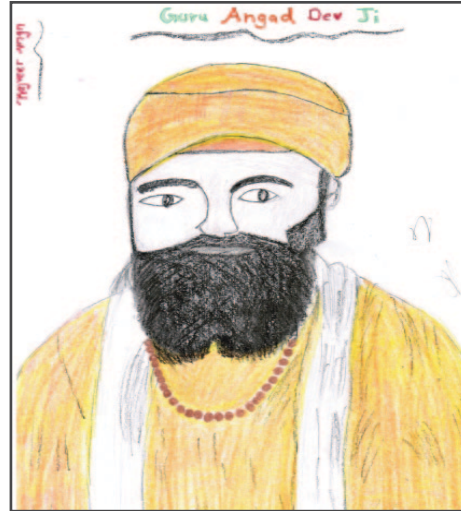
* Solution to WordSearch Puzzle - The 12 words are (1) GURU (2) KIRPAN (3) SINGH (4) RAAG (5) GURUDWARA (6) ARDAS (7) DASVANDH (8) GATKA (9) GURMUKH (10) HUKUMNAMA (11) NITNEM (12) BHUJANGI

* Answers to SCRAMBLE - (1) WAHEGURU (2) NISHAN SAHIB (3) KIRTAN (4) SIKH (5) TABLA (6) TURBAN (7) KHANDA (8) PRASAD (9) SANGAT (10) KIRPAN

ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ

ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 31 ਮਾਰਚ 1504 ਈਸਵੀਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮੱਤੇ ਦੀ ਸਰ-ਇ, ਭਾਈ ਫੇਰੂ ਮੱਲ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਉਹਨਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਚੰਗੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਫਿਰੋਜਪੁਰ ਦੇ ਹਾਕਮ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਸਨ। ਉਹਨਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਬੀਬੀ ਖੀਵੀ ਸੀ। ਉਹਨਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਵੈਸ਼ਨੋ ਦੇਵੀ ਜੀ ਦੇ ਭਗਤ ਸਨ ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੈਸ਼ਨੋ ਦੇਵੀ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਦੇ-ਹਾਂਤ ਮਗਰੋ 1526 ਈਸਵੀਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ-ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੈਸ਼ਨੋ ਦੇਵੀ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਤਾਂ ਆਪਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਭਾਈ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਖੂਡਰ ਸਹਿਬ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਮਿਲਿਆ। ਉਸਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹਨਾ ਨੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਜਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। 1532 ਈਸਵੀਂ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਰੁਕੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸ, ਘੋੜੀ ਉੱਪਰ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ। ਰਾਸਤੇ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਦਾ ਰਾਹ ਪੁੱਛਿਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਘੋੜੀ ਕਿੱਲੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਦਾ ਰਸਤਾ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ “ਭਾਈ ਤੇਰ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ” ਤਾਂ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ

ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰਾ ਨਾ ਲਹਿਣਾ ਹੈ” ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਥਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਭਾਈ ਲਹਿਣੇ, ਤੂੰ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਤੇ ਅਸੀਂ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਭਾਈ

ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੇ ਦੇਵੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 2 ਸਤੰਬਰ 1539 ਈਸਵੀਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅੰਗ ਬਣਾ ਕੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ‘ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ’ ਗੁਰਗੱਦੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਨਗਰ ਵਸਾਇਆ ਗਿਆ। ਖੰਡੂਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵ ਨਾਥ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਪਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਵਧਦੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖ ਕੇ ਈਰਖਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਕਾਫੀ ਦਿਨ ਮੀਂਹ ਨ ਪਿਆ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਪੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਫਰਿਆਦ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਦਾ ਉਸਤਾਦ

ਸੀ। ਤਪੇ ਨੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ, ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ, “ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਜੇ ਮੀਂਹ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ”। ਗੁਰੂ ਜੀ ਖੰਡੂਰ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਖਾਨ ਰਜਾਦ ਚੱਲੇ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਜਿਹੜੇ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਆਏ ਸਨ। ਖੰਡੂਰ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਮੀਂਹ ਪਵਾਉਣ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ। 29 ਮਾਰਚ 1552 ਈਸਵੀਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿੱਚ, ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ “ਜੋ-ਤੀ-ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ”। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਭੇਜ ਕੇ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਿਆ। ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪ ਦੇਣ ਪਿੱਛੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ, “ਮੇਰੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ।” ਇਹ ਹੁਕਮ ਕਰ ਕੇ ਇੱਕ ਚਾਦਰ ਲੈ ਕੇ ਲੇਟ ਗਏ ਤੇ ਜੋਤੀਜੋਤ ਸਮਾ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੇਹ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਉਸ ਥਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਜੁਲਾਹੇ ਦੇ ਘਰ ਅੱਗੇ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਗਾਗਰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਤਿਲਕੇ ਸਨ।

ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਸਿਮਰਨ

ਸਿਮਰਨ ਨੂੰ ਤੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਬੰਦਿਆ,
ਮਾੜੇ ਕਰਮ ਕਮਾਈ ਜਾਂਦਾ ਏ।
ਇੱਕ ਦਿਨ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਪੈਣਾ,
ਸਚਾਈ ਬਤਾਈ ਜਾਂਦਾ ਹਾ।
ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪੁੰਨ ਏ,
ਪਰ ਤੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਜਤਾਈ ਜਾਂਦਾ ਏ।
ਸੇਵਾ ਤੇਰੀ ਤਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਰੱਬ ਅੱਗੇ,
ਅਗਰ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਭੇਦ ਭਾਵ ਮਿਟਾਈ ਜਾਂਦਾ ਏ।

ਕਰੋ ਬੰਦਗੀ ਸੱਚੇ ਮਨ ਨਾਲ ਉਸਦੀ,
ਕਦਰ ਤਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦਰਬਾਰ ਹੋਣੀ।
ਲੇਖਾਂ ਸੁਆਸਾਂ ਦਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ,
ਤੇਰੀ ਮਨ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤਕਰਾਰ ਹੋਣੀ।
ਜਮਦੂਤ ਨੇ ਜਦੋਂ ਲੈਣ ਆਉਣਾ,
ਹੱਡਾ ਨੂੰ ਕੜਕਾਈ ਜਾਂਦਾ।
ਉਸ ਦਿਨ ਅਸਲੀ ਪਤਾ ਲੱਗਣਾ,
ਬੰਦਾ ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਭੁਲਾਈ ਜਾਂਦਾ॥

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ

ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ - ਜੀਵਨ ਸੇਧ

ਬੰਦਾ ਬੋਲੇ ਤਾਂ ਪਛਾਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਮਾਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ “ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ” ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਬੋਲਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉਸਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਬਦ ਮਾਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬੱਚਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ Word Mom ਜਾਂ Dad ਬੋਲਦਾ ਹੋਵੇ। ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਅਸੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਕੀ ਅੰਗਰੇਜ਼, ਚੀਨੀ, ਜਪਾਨੀ, ਅਫਰੀਕਨ, ਜਰਮਨ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਡੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ? ਨਹੀਂ! ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ? ਗੁਰੂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ

ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਉਪਰਾਲਾ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਹਾਜ਼ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਸਾਲ 2008 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ 80 ਬੱਚੇ

ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ Adults ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਆਉਂਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਹੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿੱਖ ਸਕਣਗੇ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਪੰਜ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠ, ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਾਨੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਕੀ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਐਨੀ ਵੀ ਮਿਹਨਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਹੀ ਦੇਣ, ਤਾਂ ਕਿ ਬੱਚੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿੱਖ ਸਕਣ। ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਇਹੀ ਹਾਲ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਤਾਂ ਕੀ ਅਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ, ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹੀ ਡਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਰ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦਾ ਦੇਖੇਗਾ ਤਾਂ ਕੀ ਸੋਚੇਗਾ?

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਕੇ ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਅਧਿਆਪਕ ਤੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਹਿੰਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰੱਖਣ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਵਿਰਸਾ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ। ਅੱਜ ਅਗਰ ਬੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ

ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਪੀੜ੍ਹੀ-ਦਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਖਸ਼ੀ ਹੋਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁੱਚਾ ਉੱਚਾ ਤੇ ਸਫਲ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਕਹਾਣੀ, ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਹਿਸਟਰੀ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਏ। ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣਾ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਇਹੀ ਮਕਸਦ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਾਨੂੰ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਉੱਪਰ ਮਾਣ ਹੋਵੇ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਹਾਜ਼ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਪਰਾਲਾ ਇਹ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਲਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ESL Class ਤੇ Computer ਦੀ Class ਵੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ adults ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਚੇਤਨ ਸੋਢੀ ਜੀ ਵਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਬਹੁਤ-ਸਾਰੇ Adults Computer ਵੀ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ।

**ਗੁਲਸ਼ਨ ਕੌਰ
(ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ,
ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ।)**

Khalsa School – Student’s Knowledge

S. No	Name	Age	Gurmat Knowledge
1	Amanjot Kaur	9yr	Japji Sahib (8 Pauri)
2	Amanpreet Singh	8yr	Japji Sahib (5 Pauri)
3	Amolak Kaur	12yr	Japji Sahib, Chaupai Sahib, Kirtan
4	Arleen Kaur	6yr	Japji Sahib (5 Pauri)
5	Bakhshish Kaur	16yr	Japji Sahib, Rehras Sahib, Kirtan Sohila. Learning Sukhmani Sahib
6	Baljit Singh	14yr	Japji Sahib (20 Pauri), Learning Rehras Sahib
7	Divanshi Kaur	8yr	Japji Sahib (20 Pauri), Kirtan
8	Harkamal Singh	18yr	Japji Sahib, Jap Sahib, Rehras Sahib, Kirtan Sohila, Learning Sukhmani Sahib
9	Harleen Kaur	4yr	Japji Sahib (2 Pauri)
10	Harmanpreet Singh	11yr	Japji Sahib (2 Pauri)
11	Harneet Kaur	12yr	Japji Sahib (28 Pauri), Kirtan Sohila. Learning Rehras Sahib
12	Harshat Kaur	13yr	Japji Sahib (5 Pauri)
13	Ikman Singh	10yr	Japji Sahib, Rehras Sahib
14	Jaap Singh	7yr	Japji Sahib (5 Pauri)
15	Jagmeet Kaur	13yr	Japji Sahib, Rehras Sahib, Kirtan Sohila. Learning Sukhmani Sahib
16	Japreet Kaur	4yr	Japji Sahib (1 Pauri)
17	Jaskaran Singh	14yr	Japji Sahib (10 Pauri)
18	Jaskiran Kaur	12yr	Japji Sahib , Kirtan
19	Jasleen Kaur	10yr	Japji Sahib (10 Pauri), Learning Rehras Sahib
20	Jasmeet Singh	9yr	Japji Sahib (8 Pauri)
21	Jaspreet Kaur	16yr	Japji Sahib, Jaap Sahib, Anand Sahib, Benti Chaupai, Amrit Savaiye. Sukhmani Sahib
22	Kabir Singh	8yr	Japji Sahib (5 Pauri)
23	Kamaljit Singh	12yr	Japji Sahib, Rehras Sahib, Kirtan Sohila, Ardas
24	Karnjit Singh	13yr	Japji Sahib
25	Kevleen kaur	10yr	Japji Sahib (10 Pauri), Chaupai Sahib
26	Manveer Singh	6yr	Japji Sahib (1 Pauri)
27	Manveet Singh	12yr	Japji Sahib, Learning Rehras Sahib
28	Prabhjit Singh	5yr	Japji Sahib (1 Pauri)
29	Rajveer Singh	12yr	Japji Sahib, Rehras Sahib, Kirtan Sohila and Learning Sukhmani Sahib, Tabla
30	Rajwant Kaur	18yr	Japji Sahib, Rehras Sahib. Learning Jap Sahib, Sukhmani Sahib
31	Ranjot Singh	5yr	Japji Sahib (1 Pauri)
32	Sarjinder Pal Singh	17yr	Japji Sahib, Learning Rehras Sahib
33	Siftee Kaur	6yr	Japji Sahib (5 Pauri)
34	Simarjot Singh	13yr	Japji Sahib (15 Pauri)
35	Sukhjeet Kaur	10yr	Japji Sahib (2 Pauri)
36	Tamanna Kaur	12yr	Japji Sahib, Rehras Sahib, Kirtan Sohila, Sukhmani Sahib and Ardas, Kirtan
37	Tanish Wadhwa	8yr	Japji Sahib (5 Pauri)
38	Taranjeet Singh	12yr	Japji Sahib, Kirtan Sohila, Rehras Sahib, Kirtan
39	Gurpreet Singh	11yr	Japji Sahib, Rehras Sahib
40	Kirandeep Kaur	6yr	Japji Sahib (20 Pauri)
41	Gurbani Singh	5yr	Japji Sahib (1 Pauri)

Khalsa School

SITARREY

Performing Arts Studio for The Whole Family
Dance, Music, Yoga...

Bhangra - Gidda - Bollywood - Classical Dances/Music

781 Newark Ave (INDIAN STREET below Indus American Bank)
Jersey City, NJ 07306

Classes for ALL AGE groups. Special Classes for KIDS.

FREE CLASS

Mention this Ad for FREE dance class or Special discounts on package purchase.

201-604-2546 www.sitarrey.com

212.372.8001
info@nycbhangra.com

NYC Bhangra

Gidda & Bhangra Dance Group

We do:
Weddings
Birthdays
Corporate Events
& more

Spice up any of your special event with
NYC Bhangra's Dance/Music group performance for
Bhangra, Gidda, Ladies Sangeet, Jaago
www.nycbhangra.com

Importance of Nitnem Baanis in Life

Nitnem Baanis, we are asked to do them daily. Children, they hold relevance to our day to day life. Below is a small description of Guru Sahib's brilliance and how each Baani correlates to our daily routine.

Japji Sahib – This is in the form of Updesh or instruction to the mind. So it needs to be recited to the self and not primarily meant for others to hear, which they may do. If this is kept in mind it should be possible to identify ego or any other distraction. Japji Sahib conditions the mind to be receptive.

Jaap Sahib – This Bani of the tenth Guru is entirely in praise of Akal Purakh. Sometimes evil ideas tend to come to mind during Paath. These pertain to something that has happened or is to be done. If such a thing happens one may tell the self "so this is how you talk to the Waheguru"? The course may then be corrected.

Swayyas – The Swayyas are the last composition before we take on the mundane activities for

the day. They tell us not to get too engrossed in making money, unjust exercise of authority and the like. The ninth Swayya tells us to avoid pretense and act in love (Jin prem keo tin hi Prabhpaio).

Rehras Sahib – This is recited at sunset after the day's work is over. One may be tired, elated or not so happy because of what happened during the day. The compositions forming part of Rehras are meant to thank the Waheguru for enabling us to do our duties that day. It is mostly in second person addressed to God. The day's distraction and fatigue may make concentration difficult but it helps if the mind is motivated that it is going to talk to the Master.

Sohila – Sohila to be recited at bed time is a short Baani reminding us about the end of life both by itself and a metaphor for end of the day. If recited in that spirit, it brings humility and concentration followed by good sleep.

LIMOUSINES

CHEAPER THAN TAXI

SINGH 24 HOURS CAR & LIMO SERVICE 24 HOURS

ALL AIRPORTS SERVICE

Newark Airport.....\$25 J.C.
LGA.....\$49 J.C.
JFK.....\$69 J.C.
Newark Penn.....\$30 J.C.
Manhattan.....\$30-\$40
(NYC) Penn.....\$30
Hourly Rate.....\$35
J.C.-Hoboken.....\$10
J.C.-Secaucus..\$25-\$35
Secaucus-NWK..\$35-\$40

Weehawken-NWK..\$30-\$35
West NY-NWK..\$35-\$40
Bayonne-NWK..\$30-\$35
Hoboken-NWK..\$25-\$30
J.C.-NWK.....\$25
Union City-LGA.....\$49
Secaucus-LGA.....\$55
Bayonne-LGA.....\$60
West NY-LGA.....\$60
Hoboken-LGA.....\$49-\$55

Weehawken-LGA.....\$49-\$55
To Brooklyn.....\$75-\$80
To Queens.....\$65-\$75
To Bronx.....\$75-\$80
To Long Island City..\$70-\$80
To Staten Island.....\$75-\$85
J.C. -Edison.....\$60-\$75
J.C.-Atlantic City.....\$45 Hr.
J.C.-Elizabeth.....\$35-\$40
J.C.-Parispany.....\$45-\$50

PLEASE CALL IN ADVANCE. WE NEED TIME TO REACH YOU.

WE ALSO PROVIDE MOVING SERVICES. LOCAL & LONG DISTANCE.

Tolls, Parking, Gratuities, are not included. Rates subject to change without notice. Early & Late Night pickup 1 am - 6 am & airport pickups \$5 additional. Any other destination price will be discussed before the trip.

CALL : SINGH@ (732) 407-6496

Our Gurudwara Sahib on Live Radio

Now the Sangat can connect to a radio channel and listen to live programs of our Gurudwara Sahib. This radio channel is a mini step forward in spreading the Gurbani to the masses who are sitting at the farthest corners of the world, due to their professional or personal reasons, and don't have easy access to a Gurughar.

Akal Purakh has various ways of doing things, and sometime he himself instils the concept in your mind. Something similar happened with me and my wife which inspired us to take this initiative of setting up live Gurudwara Sahib's daily program on the internet radio. Today, with scientific advancements and research, doctors conclude that a baby at pre-natal stage can listen to sounds & music and react to it. Well, this is something our grandmas and midwives tell us as well. Also, then there is also enough evidence, whatever music a baby listens during this period, it can actually be used to calm it down after the birth. As, we were expecting a baby soon, we thought of using Keertan than using any other music. Next task was to find a handy way to have it available. With little search, I was on SikhNet website and was able to access Keertan 24/7 from the Gurudwara Sahibs across the world, including broadcast from Harimandir Sahib and other Gurudwara Sahibs in India, UK, USA and Canada. The good thing was that one can access these programs anytime as live broadcast was going on multiple channels at any instance. With apps for smart phones, ipods and tablets, one can

listen to the Gurubani practically anywhere.

This concept of internet radio was appealing and in no time thought was conceived to get a channel for our Gurudwara. With required approvals and great help from our Committee and Sangat, we got this task done. We worked through to get a dedicated machine for broadcasting by using a spare audio mixer for audio inputs etc. Also, the staff at SikhNet was very cooperative in guiding us through the setup process. After a few days and number of dry runs, we were officially live on December 21, 2011. The channel number 26 is dedicated to live broadcast from our Gurudwara Sahib. You can listen to the programs on www.NNJGurdwara.com, just click the lino Live Radio there or can get the SikhNet Radio app on your smart phone or any other compatible hand held device.

This radio channel has two-fold benefits. One is visibility, as more people will know that there is a Gurudwara Sahib in Jersey City. Secondly, if one somehow miss out on prayers, Katha or Keertan for any reason, one can still be able to listen to the Gurbani on this channel.

This definitely does not excuse us from attending the 'Keertan Diwans' in person. This facility is an enabler for one to attach more to Gurudwara Sahib and Gurbani. Feedback and suggestions to improve the service are more than welcome.

Jasvinder Singh

Mai Bhago

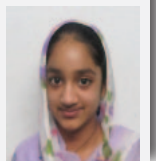
Mai Bhago is one of the most courageous women known. She led a Sikh army against Mughals and sacrificed her life to protect our religion. She was always pictured on horseback wearing a turban with headscarf gracefully flowing in the wind, courageously leading an army in the battle. She killed many soldiers of the enemy on the battlefield. And she is considered to be a saint warrior of the Sikhs.

She was born in the village of Jhabal near Amritsar. She was married to Nidhan Singh Varaich of Patti. Mai Bhago was also known as Mata Bhago Kaur. She was a sole warrior who survived the battle of Khidrana (Battle of Muktsar). This battle was fought

on December 29, 1705.

Inspiring 'Challis Muktas' - Finding these 40 sikhs (challis muktas) who had deserted the tenth guru, Shri Guru Gobind Singh ji, she persuaded them to find the Guru. So she set off along with them trying to find the Guru, who was pursued by mughal forces since leaving Anandpur. All forty men had been allowed to leave the Guru after they disowned him. Now they had a chance to redeem themselves. They all along with Mai Bhago fought gallantly for the Guru. Seeing their heroism and dedication, they were redeemed.

Amolak Kaur

PROJECT REVIEW

BAL SINGH SABHA

The Organizer's Perspective:

Vision: Coming times are bad and we are living in an environment that can easily corrupt. There is a tendency among the youth to shun religiosity and move towards what they think is liberalism.

Some of us grown-ups are themselves the product of such tendencies during our childhood. If unchecked, these tendencies are going to grow with changing times. One thing is certain, and that is that however frivolous the religious routine and rituals may seem to the kids, they certainly help to build good values and keep bad influences away. In short, the situation, if unchecked, is going to be dreadful.

Mission: To create such an environment in the Gurudwara that the young generation feels itself a part of the overall mission of the sangat & participates with full vigor.

Objective: To make the children familiar with the routine of the Gurudwara and be able to conduct a day's event on their own and also that every child should be able to participate in the program. Therefore, we do not wish to bring in the element of competition, as competition tends to keep the shy children away.

Strategy & Process: The Bal Singh Sabha is a concept adopted for the achievement of the above objectives.

At least on two occasions in a year the daily schedule of the day will be conducted by children.

A) The format for the program is to start with collective recitation of Rehras Sahib.

B) The President for the day welcomes the sangat and invites the secretary to conduct the ceremony.

C) Children perform shabads, Katha, Keertan Anand Sabhib, Ardas, Keertan Sohila, Ardas, Sukh Aasan.

D) Children also help in preparing and serving the langar.

For this purpose, a few weeks before the due date of the Bal Singh Sabha event, volunteers are invited among the children for the appointment of President, Secretary and the Granthi. To avoid competition, the selection is made from among the willing children, by draw of lots.

The participating children are given practice sessions by volunteer guides & their parents.

Results / Accomplishments:

After running the project for over two years, the children have grown enthusiastic about forthcoming Bal Singh Sabha programs. They look forward to them. We feel proud that not only is the Bal Singh Sabha looked forward to by our children, but also being emulated by other Gurudwaras across the USA and other countries.

Future Steps: A) It is proposed to widen the participation by inviting other Gurudwaras also.

B) Every child must participate even

if it means extending the duration of the program and the samapti has to be delayed.

C) A criteria for the graduation from Bal Singh Sabha to be defined so that Graduates move to the Yuva Singh Sabha.

Nirmal Singh

The Participant's Perspective:

Bal Singh Sabha is a great program to have in our Gurudwara. On that day kids from all age groups participate in that Gurudwara program. The program is organized by "Nirmal Uncle". He selects the 'Granthi', president, secretary and treasurer through a lottery, well in advance. We, kids, practice for weeks to get ready for the event. Kids ask "Raagi- Jathas" to teach them new shabads. Some parents train their kids and other people also volunteer to help like Bittu Uncle, Gulshan Aunty, Nirmal Uncle, Manjeet Aunty and Paramjeet Aunty to name a few. On the day of Bal Singh Sabha every kid tries reaching on time. This day we also try to maintain silence. First, all the kids do Rehras Sahib. After Rehras Sahib, the president welcomes the Sangat in his opening speech and

invites the secretary to be the master of the ceremony. Then the secretary starts the program. After that kids perform different activities like Kavita, Shabad, Katha or a Speech. Nirmal Uncle encourages all the kids to participate. Later the kids do Anand Sahib and Ardas, followed by Hukamnama. After this, the president and the secretary give their closing speeches, followed by Kirtan Sohila & finally sukhasan. After sukhasan, the kids serve the Langar.

I think Bal Singh Sabha is a good initiative because every kid gets a chance to participate, get closer to Sikhism and it also removes stage fear. Sometimes to influence more kids to participate, people like Atma uncle, Karnail Uncle, Onkar Uncle, Surinderpal Uncle, give awards for participating. I strongly believe Bal Singh Sabha should happen in every single Gurudwara of the whole world.

Taranjeet Singh

The Audience's Perspective:

It is my honor to write a few words about the Bal Singh Sabha as it relates very closely to my experiences growing up in Central Kolkata, India during the 70s. At that time during my formative years I was very influenced by organizations called Nirguna Balak Satsang Mandal and Holy Mission of Guru Nanak.

During those simpler times, we used

to go to school 5 mornings a week and in the evening for 6 days a week, had to attend what we referred to as "Class". The children from ages 5 to 15 were divided in four groups "D" (youngest) to "A" (oldest) dependant upon proficiency attained in memorizing Japji Sahib to Gurbani shabads, playing musical instruments, etc. Getting promoted to the next class, getting prizes after passing exams, etc was a very important aspect

of life among all children and the spirits of competitiveness was equal to that in regular schools.

Looking back, it is my honest belief that attending classes for about 8 to 10 years were the most important aspect of my life. It stopped me from friendships with negative friends, reinforced my belief in the Almighty and everything good that comes out of it. Who can put a price on that? Who is to say that had it not been for me attending class, I would be in bad company which puts you on wrongs paths that eventually destroy you and your loved ones.

This is why I have a very soft corner for Bal Singh Sabha at our NNJ Gurudwara. Listening to a young child sing a shabad or recite verses from various Gurbani pages automatically pierces the listeners' heart much more than anything else. One can practically feel the hard work a child has put in memorizing, and building a level of confidence to come to the stage. Even we adults will have a difficult time achieving that. Also, the purity that comes

across from children is much more touching than those adults doing the same thing.

Today, the children of the Gurudwara are the future as they will carry on the torch after us and it is imperative

that they understand their roots, culture, and religion upbringing as it will allow them to stay grounded and remain on the right course in their life. When children run functions in the Gurudwara, be it singing hymns, making speeches, or reciting Gurbani, there is not only a purity in their voices, it also grows their confidence.

Those elders who are initiating and arranging the Bal Singh Sabha events must be always thanked and appreciated. Their work is actually changing society by making children better persons for the future. This is important work and must never be discounted.

By Kumar Wadhwa

Bal Singh Sabha

*Wishing everyone , a very prosperous, healthy, and blissful
Khalsa Saajna Divas*

Embrace **Risk. Reward** Performance.

The Shipping Industry has seen almost unbelievable changes over the years. Larger, Faster more fuel-efficient trucks. computerized tracking and invoicing. Innovative new services for Customers and much more. But there has been one through the years - Our commitment and dedication to our customers.

All Over Trucking Inc was built serving out customers, whatever it takes. And the philosophy remains our focus today. We still believe in Old-fashioned values and that a happy client is a Successful one.

And Our Customers appreciate it.

YOUR TRANSPORTATION SOLUTIONS NATIONWIDE

All Over Trucking INC

**WE DELIVER.
201-954-5132**

INDEPENDENT CONTRACTORS AND DRIVERS WELCOME

Book on “Introduction to Sikhism”

A 13-year old Sikh boy from Surrey in Canada has penned down a book on Sikh tenets and Sikh religion, perhaps becoming the first writer of his age to write on the topic.

Introduction to Sikhism, the book in English by Bikramjit Singh Bains was released by Akal Takht chief Giani Gurbachan Singh in Amritsar on 16th Feb 2012. The Akal Takht chief was all praise for the big initiative at a small age by the young writer. Bikramjit is the grandson of noted Encyclopaedist Dr Raghbir Singh Bains, who has to his credit writing the Encyclopaedia of Sikhism. He also felicitated the teenaged writer by presenting a ‘siropa’ to him. Bikramjit said he drew inspiration to write this book from his grandfather.

Bikramjit started work on his book when he was 10 on the occasion of Baisakhi in April, 2009. He got so inspired with the Sikh tenets as he researched for the contents that he got baptised (became an Amritdhari Sikh) in Surrey last year, amid carrying out the task of completing the book.

A student of Class VIII in Canada, Bikramjit said that he used to spend hours in the libraries of his grandfather, who used to tell him the stories about Sikh warriors and Sikh Gurus. “From there, I got my inspiration to write a book,” he said.

“At many places, a number of Sikhs have fallen out of line when it comes to following Sikh principles and tenets. Many of them are taking to addiction, getting their hair trimmed and indulging in other activities that are not allowed in Sikhism. My book is an attempt to bring such Sikhs back on the track,” Bikramjit said. The book throws light on the hardships faced by Sikhs and the sacrifices made by Sikh Gurus, besides other historical events related to Sikhs, he added.

The family of Bikramjit, who spent about three months in India to give final touches to the book that he completed about three weeks ago, has borne the book’s printing cost.

As many as 5,000 copies of the book have been printed. Among these, Bikramjit will carry 500 copies to Canada and rest will be distributed among religious institutions, schools and colleges in Punjab and India. “We have already distributed 250 copies in various institutions here,” said Dr Raghbir Singh Bains.

Proud that even his work has been edited by Bikramjit, Bains said: “Though I am an established writer, but even my work is edited by Bikramjit.”

Source : <http://www.indianexpress.com/news/13yearold-boy-pens-book-on-sikh-religion-and-tenets/913152/0>

“ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ ਸਿਰ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੋਰੀ ਆਉ।”

ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਦੇਕੇ ਸਾਬਤ ਵੀ ਕਰ ਕੇ ਵਿਖਾਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਖਾਏ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਹੀ ਛੋਟੇ ਸ਼ਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਉਸ ਵਕਤ ਨੌਂ (9) ਸਾਲ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਸਿਰਫ਼ ਛੇ (6) ਸਾਲ ਸੀ ਬਾਬਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੋਚ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਇਹਨੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਇਹਨੀ ਵਡੀ ਬਹਾਦਰੀ ਵਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਗੱਲ ਮੰਨ ਕੇ ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੁੱਖ ਪਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਲੇਕਿਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ

ਧਰਮ ਦਾ ਮਾਰਗ ਛੱਡਣ, ਤੋ ਬਹਿਤਰ ਦੀਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿੰਦਾ ਚੁਨਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਖੂਬ ਕਿਹਾ ਹੈ: “ਬਸ ਏਕ ਹਿੰਦ ਮੇਂ ਤੀਰਥ ਹੈ ਯਾਤਰਾ ਕੇ ਲੀਏ, ਕਟਾਏ ਬਾਪ ਨੇ ਬੇਟੇ ਜਹਾਂ ਖੁਦਾ ਕੇ ਲੀਏ।” ਆਉ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੌਰਵਮਈ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲਈਏ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਦਿਖਾਏ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੀਏ “ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰ ਧਰੀਜੈ ਸਿਰ ਦੀਜੇ ਕਾਣ ਨਾ ਕੀਜੈ।”

ਜਗਮੀਤ ਕੌਰ

STRAIGHT TALK WITH THE NNJ GURDWARA CHAIRMAN

With the blessing of Akal Purakh, a milestone has been achieved on Feb 29, 2012 by closing the Gurdwara building deal. On this occasion the NNJ Gurdwara chairman, Onkar Singh, gives us an insight into it.

• **When did the plan to buy the building started? And, what was the support of the Sangat in closing the deal?**

This Gurdwara was opened in 2008 on lease but we started talking about buying the building in 2009 with the owner. In July 2011, the deal price was finalized. We told the price to Sadh Sangat, requesting it to contribute the Dasvand for purchasing the Gurdwara building. They liberally gave Dasvand for this noble cause, and we faced no problem in making the down payment. Finally, on Feb 29, 2012 with the blessing of Waheguru the deal had been finally closed and Gurdwara building had been purchased.

• **Can you please throw some light on the building plan?**

We plan to reconstruct the Deewan hall and make it sound-proof. Renovation of the Langar Hall area is also on the list. Besides, we plan to improve the basic facilities like bathrooms, parking and other construct better rooms for Ragi Singh, place for school, library etc. All these things will be accomplished in planned phased manner.

I dream to build a four-floor Gurdwara building where the first floor will be just for parking. On the second floor there will be kitchen, langar hall, rooms for Raagi Singhs'. One floor will be for children, where we may have library, school & kids activity place. And, then one complete floor will be for Deewan Hall. There will be elevator for the convenience of the Sangat. I also hope than we can build a community center for Sangat to organize family functions. I hope and pray that Akal Purakh makes my dream come true.

• **What were the hardships faced when the NNJ Gurdwara was started?**

When we leased the building, initial building inspection and fire inspecting was conducted. At that time we required to have a new sprinkler system as a precautionary measure for Fire Management. That was a major reason, we couldn't start a kitchen in the Gurdwara

Sahib for a while.

And during building management we became aware that this place, which was a warehouse needs to be converted into a residential building. The process included voting from the residents of the area and five other people including the Mayor. And finally on Sept 28, 2008 the Gurdwara sahib was started with the Prakash of Guru Granth Sahib Ji. There were only 25 people in the Sangat at that time who supported us to close the deal. In a year, the number came down to 2-4 people. Then the owner asked us to return the lease and leave the project. But with the blessings of Akal Purakh and the support of Sadh Sangat, now we have accomplished this project.

• **Tell us about the Akhand Path kept recently in the Gurdwara to mark this occasion.**

To thank the divine Waheguru for helping us in this task, Akhand Path Sahib had been conducted in the Gurdwara Sahib from March 2 to March 4, 2012.

• **What message will you like to give to the Sadh Sangat?**

Devotees come Gurdwara Sahib, greet each other and have developed friendly bondings and family relations. We want to maintain the environment of friendship, love & brotherhood. We want to spread the message of universal brotherhood, this is the main aim of The Gurdwara Nanak Naam Jahaj.

Besides, we want children of Punjabi families to learn Gurmukhi & Gurmat Sangeet. It will be the biggest achievement if we can impart Sikh values to our children while raising them in US. We believe in 'Sarbat Da Bhalla' -- the universal brotherhood.

Bhupinder Kaur (Simar)

Gurudwara Trustee

Onkar Singh (Chairman)

Avtar Singh

Kumar Wadhwa

Talwinder Singh

Jasvinder Singh

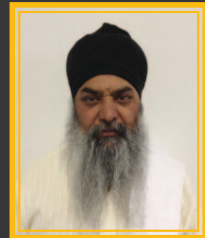
Makhan Singh

Harinder Pal Singh

Kuldip Kumar (Sunny)

Gurdev Singh

Gurudwara Management Committee

Karnail Singh (President)

551-358-4843

Gurmeet Singh
(Secretary)

201-779-09245

Harkesh Thakur
(Treasurer)

201-240-0669

Resham Singh
(Vice President)

201-786-3304

Mahendra Singh
(Asst Secretary)

609-216-5403

Yadbir Singh
(Asst Treasurer)

347-545-8554

Bhupinder Singh
(Member)

201-616-1486

Kanwardeep Singh
(Member)

502-387-8039

Balbir Singh
(Member)

201-920-8027

RESHAM SINGH SANDHU & FAMILY
AND HIGHLAND STAFF

Wishes the Entire Sikh Community

*A Blessed, Prosperous and Joyful
BAISAKHI 2012*

HIRING DRIVERS NOW

SUNNY
VICE PRESIDENT

K DEVELOPERS INC
Real Estate Developer

Jersey City, NJ
Cell: 201-328 4238
Fax: 201-222 8483
KDEVELOPERSINC@GMAIL.COM

THE MAGAZINE TEAM SAYS.....

I like being part of the team because.....I come in contact with and learn from a group of very enlightened young people, not to say that I am also able to have an advance peek into the forthcoming magazine. **Nirmal Singh**

I feel really privileged to be part of such a team where we are, at least, making an attempt to record the history of Gurudwara Sahib by preserving some precious moments for our generations to come. **Mahendra Singh**

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਮੈਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਇਹ ਸੇਵਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਵੀ ਵਿੱਚ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ, ਸੋਝੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਵਲੋਂ ਲਿਖੇ Article ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਰਲ ਤੇ ਸੋਝੀ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਹਿਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਇਸਤੇ ਵੱਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਛਾਪਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। **ਗੁਲਸ਼ਨ ਕੌਰ**

The editorial team has been trying to document the events held in the Gurudwara Sahib beautifully for past three years. These editions will be cherished for years to come. It is a great learning experience that makes me crave to learn more and more about the Sikhism, our Gurus, people dedicated to Seva. How willfully the team tries to bring out the quality in content, presentation of thoughts is exemplary! **Bhupinder Kaur (Simar)**

ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਿਭਾਉਣੀ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਾਂ। ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈ ਕੇ ਮੈਂ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। **ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ**

Working in the Magazine Committee has been lot of fun. I also learnt a lot while giving shape to this must have endeavour. **Bibek Singh**

The biggest driver for me to be part of the magazine team is the amount of knowledge I get exposed to. Whether it is about Gurbani, sharing, learning or discussing different viewpoints about the history/ current situation of our Panth or learning new things to make the magazine better every year, the enthusiasm to see the final draft is always there. The satisfaction of getting a feedback that the magazine was well received is vital and makes our efforts worthwhile. **Jasvinder Singh**

“Har ka sevak so har jeha,bhed na janoh manas deha.” The devotee/sewadar of God is like unto God. You will find no difference and its my good luck to get the company of these sewadars(another form of Guru/God). **Mukesh Wadhwa**

It is a privilege to be part of this team of dedicated people who are so enthusiastic about letting our children and youth know interesting facts about our religion -- Sikhism, Sikh personalities, values and our rich history in an interesting manner. It is fun to work on the magazine every year as the environment is so pleasant and lively. It brings out the creativity in me. **Mandeep Singh**

I like to be a part of magazine team because it is not a regular magazine. The magazine not only reminds us about our time spend in different activities in Gurudwara sahib but also pictures the history of guru ji and some of the article are very inspiring. **Kanwar Singh**

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮੈਂ ਵੱਧ ਤੇ ਵੱਧ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਅੰਨਦ ਲੈਦਾਂ ਹਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲੇਖ ਟਾਇਪ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਲਈ **ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ**

It feels great to be associated with the magazine, and do Seva of the Sikh Panth in a creative way. The magazine makes an interesting read for all age groups, that's what I like about it the most! **Ramandeep Singh**

BALBIR SINGH

*Left us on July 8, 2011
for heavenly abode*

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ,

ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰੇ ਭਾਈ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੋ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸਨ ਇੱਕ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ 8 ਜੁਲਾਈ, 2011 ਇਸ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰੇ ਇਨਸਾਨ -- ਮਿਠ-ਬੋਲੜੇ, ਨੇਕ ਸੁਭਾਉ, ਮਿਲ ਵਰਤਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਾਸਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਜੋੜ ਕੇ ਤਨ, ਮਨ ਤੇ ਧਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬੇਵਕਤ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਨ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ਣ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਣ ।

ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ
ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ
(ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ)

I have to say that I am impressed....
I don't know of any gurdwara in
this country that puts out such
a well put together magazine...
My congratulations and thanks
-- I.J. Singh (New York based
writer and speaker on Sikhism)

The magazine is very impressive and I
am so glad the Guru ghar is spending
resources on capturing the various news
and achievements of the sangat—espe-
cially like all the information about the
kids' enthusiasm and involvement!
-- Mallika Kaur, Lawyer United States
and South Asia.

I came to Newyork few days back. I
was there in Sikh Day Prade. I saw the
sangat from your gurdwara participat-
ing in the parade and got your maga-
zine. Now i visited your website. I was
very delighted to see your magazine
and your website. You have done great
efforts. I am really very happy to see
such a constructive work done by you.
It is my wish that If wahaguru ji ne
chayya, I will try to visit Gurdwara Sa-
hib and do the darshan of yours. I wish
to god for your sucess.
– Prof Vaneet Singh, Delhi,

ਫਲਵਾੜੀ

Gurleen Kaur

Maanika Kaur

Gunika

Jasrina Kaur

Divneet Kaur

Arshnoor

Kriti

Ria Sarin

Anandleen

Rasgeet Kaur

Arshi

Harman

Kiaan Shetty

Rohan Singh

Aahana Kaur

Samar

JOURNEY FROM RENTAL TO OWNERSHIP

2006: First Ardas for Gurdwara Performed

2007 : Gurudwara Building Rented

2008: KITCHEN STARTED

2012: Gurudwara Building Purchased

2009: KHALSA SCHOOL STARTED

2009: Website Launched

committee members signing the gurudwara sahib building deal, Feb 29, 2012

This Gurudwara was opened in 2008 on lease. We started talking about buying the building in 2009 with the owner . In July 2011, the deal price was finalized. The Sangat contributed 'Dasvand' for the Gurudwara building , and we faced no problem in making the down payment. On Feb 29, 2012, with the blessing of Akal Purakh the deal had been finally closed .

2010: MAGAZINE LAUNCHED

2011: Radio Launched

Gurudwara Nanak Naam Jahaj
1080 Westside Ave, Jersey City NJ 07306